

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey.

TÜRKİYE OKUMA KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMASI 2019

ORTAKLIKLAR ve AÇLAR HİBE PROGRAMI

OKUYAY

TÜRKİYE
OKUMA KÜLTÜRÜ
ARAŞTIRMASI
2019

ORTAKLIKLAR ve AÇILAR HİBE PROGRAMI

İçindekiler

Giriş.....	5
Araştırma Hakkında: Örneklem ve Dağılım	7
Araştırma Hakkında: Saha Kuralları	8
Araştırma Hakkında: Anket Formu İçeriği.....	9
Grafikleri Okumak Üzerine Uyarı	10
Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?	11
Okuma Kümeleri	21
Kümelerin Okumayla İlişkisi	22
Okumaya Bakış.....	38
Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü	43
Kütüphane, Fuar ve Kitabevi İlişkisi	50
Dergi Okunuyor mu?.....	57
Evde, Ailede, Çocukken ve Çocukla Kitap Okumak	59
Okuma Kültürü Nasıl Yaygınlaştırılır?.....	63
Okuma Kültürü ve Aile İlişkisi.....	65
Araştırmada Öne Çıkan Temel Bulgular	67
Tablolar.....	71
Okuyay Platformu Hakkında	95

Giriş

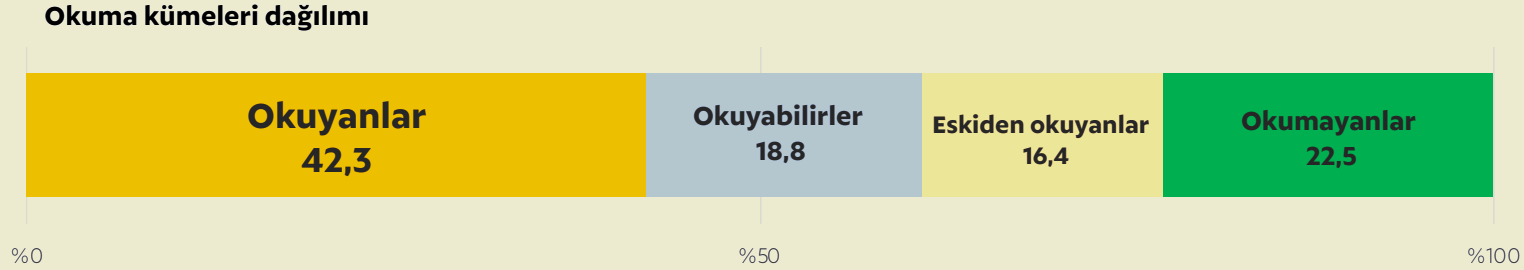
Türkiye’de okuma kültürü araştırması veri ve analizlerinin paylaşıldığı bu rapor*, 15 yaş üstü nüfusun okuma alışkanlıklarını, kitap seçme, okuma ve satın alma davranışlarını, sosyal medya, televizyon vb. alışkanlıklarını anlamak; kitaba erişim, kütüphane kullanımı, fuar ziyareti konularındaki düşüncelerini öğrenmek ve okuma kültürünü yaygınlaştırma konusunda yapılması gerekenleri ortaya koymak için hazırlanan sorular aracılığıyla elde edilen verilerden oluşmaktadır.

Bu rapor, Türkiye’de uzun zamandır yapılmayan okuma kültürü araştırmasının yenilenmesi sonucunda elde edilen bilgileri ortaya çıkardığı için büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Mevcut durumu saptamak, okuma kültürünün yaygınlaştırılması için yapılması gerekenleri belirlemek ve okuma kültürünün teşvik edilmesi için fırsatlar konusunda önerilerde bulunmak amacıyla hazırlanan bu çalışma başta yayıncılık paydaşları olmak üzere, okuma kültürüyle ilgili olan tüm kişi ve kurumlar için yol gösterici olacaktır.

* Araştırma OKUYAY (Okuma Kültürünü Yaygınlaştırma) Platformu için Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından hibe merciinin kuralları doğrultusunda yapılan ihale sonucu KONDA Araştırma ve Danışmanlık Şirketi’ne yaptırılmıştır.

Giriş

Önemli amaçlarından birinin “okumayı en çok neyin tetiklediğini” belirlemek olan bu araştırmada Türkiye’de okur profilinin ve okuma kümelerinin belirlenmesi, bu okuma kümelerinin okuma davranışlarının incelenmesi, ailelerin çocuklarına nasıl ve ne kadar kitap okuduklarının ortaya çıkarılması, kütüphane algısının anlaşılması, kitaplara ve kütüphanelere erişimde karşılaşılan zorlukların tespit edilmesi hedeflenmiş, elde edilen veriler bu doğrultuda sınıflandırılmıştır.

Araştırma şirketinin daha önceki yıllarda yaptığı benzer bir araştırmayla kıyaslanarak elde edilen sonuçlar on bir yıllık süreçte, Türkiye’de okuyanların sayısının arttığını gösterirken “okuyabilir” olarak belirlenen kümenin de azımsanmayacak oranda olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Okuma kültürünün yaygınlaştırılmasında bu kümeye yönelik etkinliklerin arttırılması, kısa zamanda kayda değer bir ilerlemenin sağlanması açısından etkili olacaktır.

Araştırma Hakkında: Örneklem ve Dağılım

Bu raporun dayanağı olan saha çalışması 14 ve 15 Eylül 2019 tarihlerinde 2929 kişiyle yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, Türkiye'nin 15 yaş üstü yetişkin nüfusunu temsil edecek deneklerin tercihlerindeki eğilim ve değişimleri belirlemek ve izlemek için tasarlanmış ve uygulanmıştır. Araştırmanın amacı Türkiye toplumuna dair veri üretmek olduğu için kitap ve okuma ilişkisi ne olursa olsun 15 yaş üstü nüfus temsil edilmiştir. Örneklem, ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) verilerine dayalı mahalle ve köylerin nüfus büyüklükleri ve eğitim seviyeleri verileriyle 1 Kasım 2015 genel seçimlerinin mahalle ve köy sonuçları katmanlandırılarak hazırlanmıştır. Yerleşim yerleri önce kırsal/kent/metropol olarak ayrıştırılmış ve 12 bölge esas alınarak örneklem tespit edilmiştir. Araştırma verilerinde il bazlı temsiliyet bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamında, **29 ilin merkez dahil 104 ilçesine bağlı 166 mahalle ve köyünde 2929 kişiyle hanelerinde yüz yüze** görüşülmüştür.

Her bir mahallede gerçekleştirilen 18 anket için yaş ve cinsiyet kotası uygulanmıştır.

Düzey 1 (12 Bölge)	Gidilen iller			
İstanbul	İstanbul			
Batı Marmara	Balıkesir	Edirne	Tekirdağ	
Ege	Denizli	İzmir	Kütahya	Manisa
Doğu Marmara	Bursa	Eskişehir	Kocaeli	
Batı Anadolu	Ankara	Konya		
Akdeniz	Adana	Antalya	Hatay	Mersin
Orta Anadolu	Kayseri	Sivas		
Batı Karadeniz	Samsun	Tokat		
Doğu Karadeniz	Trabzon			
Kuzeydoğu Anadolu	Erzurum			
Ortadoğu Anadolu	Malatya	Van	Tunceli	
Güneydoğu Anadolu	Diyarbakır	Gaziantep	Şanlıurfa	

Düzey 1 (12 Bölge)	Kırsal	Kent	Metropol	Toplam
İstanbul			% 23,3	% 23,3
Batı Marmara	% 0,6	% 1,9		% 2,5
Ege	% 3,3	% 6,8	% 4,8	% 14,9
Doğu Marmara	% 1,3	% 3,6	% 7,1	% 12,0
Batı Anadolu	% 0,6	% 1,3	% 7,4	% 9,3
Akdeniz	% 2,8	% 6,5	% 5,5	% 14,9
Orta Anadolu	% 1,2	% 3,6	% 1,2	% 6,0
Batı Karadeniz	% 1,8	% 3,0		% 4,8
Doğu Karadeniz	% 0,8	% 2,5		% 3,2
Kuzeydoğu Anadolu		% 1,2		% 1,2
Ortadoğu Anadolu	% 1,2			% 1,2
Güneydoğu Anadolu	% 2,5	% 1,9	% 2,4	% 6,8
Toplam	% 16,0	% 32,2	% 51,8	% 100,0

Araştırma Hakkında: Saha Kuralları

Saha çalışması kapsamında görüşmecilerden (anketörler) evde yok/red/kabul kaydı da tutmaları istenmiştir.

Anketörlerin çaldığı kapıların üçte birinde anket yapılabilmektedir.

Çalışmada yer alan anketör sayısı: 148

Çalınan kapı sayısı: 9027

Evde kimsenin olmadığı hane sayısı: 3011

Kapıyı açıp görüşmeyi reddeden kişi sayısı: 3087

Görüşmeyi kabul eden sayısı: 2929

Görüşmeciler her bir mahallede çalacakları kapıları rastlantısal olarak seçmişler; ancak, yaş ve cinsiyet kotasına

göre 18 kişiye anket yapmaları kuralına göre hareket etmişlerdir. Görüşmeler **15-32 yaş arası 3 kadın 3 erkek,**

33-48 yaş arası 3 kadın 3 erkek ve 49 yaş ve üstü 3 kadın 3 erkek ile yapılmıştır.

Saha çalışmasında görüşülen kişilerden kimlik ve iletişim bilgileri istenmemiş; anket yapılan adresler,

anketlerden ayrı bir kontrol formu kapsamında not edilmiştir.

Sahanın denetimi sokak kontrolü, mantık kontrolü ve telefon kontrolü ile sağlanmıştır.

Saha çalışmasında herhangi bir KONDA dışı taşıeron firma ile ortaklık yapılmamıştır. KONDA'ya bağlı olmayan

hiçbir personel çalıştırılmamıştır.

Araştırma Hakkında: Anket Formu İçeriği

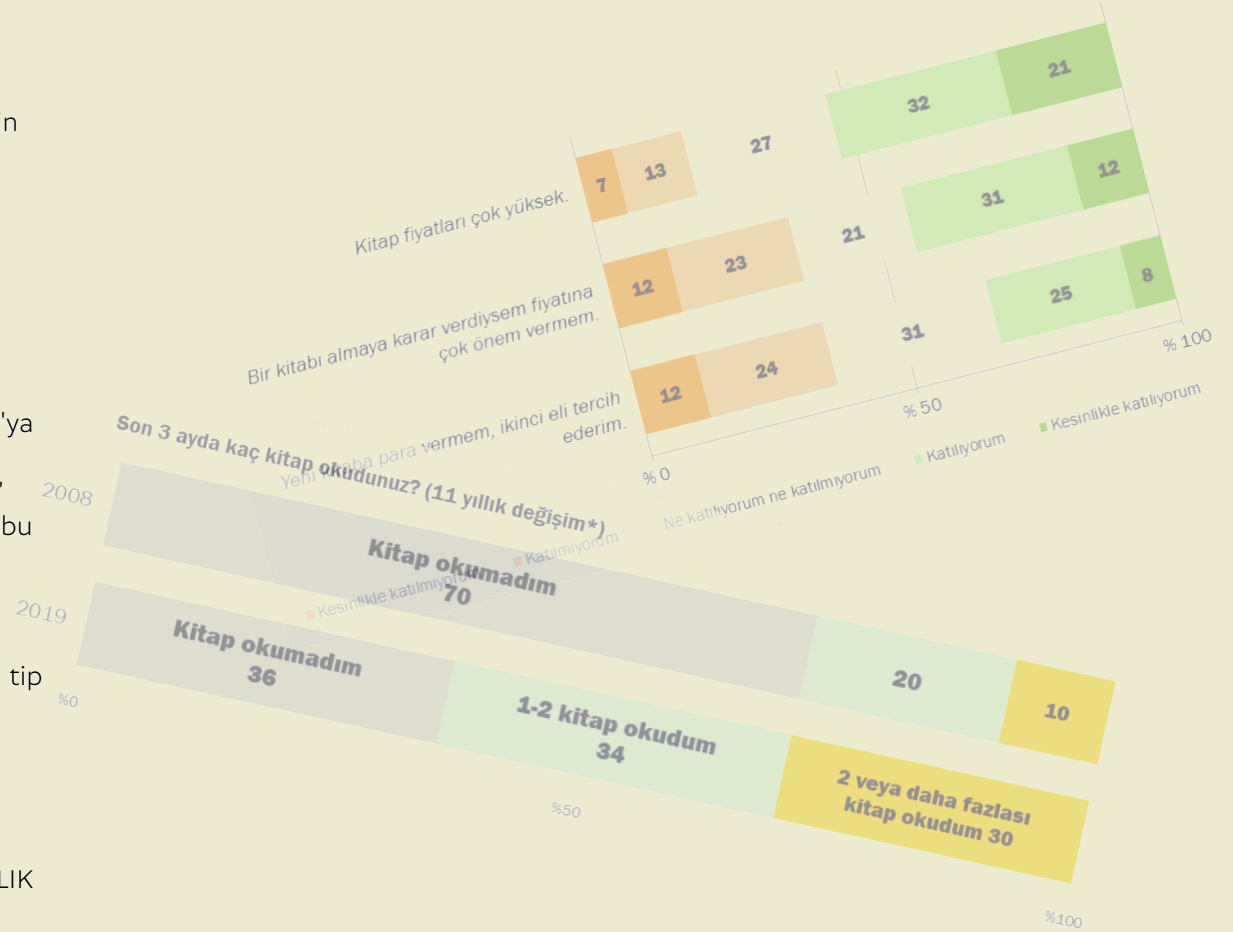
Araştırma içeriği ve anket formunun içerik tasarımı Türkiye Yayıncılar Birliği ve Okuyay Platformu ile birlikte hazırlanmıştır. Soru ve seçeneklerin tasarımı yapılırken topluma dair öğrenilmesi gereken unsurların yanı sıra anketin muhtemel süresi ve soruların farklı sosyal profil gruplarında anlaşılabilir olması da hesaba katılmıştır. Anket formu hazırlanırken daha önce yapılmış benzer araştırmalar incelenmiş ve literatür taraması yapılmıştır. Sonuç olarak aşağıdaki başlıklardan oluşan bir anket içeriği ortaya çıkmıştır;

Demografi	Pratikler	Okuma demografisi	Kitap tercihleri	Okuma algısı	Çocuk ve kitap	Yayıncılık bileşenleri
• Yaş	• İnternet kullanımı	• Okuyor mu?	• Kitap okuma tercihindeki unsurlar	• Dijital ve baskı kitap karşılaştırması	• Çocuklukta kitap sahipliği	• Kütüphane kullanım sıklığı
• Cinsiyet	• Sosyal medya tercihleri	• İş için okuyor mu?	• Kitap satın alırken tercih unsurları	• Kitap fiyatlarına bakış	• Çocuğa kitap okumak	• Kitap fuarına gitme sıklığı
• Eğitim	• Anadil	• Kendi keyfi için okuyor mu?	• Tercih ettiği türler	• İkinci el kitap algısı	• Okumada aile desteği	• Kitabevi kullanım sıklığı
• Annenin eğitimi	• Hayat tarzı	• Son 3 ayda okuduğu kitap sayısı	• Kurgu kitaplarda tercihler	• Kitabevlerine bakış		• Dergi alınıyor ve okunuyor mu?
• Çalışma durumu	• Teknoloji sahipliği	• Kitap satın alma sıklığı	• Kurgu dışı kitaplarda tercihler			
• Yerleşim yeri tipi	• Haber için TV tercihi	• Kitap alışverişi yaptığı yerler				
• Medeni durum	• Kültürel etkinliğe katılım	• Sahip olduğu kitap sayısı				
• Çocuk var mı yok mu?		• Nerelerde ne sıklıkta kitap okuyor?				
• Hane geliri		• Evde kimler kitap okuyor?				

Grafikleri Okumak Üzerine Uyarı:

Bu rapor sayısal veriler ve oranları temel aldığı için anlatımın önemli bir kısmı grafiklere dayanmaktadır. Bir grafik değişkenlerin dağılımını gösterirken birden fazla önemli bulguyu içinde barındırabilir. Bu yüzden grafiklerin kolay anlaşılması ve karmaşıklıktan uzak olması hedeflenmiştir. Bu çerçevede değişkenlerin yüzde oranlarının gösterildiği grafiklerde virgülden sonraki kısımlar eklenmemiştir.

Örneğin araştırmadaki 49 yaş üstündeki 765 kişi yüzde 26,329226'ya denk gelmektedir. 0,5'in üzerindeki kısımlar bir üst tam sayıya, altındaki kısımlar bir alt tam sayıya yuvarlanmıştır. Dolayısıyla bu sayı yüzde 26 şeklinde basitleştirilerek gösterilmiştir. Birden fazla oran, bu şekilde alta yuvarlandığında toplam yüzde 99, üste yuvarlandığında ise yüzde 101'e ulaşabilmektedir. Dolayısıyla bu tip grafiklerde 100 olması gereken toplamların yer yer 101 veya 99 çıkmasının sebebi budur.

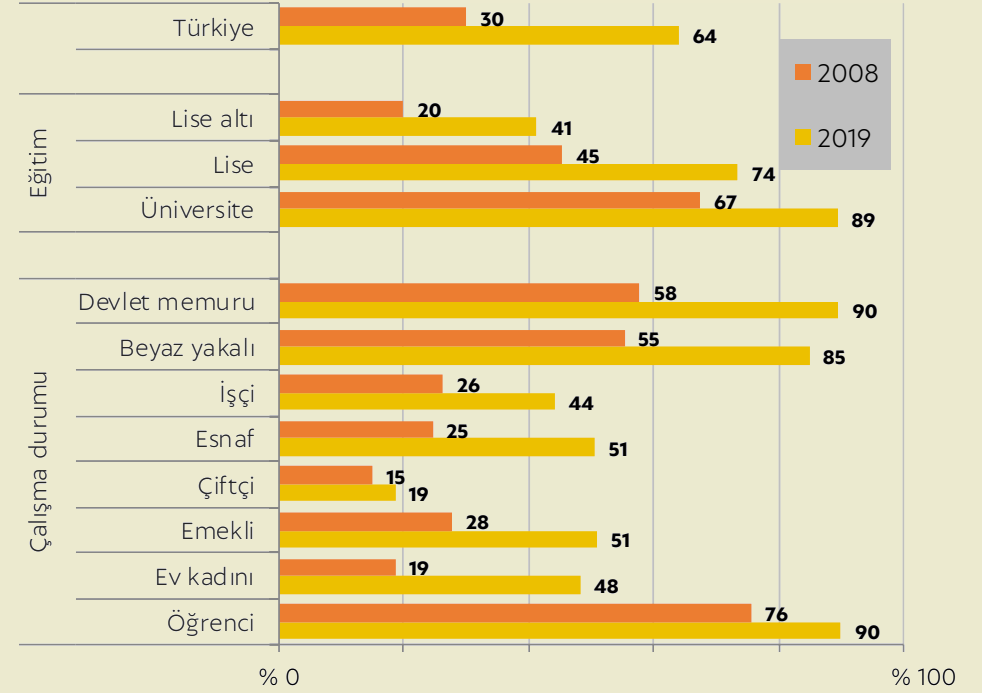
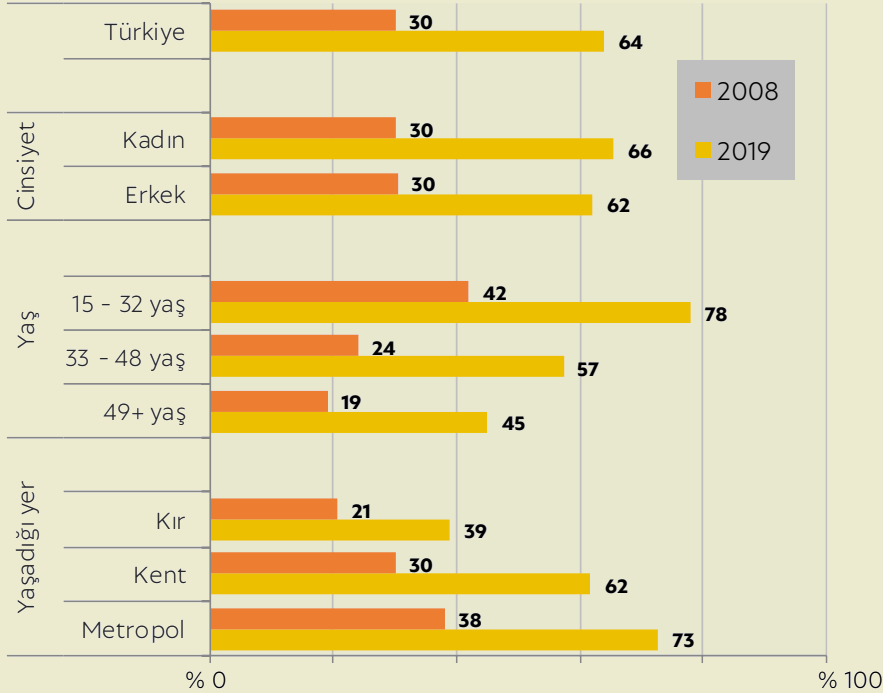

KONDA ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

TÜRKİYE'NİN NE KADARI OKUYOR?

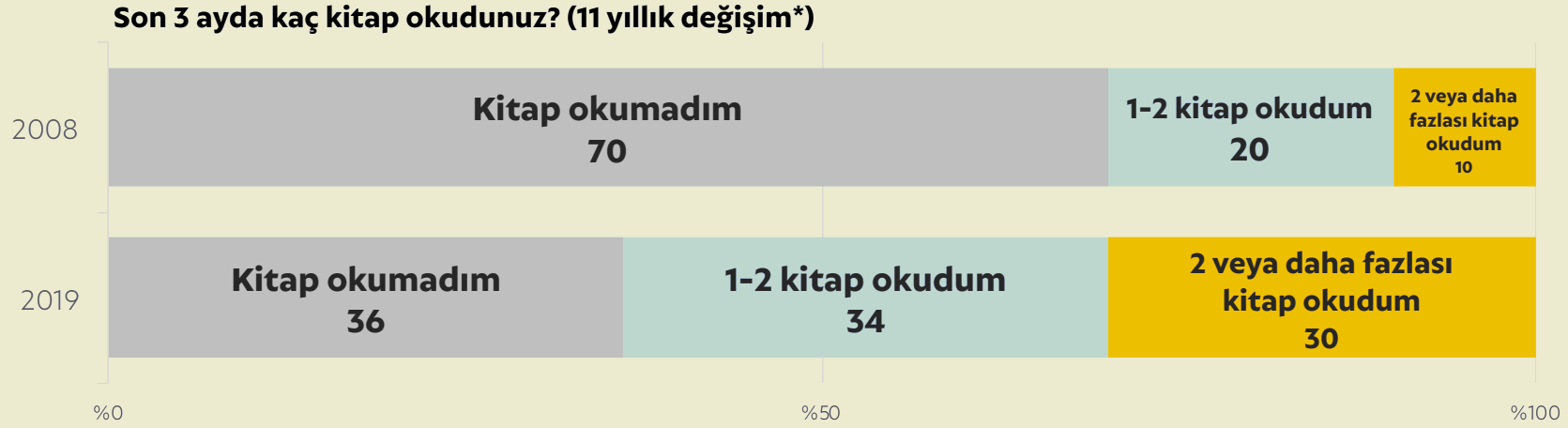
Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor? (11 Yılda Değişim)

Okuduğunu söyleyenlerin oranındaki değişim*

* Aynı soru KONDA Hayat Tarzları 2008 araştırması kapsamında, yine 15 yaş üstü Türkiye nüfusunu temsilen görüşülen 6482 kişiye yönlendirilmiştir. Bu grafikte sadece son üç ayda 1 veya daha fazla kitap okumuş olanların yüzde oranları görülmektedir. Geçen 11 yılda kitap okuma oranının artmadığı bir tane bile toplumsal küme bulunmamaktadır. Bu oranlar katılımcıların beyanını göstermektedir. Dolayısıyla artış, kişilerin okuma oranını değil de 'okuduğunu iddia etme' oranını gösteriyor olsa dahi okuma kültürü lehine bir değişim olarak değerlendirilebilir.

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor? (11 Yılda Değişim)

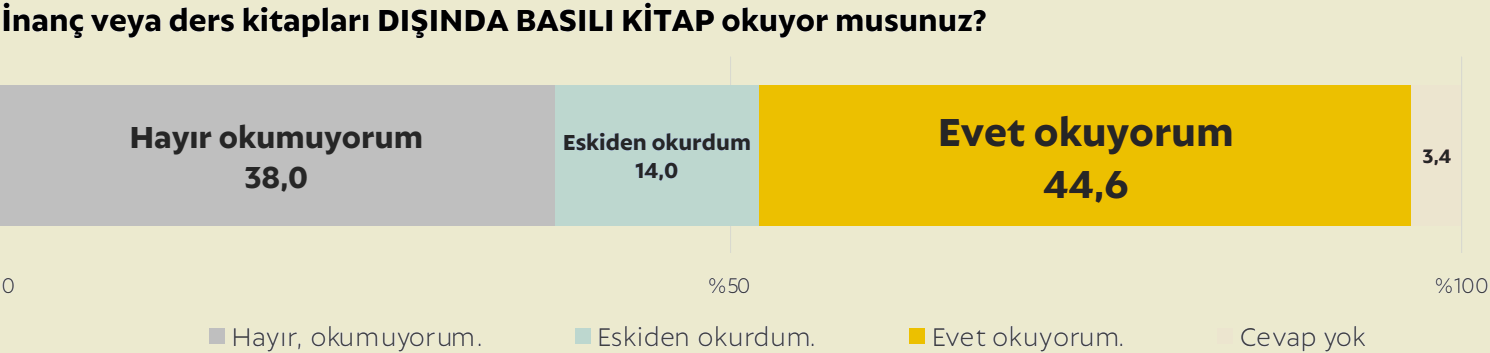
*Aynı soru KONDA Hayat Tarzları 2008 araştırması kapsamında, yine 15 yaş üstü Türkiye nüfusunu temsilen görüşülen 6482 kişiye yönlendirilmiştir. Kişilerin kitap okumayla ilgili beyanlarında ciddi bir değişim görülmektedir. 2008 yılında bu sorunun sorulduğu yüzde 70, net bir şekilde kitap okumadığını belirtirken, bu araştırmada bu oran yüzde 36'ya düşmüş durumdadır. Diğer bir deyişle son 3 ayda en az bir kitap okuduğunu belirtenlerin oranı yüzde 30'dan yüzde 64'e çıkmıştır.

Dünyada «son bir yılda kitap okumadım» diyenlerin oranı*:

ABD'de	% 24
ROMANYA'da	% 49
AB genelinde	% 32
DANİMARKA'da	% 18

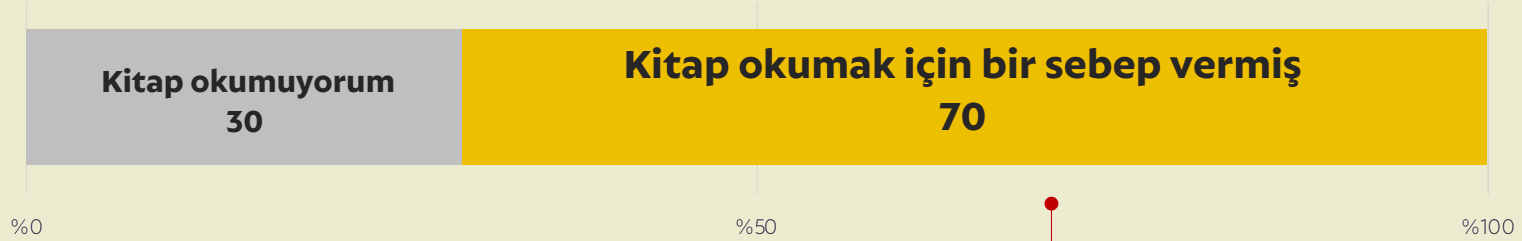
*PEW RESEARCH 2018

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

Aşağıdakilerden hangi İKİSİ bir kitabı OKUMAYA karar vermenizde önemli olur? (Çoklu seçenek)

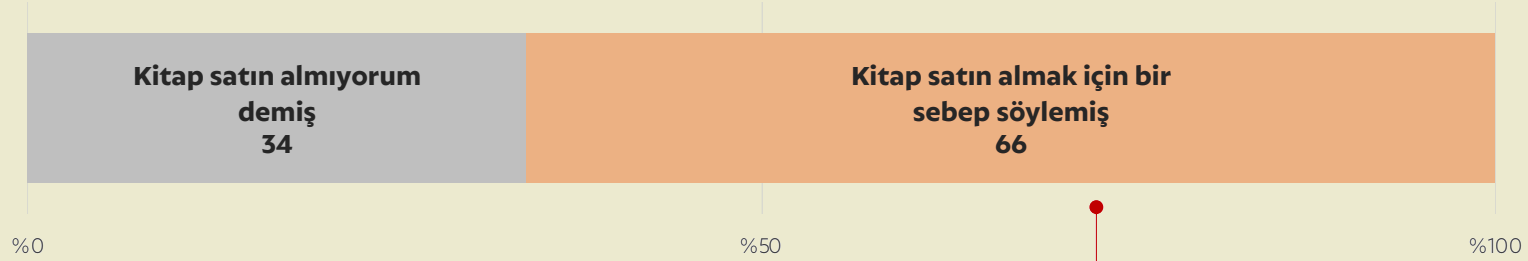

*Soru ÇOK SEÇENEKLİ olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

- %
- 34** Konusu
- 26** Arkadaş tavsiyesi
- 16** Türü
- 14** Yazarı
- 8** Hakkında, internette yazılanlar bloglar
- 6** Çok satanlar bölümünde olması
- 4** Hakkında, sosyal medyada paylaşılanlar
- 3** Fiyatı
- 2** Kitabevi çalışanlarının tavsiyesi
- 1** Yayınevi

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

Aşağıdakilerden hangi İKİSİ bir kitabı SATIN ALMAYA karar vermenizde önemli olur?*

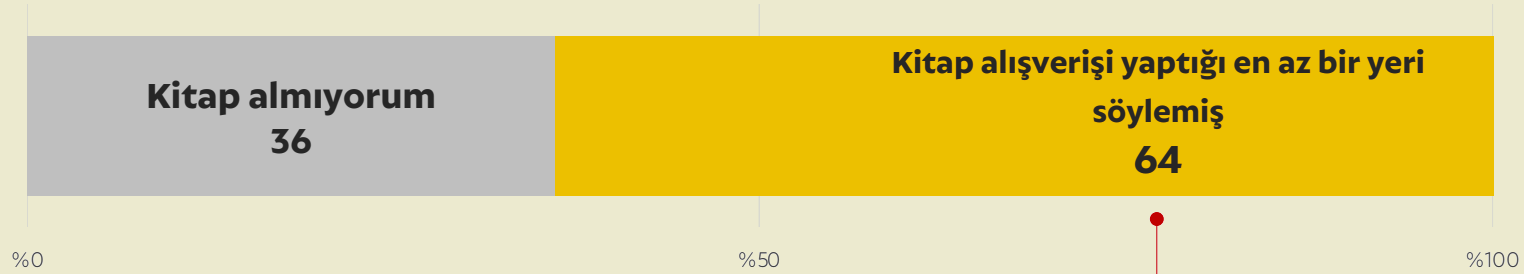
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Kitabın satın almak için seçilmesine dair tercih tablosu bir önceki soruya göre değişmiyor. Bu sefer yüzde 66, satın almak için bir sebep belirtmiş, yüzde 34 ise bu soruda «ben kitap satın almıyorum» cevabını vermiştir. Satın alma kararındaki sebeplere baktığımızda ise sıralama, okumak için oluşan tercih unsuru sıralamasıyla aynı: En başta kitabın konusu sonra da arkadaş tavsiyesi geliyor.

%	
30	Konusu
25	Arkadaş tavsiyesi
15	Yazarı
14	Türü
8	Hakkında, internette yazılanlar bloglar
7	Çok satanlar bölümünde olması
5	Fiyatı
4	Hakkında, sosyal medyada paylaşılanlar
2	Kitabevi çalışanlarının tavsiyesi
2	Yayınevi

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

Kitap alışverişi için hangilerini tercih ediyorsunuz?*

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Kitap alışverişi sorulduğunda ise toplumun üçte ikisi kitap alışverişi yaptığı yerleri belirtmiştir. Toplum genelinde en yüksek oranda bağımsız kitapçılar tercih ediliyor gibi gözükse de kitap okuma sıklığı daha fazla olanlar kitap satın almak için daha çok zincir mağazaları ve internet sitelerini tercih ediyor.

%	
28	Küçük, bağımsız kitabevleri
24	D&R, Remzi gibi zincir mağazalar
18	İnternet satış siteleri
14	2. el satış yerleri (sahaf)
5	Marketler
1	Havaalanı, otogar gibi yerlerdeki büfe tipi kitap/dergi satış noktaları

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

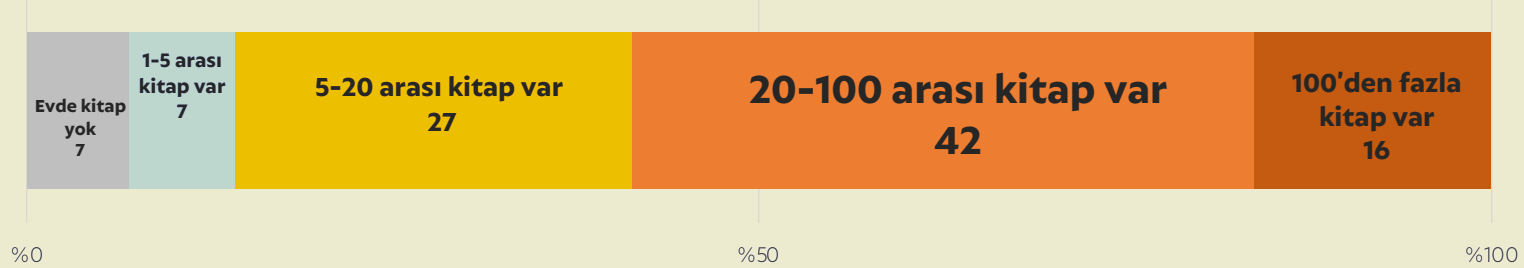

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

KENDİNİZE AİT kaç kitabınız var?

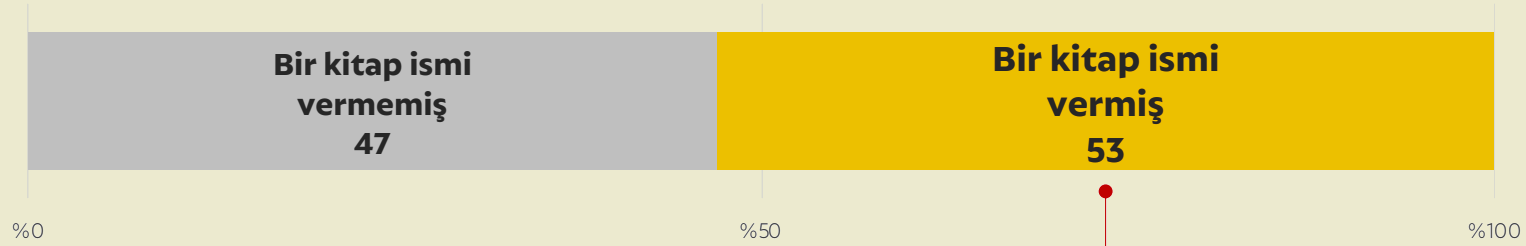

EVİNİZDE kaç adet kitap var?

Türkiye'nin Ne Kadarı Okuyor?

En son okuduğunuz kitabın ismini söyleyebilir misiniz?

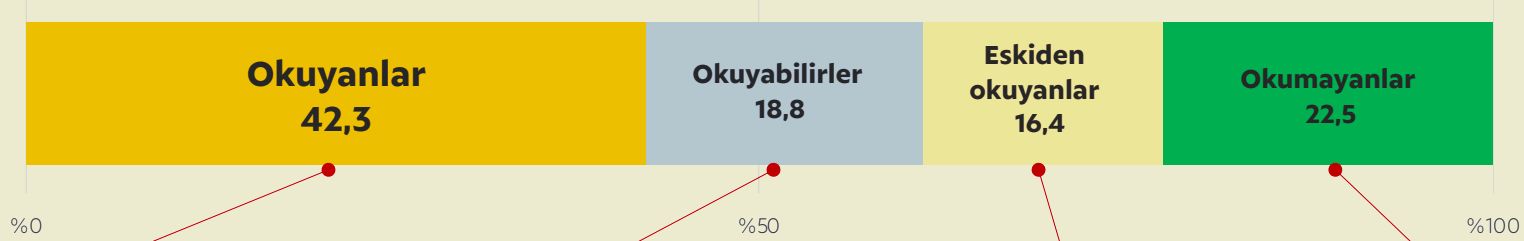
Bu soru, görüşülen kişilere açık uçlu olarak sorulmuştur. Verilen cevaplar türlerine ayrılmıştır. Bu sorunun cevaplarında herhangi bir kitap veya yazarın isminin öne çıktığını söylemek zordur. Zira ankete katılan 2929 kişiden 1561 kişi, en son okuduğu kitap olarak 1000'den fazla ÇEŞİTLİ kitap ismi söylemiştir. Belli bir kesim tarafından popüler bulunan bir yazar veya kitabın olduğunu iddia etmemiz mümkün değildir.

%	
30	Kurgu
8	İnanç kitapları
7	Kurgu dışı
3	Kişisel gelişim
2	Akademik kitaplar
1	Çocuk kitapları
1	Tarih
1	Eğitim
2	Diğer

Okuma Kümeleri

Okuma oranını tarif eden farklı soruları inceledikten sonra kişilerin okumayla ilgili farklı algıları olduğu görülmektedir. Kitap okumam diyen biri kitap satın almak için bir yer veya kitap okumak için bir sebep belirtebiliyor; veya son okuduğu bir kitabın ismini söyleyebiliyor. Bu yüzden, «Kitap okuma sebebi» ve «Kitap okuyor musunuz?» sorularının veriler bir araya getirildiğinde aşağıdaki kümeler ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın tüm verileri bu dört küme çerçevesinde incelendiğinde bulguları daha anlamlı kıldığı düşünülebilir.

Okuma kümeleri dağılımı

- Tamamı okuyor.
- Tamamı kitap seçmek için bir sebep belirtiyor.
- Yüzde 85'nin 5'ten fazla kitabı var.
- Yüzde 80'i son okuduğu kitabın ismini söylemiş.
- Üçte biri 24 yaş altı. Dörtte biri öğrenci.

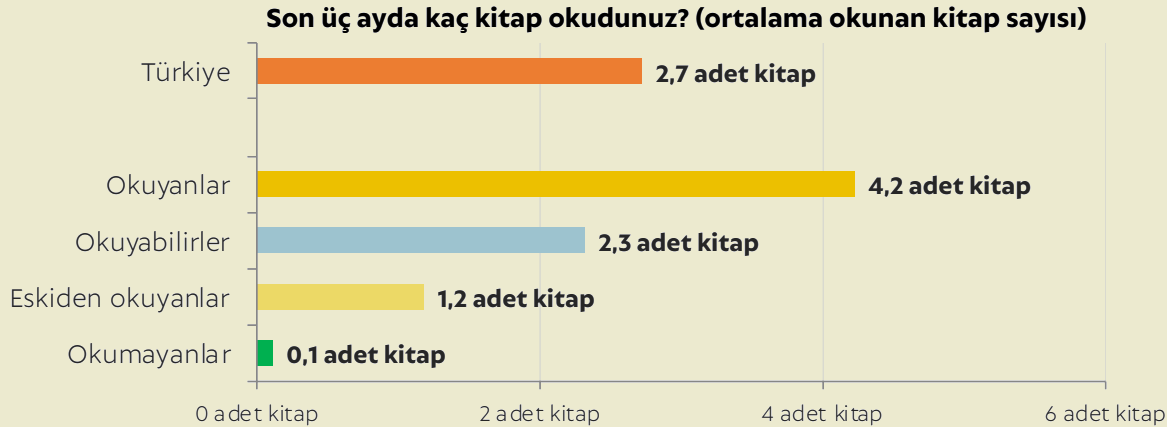
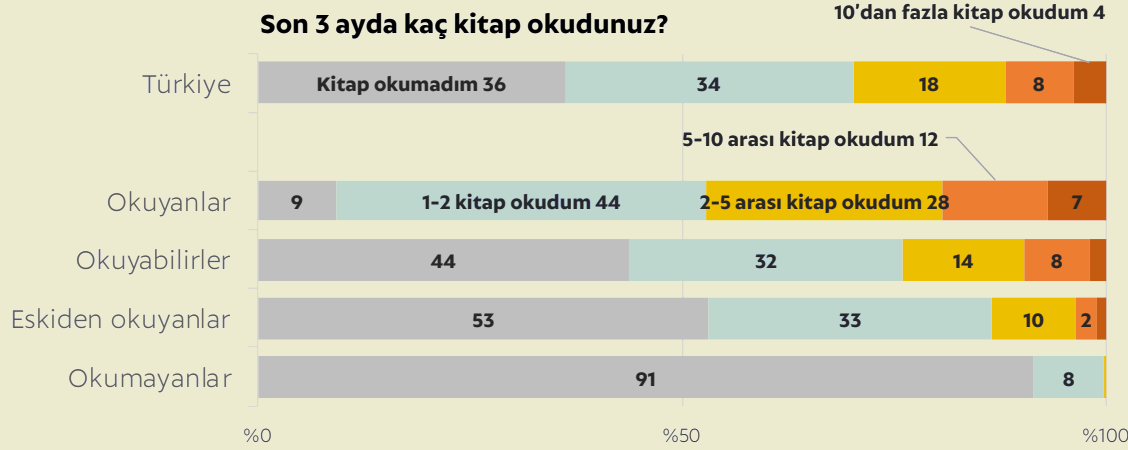
- Potansiyel okuyucu olarak tanımlanabilir bir küme.
- Yüzde 60'tan fazlası en az yılda bir kitap alıyor.
- Yarıısı son okuduğu bir kitabın ismini söylemiş.
- Kitap okumam dediği halde kitap seçmeye yönelik bir sebep belirtmiş.

- Yüzde 67'si 33 yaş üstü
- Yüzde 15'i kitap okurum diyor ancak çoğunlukla inanç kitabı ismi söylüyorlar.
- Yarıısı hiçbir zaman kitap almıyor.
- Yarıısı son üç ayda hiç kitap okumamış. Üçte biri de sadece 1 kitap okumuş.

- Okumakla herhangi pratik bir ilişkileri yok.
- Çok azı bir kitap ismi söylemiş.
- İşlerine yönelik de okuma yapmıyorlar.
- Yüzde 80'i lise altı eğitilmiş.
- Yüzde 20'si okula gitmemiş.

KÜMELERİN OKUMAYLA İLİŞKİSİ

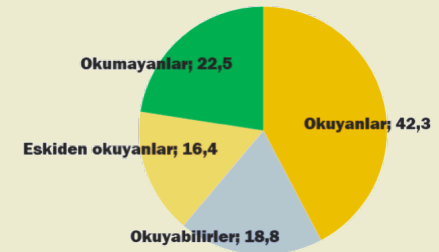
Kümelerin Okumayla İlişkisi

Potansiyel okuyuculara okuma alışkanlığı kazandırmak için çalışılmalıdır.

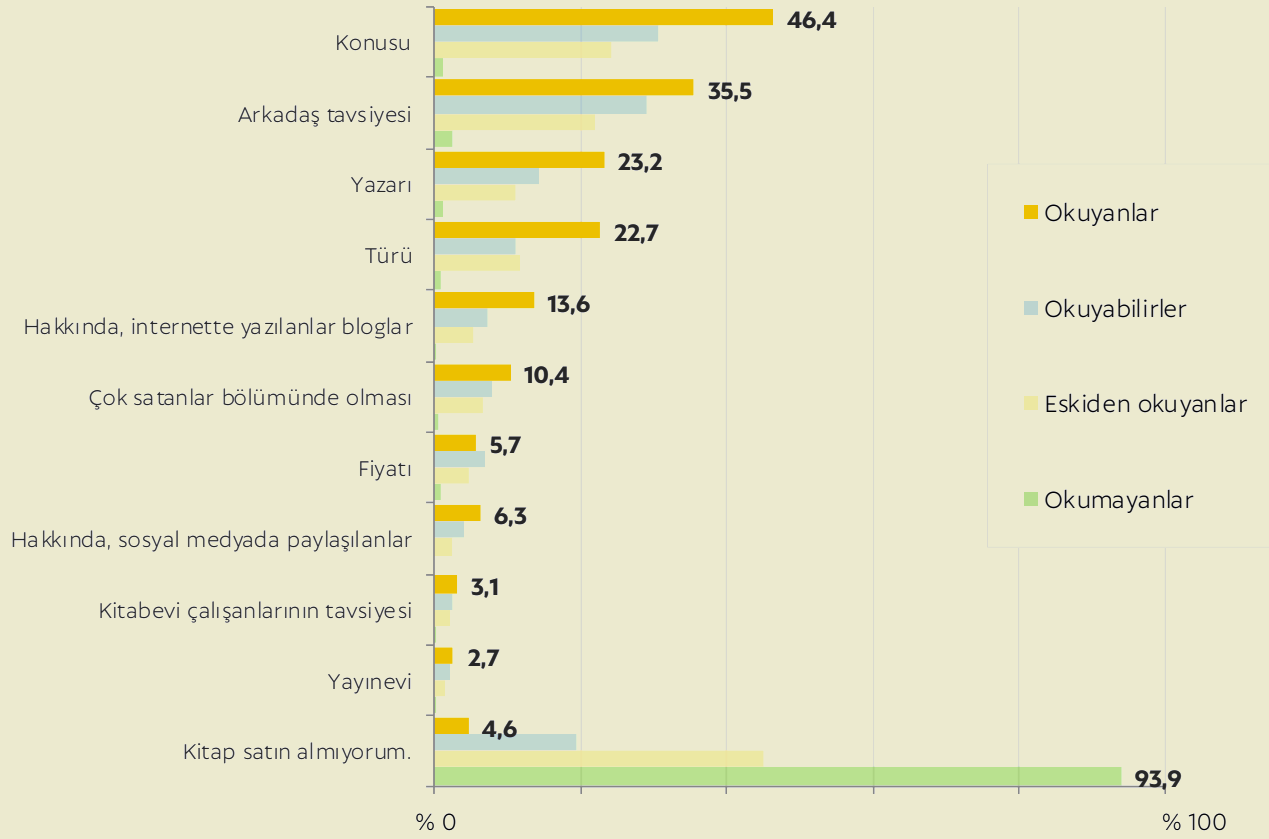
Yüzde 42'lik «Okuyanlar» kümesinin içinde onda birlik bir kesim, son 3 ayda kitap okumadığını belirtmektedir. Diğer yandan «okumayanlar»ın da yüzde 8'lik bir kesimi son 3 ayda 1-2 kitap okuduğunu belirtmektedir. Ülkenin yüzde 4'ü son 3 ayda 10'dan fazla kitap okuduğunu söylemektedir.

Türkiye, ortalamada 3 ayda 2,7 kitap okumuştur. Bu sayı «okuyanlar» kümesinde 4,2 kitaba kadar çıkmaktadır. «Okuyabilirler» kümesinin ortalamada Türkiye geneline yakın bir sayıda kitap okumuş olması potansiyel okuyucu olduklarını teyit etmektedir.

Kümelerin Okumayla ilişkisi

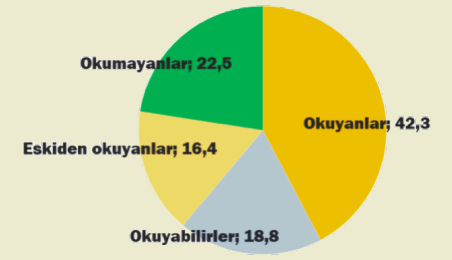
Aşağıdakilerden hangi ikisi bir kitabı SATIN ALMANIZDA önemli olur?*

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

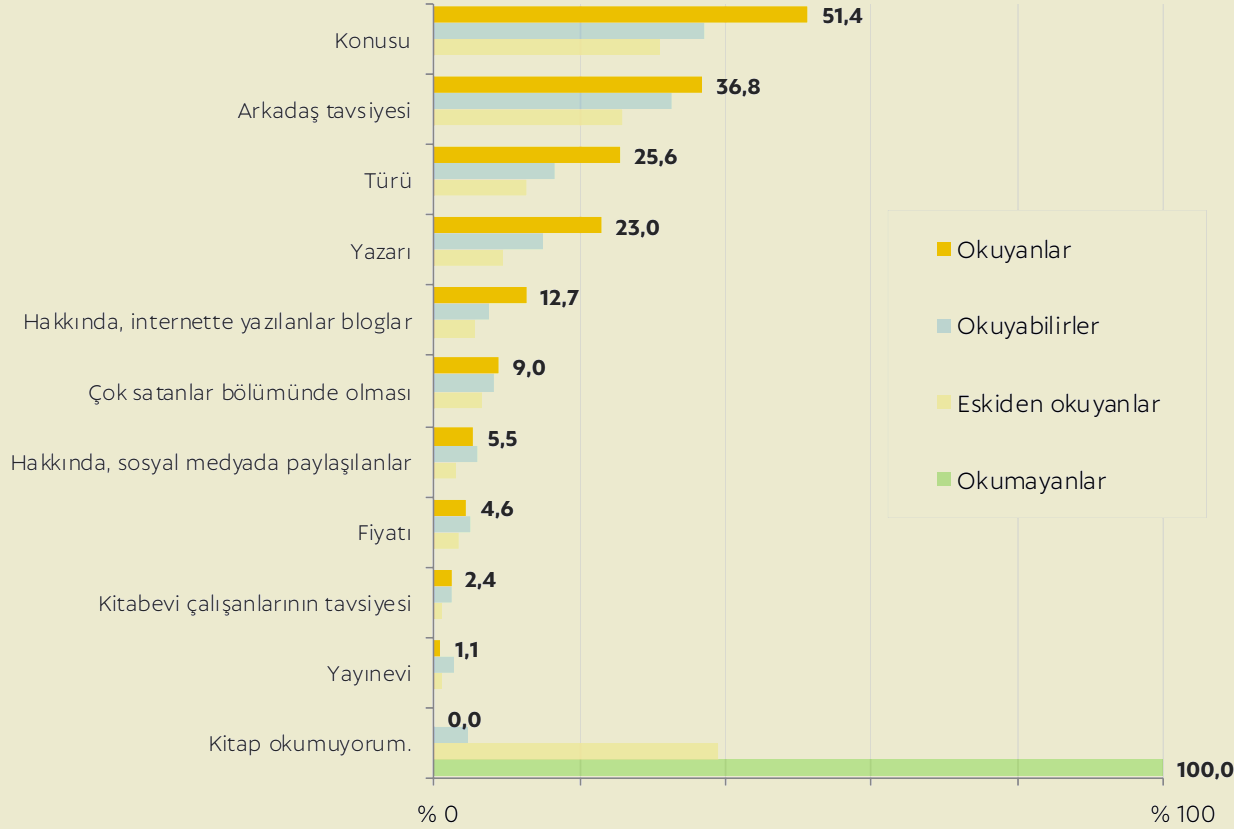
Tavsiyenin önemi

Bir önceki bölümde bu soruya ilişkin olarak sadece sebep belirtenler ve belirtmeyenler dağılımı gösterilmiştir. Burada ise tüm unsurların cevap oranları görülmektedir. Tavsiye konusunun kitap tercihinde hâlâ önemli bir belirleyici olduğu burada bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Sosyal medya ve blog yazıları oranları bir araya toplandığında, kişiler için kitabın türü kadar önem arz ettiği görülmektedir.

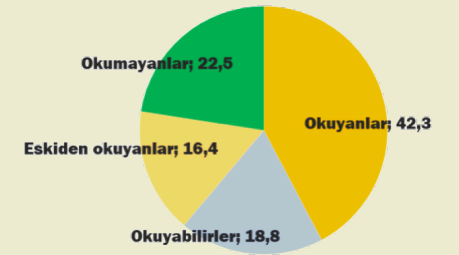
Kümelerin Okumayla ilişkisi

Aşağıdakilerden hangi ikisi bir kitabı OKUMAYA karar vermenizde önemli olur?

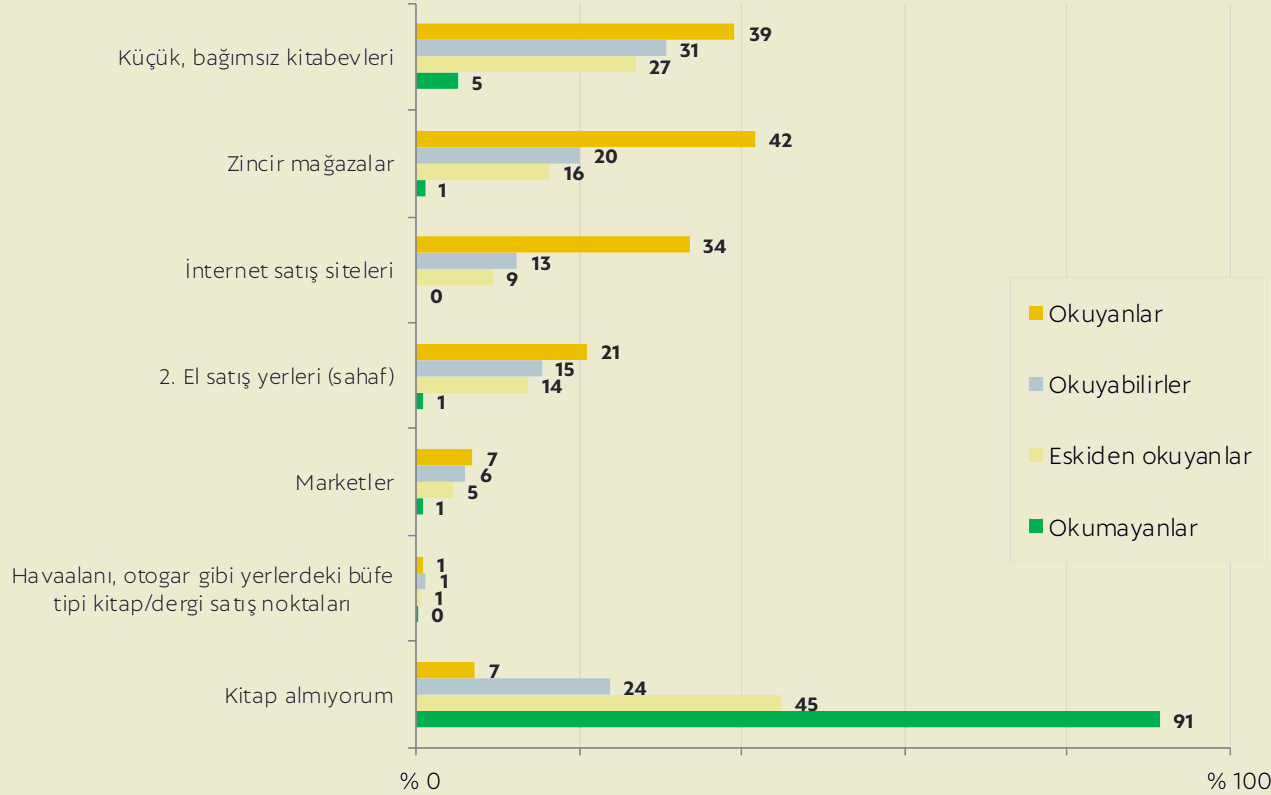
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Satın almak ve okuma kararı arasında fark yok. Bir önceki bölümde bahsedildiği gibi satın almak ve okumaya karar vermek arasında çok ciddi oranda bir tercih farkı olduğu söylenemez. Yine sırasıyla kitabın konusu, tavsiye, kitabın türü ve yazarı kitap tercihinde önem taşımaktadır. Bu noktada okuyucular için kitabevinde yapılan tavsiyenin veya kitabın hangi yayınevinden çıktığının tercih unsuru olmadığını net bir şekilde görmekteyiz.

Kümelerin Okumayla İlişkisi

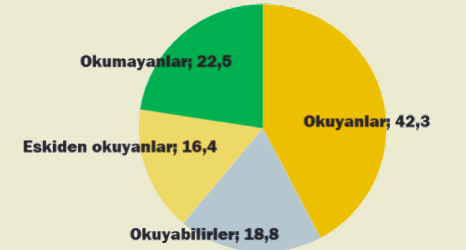
Kitap alışverişi için hangilerini tercih ediyorsunuz?

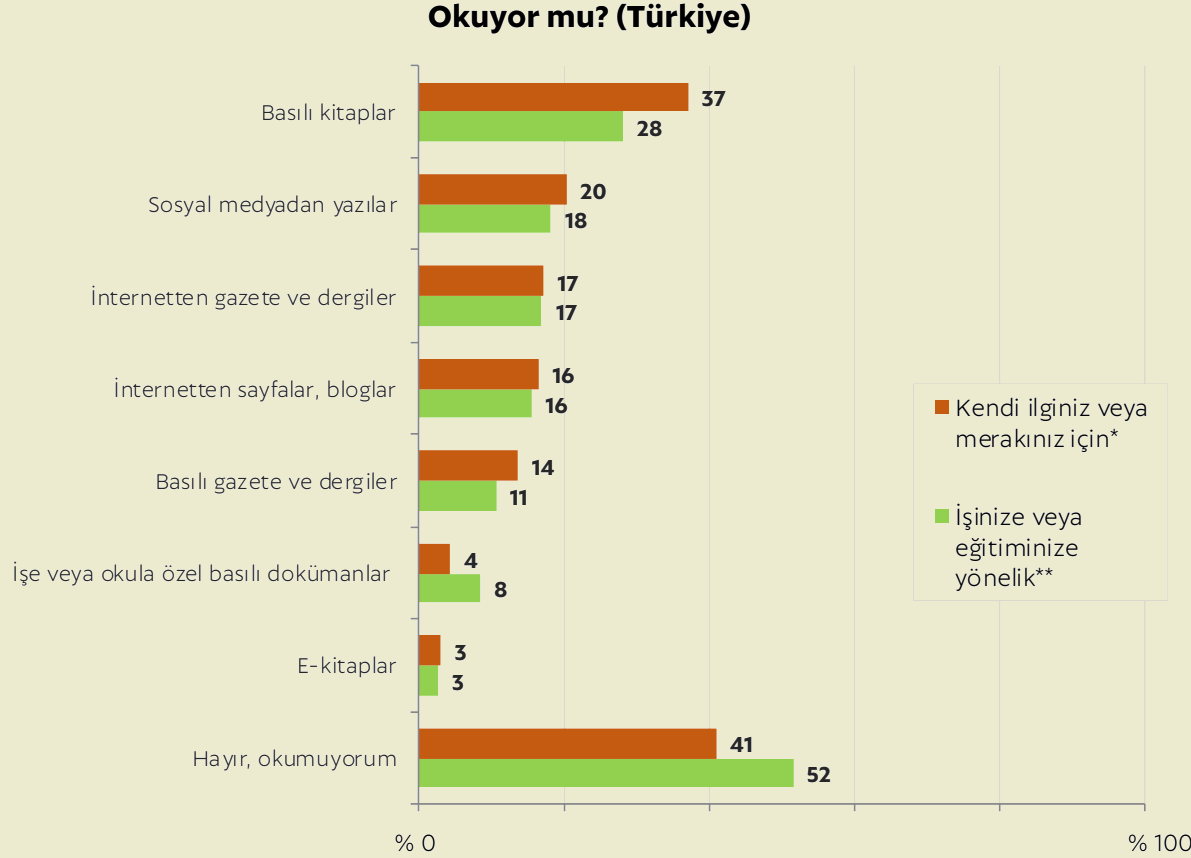
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Dükkânlar halen online satışa göre tercih ediliyor.

Bir önceki bölümde bu sorunun ülke genelindeki cevap oranlarına bakıldığında bağımsız kitabevelerinin birinci sırada çıktığını görülmektedir. Ancak gerçekten kitap okuyan kitlenin zincir mağazaları daha çok söylediği görülmüyor. Kitap okuyanların üçte biri internetten de kitap aldığını söylüyor. Ancak, dükkân satışları hâlâ online satıştan daha çok tercih ediliyor denebilir.

Kümelerin Okumayla İlişkisi

Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Keyif için okuyoruz!

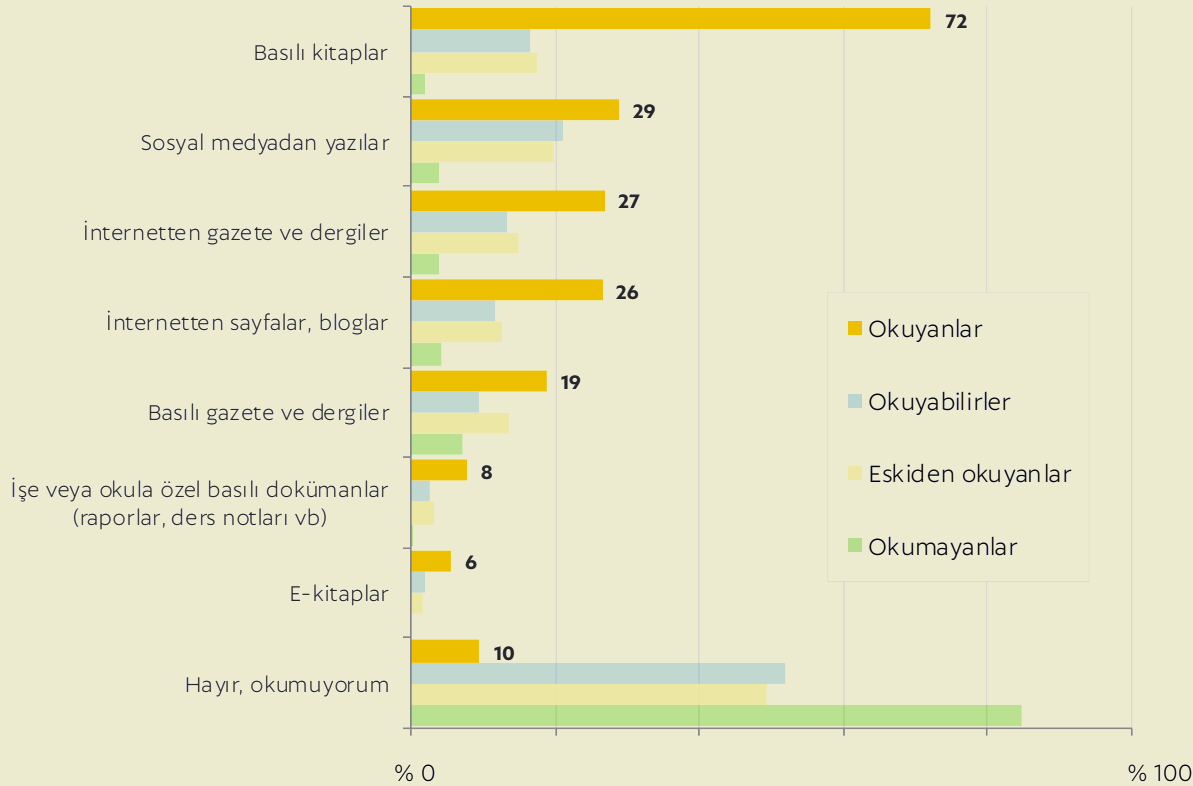
Grafikte görülen iki soru da görüşülen kişilere anket formu soru sıralamasında herhangi bir kitap olgusundan söz edilmeden önce yönlendirilmiştir. Kişilerin işlerine yönelik okuduklarını iddia etme oranının, kendi keyiflerine yönelik okumaya göre daha düşük olması dikkat çekicidir. Bu durum «okuma»nın toplumda daha çok keyif için yapılan bir eylem olarak görülmesiyle açıklanabilir.

*İş, ders veya okul DIŞINDA kendi ilginiz veya merakınız için bir şeyler okuyor musunuz? Nereleden okuyorsunuz?

**İşinize veya eğitiminize yönelik bir şey okuyor musunuz? Nereleden okuduğunuzu belirtebilir misiniz?

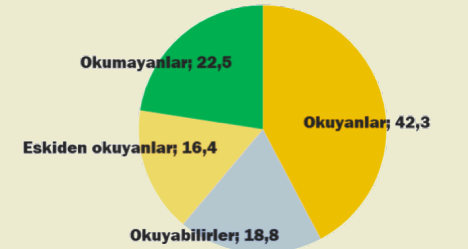
Kümelerin Okumayla İlişkisi

Kendi ilgi veya merakı için (keyif için) okuyor mu?*

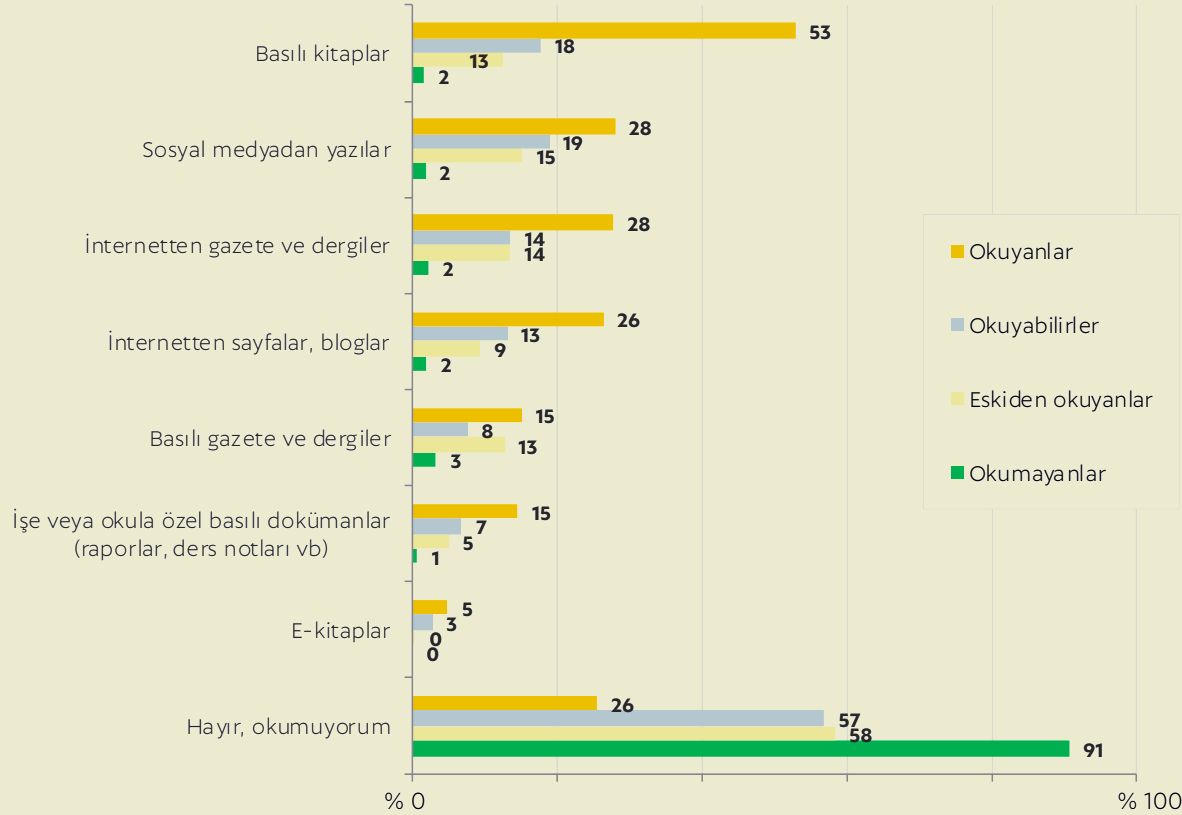
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Okuyanlar kümesinin dörtte üçe yakını keyfi için basılı kitaplardan okurken onda biri de bu soruya «okumuyorum» cevabını vermiştir. Bir önceki bölümde küme dağılımlarını açıklarken okumaya dair beyanlarda kişilerin farklı soru tiplerinde çelişkili cevap verebildiğini belirtmiştik. Burada, gazete ve dergilerin «okuyanlar» kümesinin sadece beşte biri tarafından okunduğu görülmektedir.

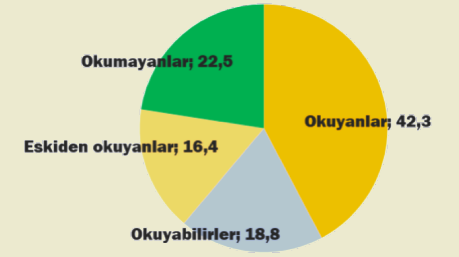
Kümelerin Okumayla İlişkisi

İşi veya okulu için okuma yapıyor mu?

İşe yönelik okumada bile basılı kitap halen etkin.

Kişiler iş veya okul için en çok basılı kitapları okuduklarını belirtiyor. Farklı demografik profiller üzerinden incelendiğinde bu oranın beyaz yakalı çalışanlarda ve öğrencilerde daha yüksek olduğu görülmektedir. Büyük çoğunluğunun bilgisayar başında çalıştığını tahmin edebileceğimiz özel sektör beyaz yaka çalışanlarının bile iş amaçlı okumayı en fazla basılı kitaplardan yapması kitap okuma kültürü adına olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

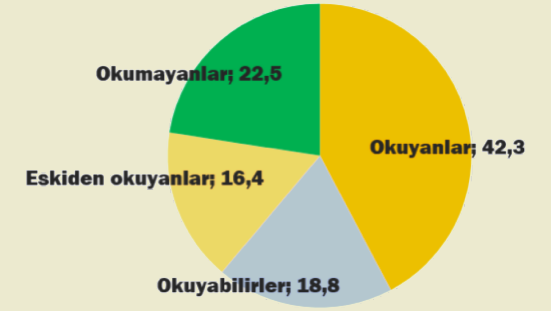
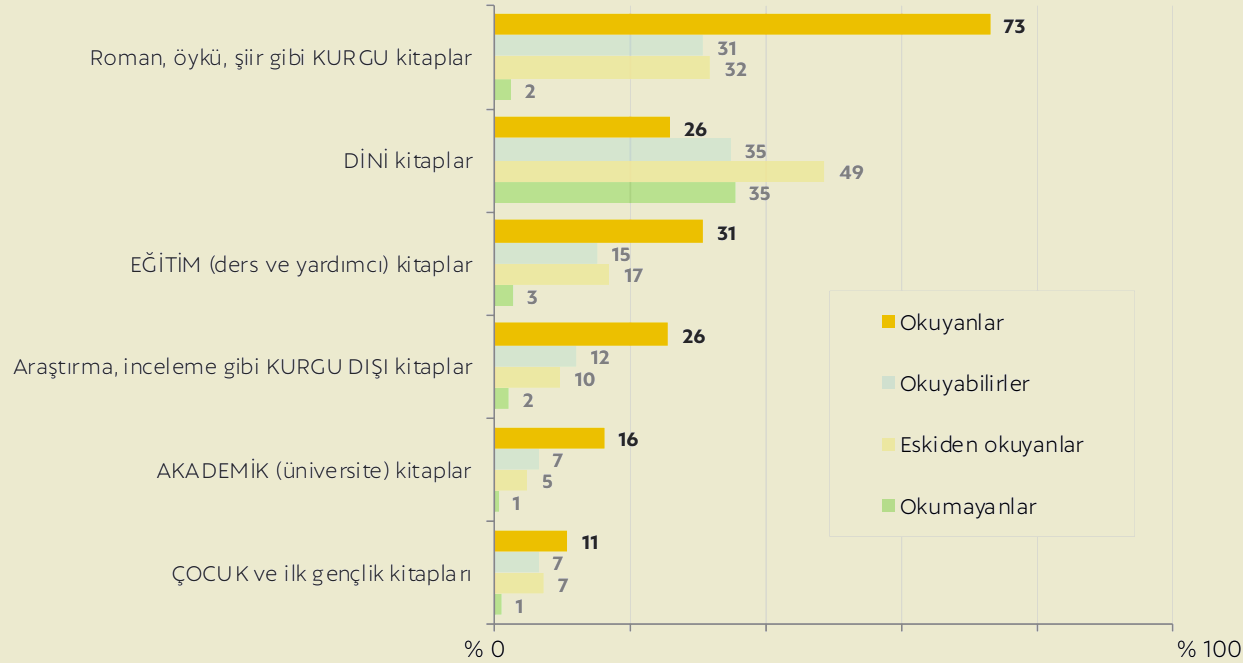
Kümelerin Okumayla İlişkisi (Tür Tercihleri)

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Kümelerin Okumayla İlişkisi (Tür Tercihleri)

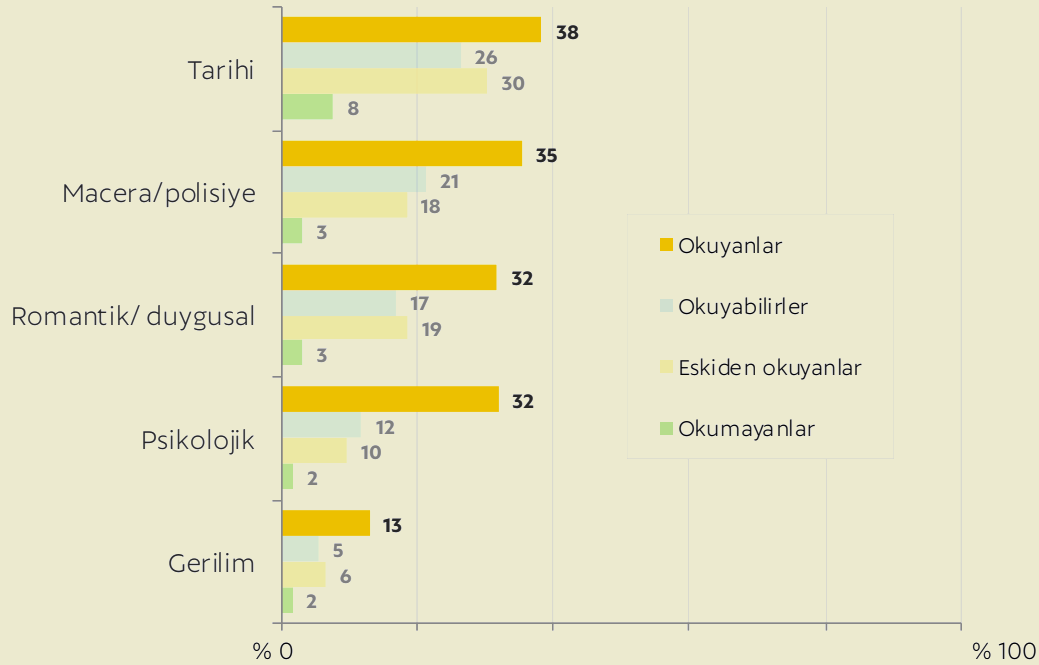
Sizin okumayı en çok tercih ettiğiniz KİTAP TÜRLERİ hangileri?

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Kümelerin Okumayla İlişkisi (Tür Tercihleri)

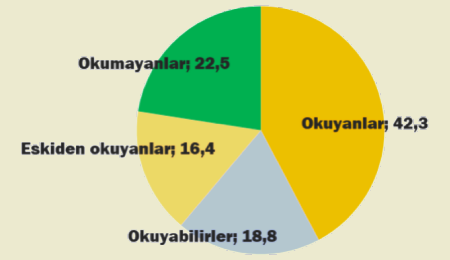
KURGU KİTAPLARDA hangi konularda okumaktan hoşlanıyorsunuz?*

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

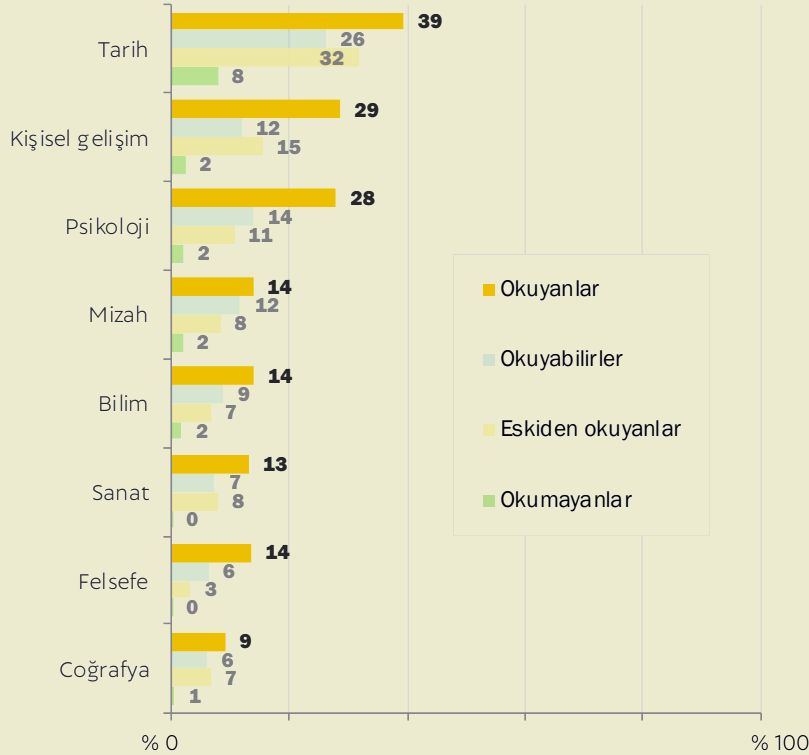
Tarih azalıyor macera ve gerilim artıyor.

Görüşülen kişilere genel kitap türlerinin yanı sıra 'kurgu' ve 'kurgu dışı'nın alt türlerini de ne oranda tercih ettikleri soruldu. Tarih en çok tercih edilen tür olarak gözükmemektedir. Zira kurgu dışı kitap olarak da tarih türü daha fazla tercih edilmekte. Macera, romantik ve psikolojik kitaplar eşit oranda tercih ediliyor. Demografik kırılımlar incelediğinde kadınların, özellikle ev kadınlarının romantik ve psikolojik kitapları tercih ettiği, gençlerin ise gerilim ve macera tercih ettiği görülmektedir.

Kümelerin Okumayla İlişkisi (Tür Tercihleri)

KURGU OLMAYAN KİTAPLARDA hangi konularda okumaktan hoşlanıyorsunuz?

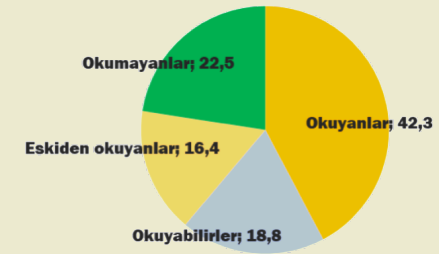

En çok okuyanlar felsefe, en az okuyanlar ise kişisel gelişim tercih edenler.

«Okuyanlar» kümesi içinde yüzde 28,3 kişisel gelişim kitabı okumaktadır.

Bu tür kitapların yine «okuyanlar» kümesinin içinde en fazla beyaz yakalılar ve 33-48 yaş aralığındakilerin tercih ettiği, ayrıca kadınların kişisel gelişim kitaplarını erkeklere göre daha fazla tercih ettiği görülmektedir.

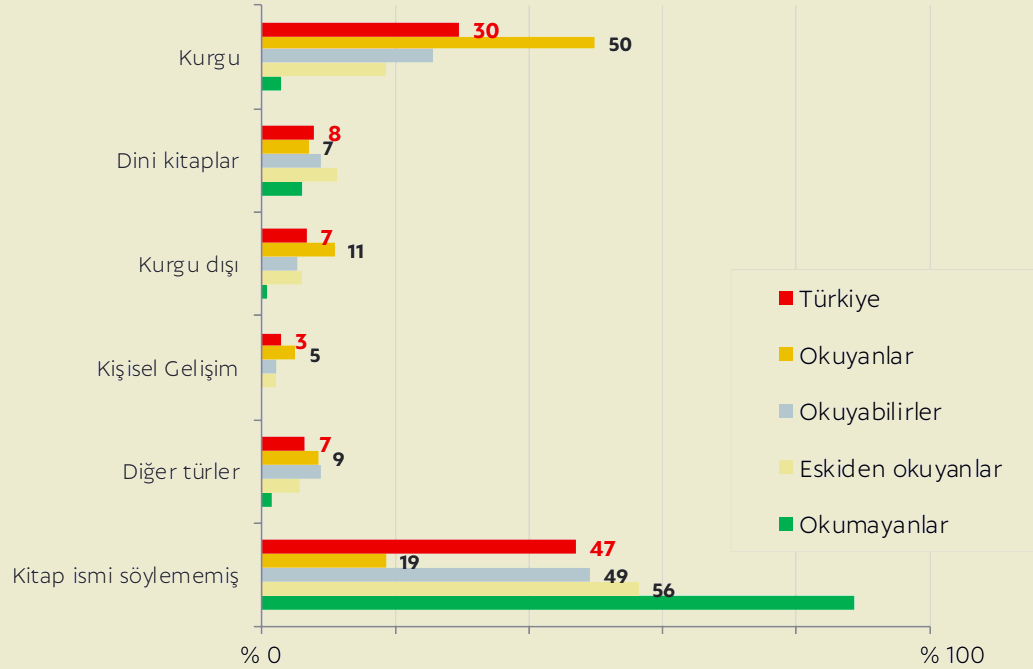
Felsefe kitaplarını tercih edenlerin ortalamada Türkiye'nin üç katı kitap okuduğu (7,1 kitap); kişisel gelişim kitabı tercih edenlerin ise 3 ayda 4,4 kitap okuduğu görülmektedir.

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Kümelerin Okumayla İlişkisi

En son okuduğunuz kitabın ismini söyler misiniz?*

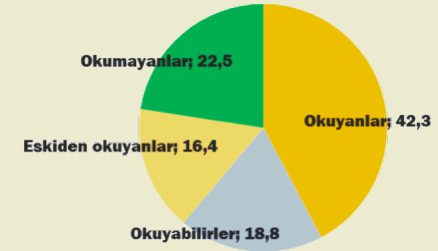

*Açık uçlu olarak soruya verilen yanıtlar kitap türlerine göre gruplanmıştır.

Görüşülen kişilere seçeneksiz olarak en son okuduğu kitabın ismi sorulduğunda yüzde 53, bir kitap veya bir yazarın ismini söylemiştir. Bu oran «okuyanlar» kümesinde yüzde 80'e kadar çıkmaktadır.

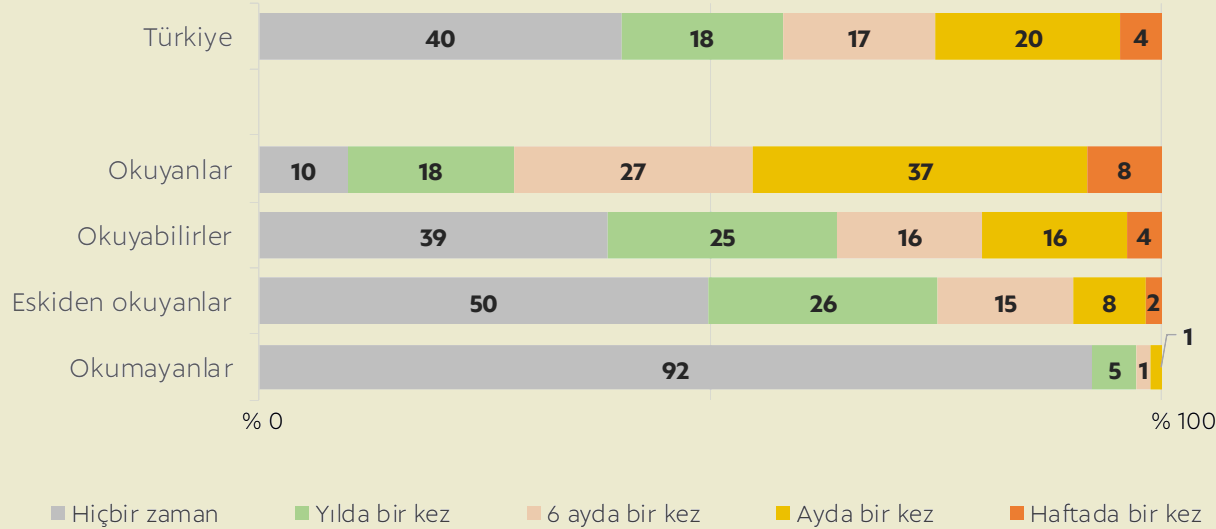
Dikkat çeken diğer bir bulgu ise nispeten daha az okuyan veya hiç okumayan kümelerin azımsanmayacak oranda bir kitap ismi söylemiş olmalarıdır.

«Okuyabilirler» kümesinin yarısı bir kitap ismi söylemiş; yüzde 26'sı da bir kurgu kitabın veya yazarının ismini vermiştir.

Kümelerin Okumayla İlişkisi

Ne sıklıkta kitap satın alıyorsunuz?

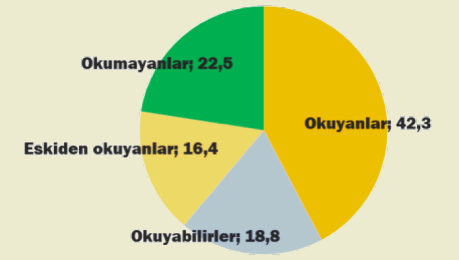

Dört kişiden biri ayda en az bir kez kitap alıyor.

Toplumun dörtte biri ayda bir veya daha sık, üçte birlik bir kesim de yılda veya 6 ayda bir kitap almaktadır. «Okuyanlar» kümesinin yüzde 45'i ayda bir kitap alışverişi yapmaktadır; ancak, yüzde 10'u da hiç almadığını söylemektedir. Okumayanların onda birinden az bir kesimi ise en az yılda bir kez kitap aldığını belirtmektedir.

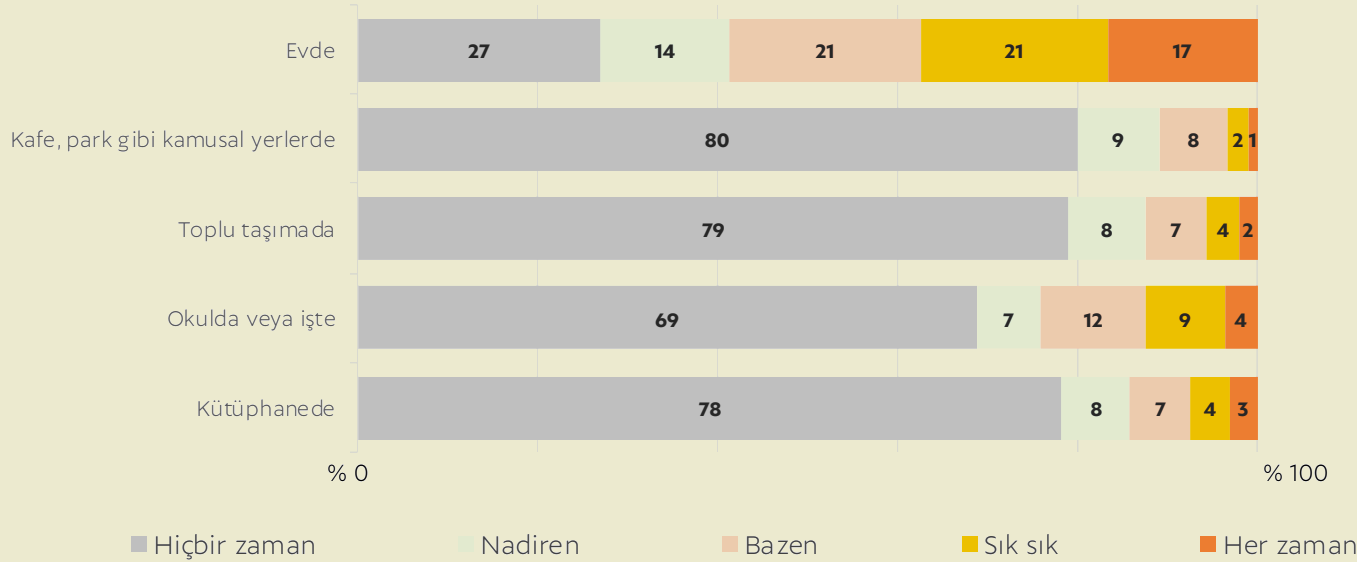
Çelişkili ifadelerin farklı sebepleri olabilir.

Okumayanların kitap aldığını söylemesi veya okuyanların kitap almayorum demesi deneğin kafa karışıklığından ziyade özel durumlara işaret ediyor olabilir. Çocukları için aldıkları kitaplardan bahsediyor olabilir veya kitap okuyucusu olan biri artık yeni kitap almıyordur.

Nerelerde Kitap Okunuyor?

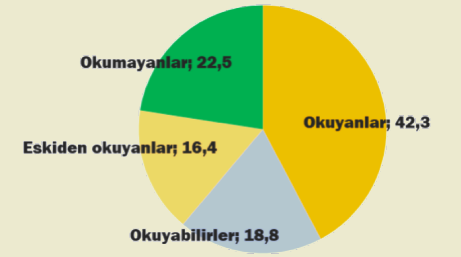
Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorlar? (Türkiye)

Okuyan evde okuyor.

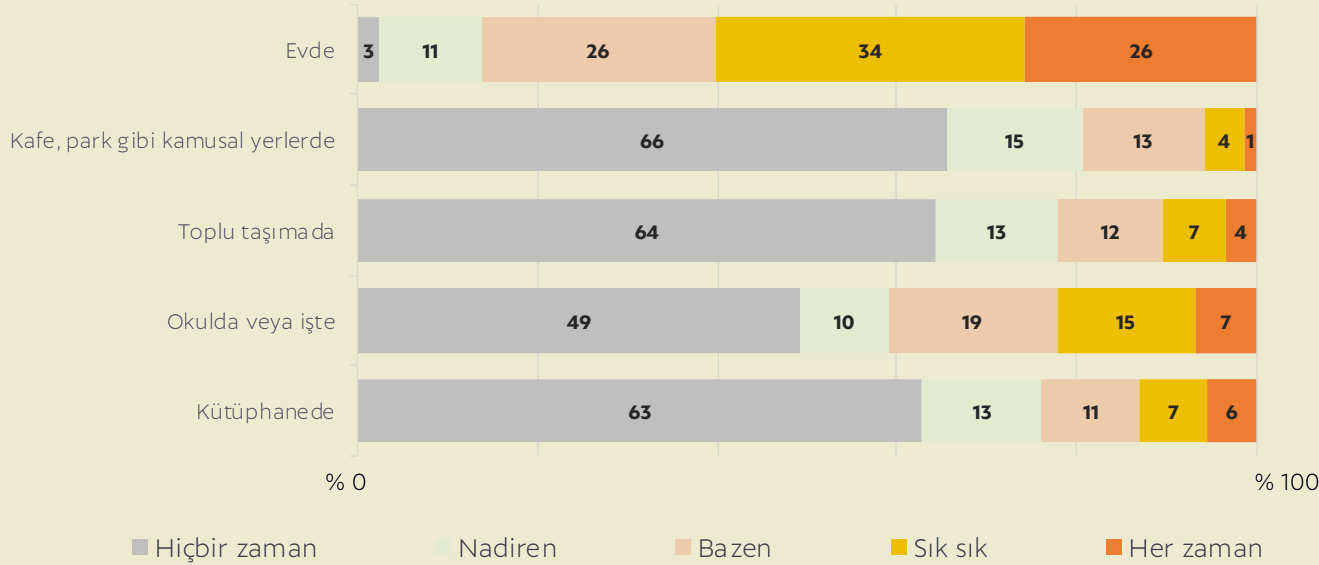
Nerelerde kitap okunduğu beşli ölçekte sorulduğunda evde okumanın öne çıktığı görülmektedir.

Okulda veya işte okumanın biraz daha yüksek olmasının sebebi ise öğrencilere bağlanabilir.

Kümelerin Okumayla İlişkisi

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorlar? (Sadece OKUYANLAR)

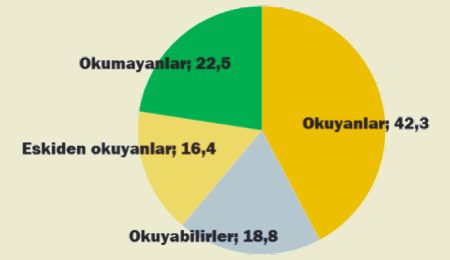

Kamusal yerlerde okuma oranı düşük.

Kamusal alanlarda kitap okunmasının okuma kültürünün yaygınlaşması açısından önemli bir rol oynadığını düşünürsek bu oranların düşük olduğu söylenebilir. Zira ortalamada 3 ayda 4'ün üstünde kitap okuyan bu kümenin bile kamusal alanda veya toplu taşımada okuyanı yüzde 10'u geçmiyor.

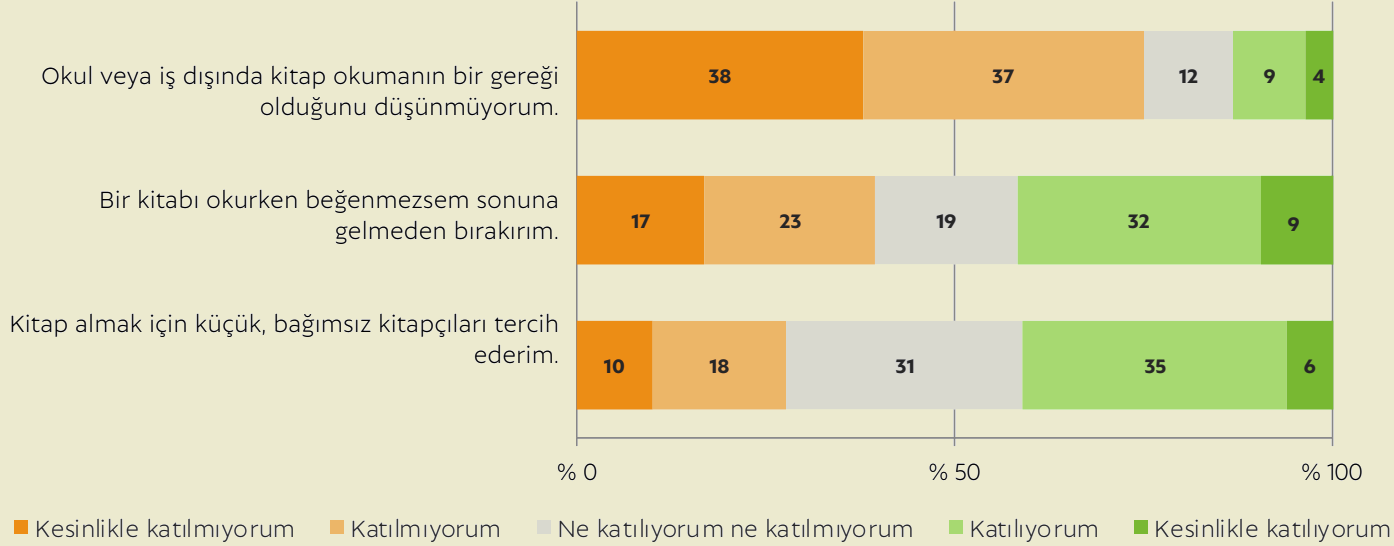
«Bu grafik sadece yüzde 42'lik «okuyanlar» kümesi içindeki okuma sıklıklarını göstermektedir. «Okuyanlar»ın yüzde 60'ı sık sık veya her zaman evde kitap okuduğunu söylemektedir.

Okuyan kümenin içinde bile kamusal yerlerde sık sık veya her zaman kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 5'tir. Aynı oran toplu taşımada biraz artmaktadır.

OKUMAYA BAKIŞ

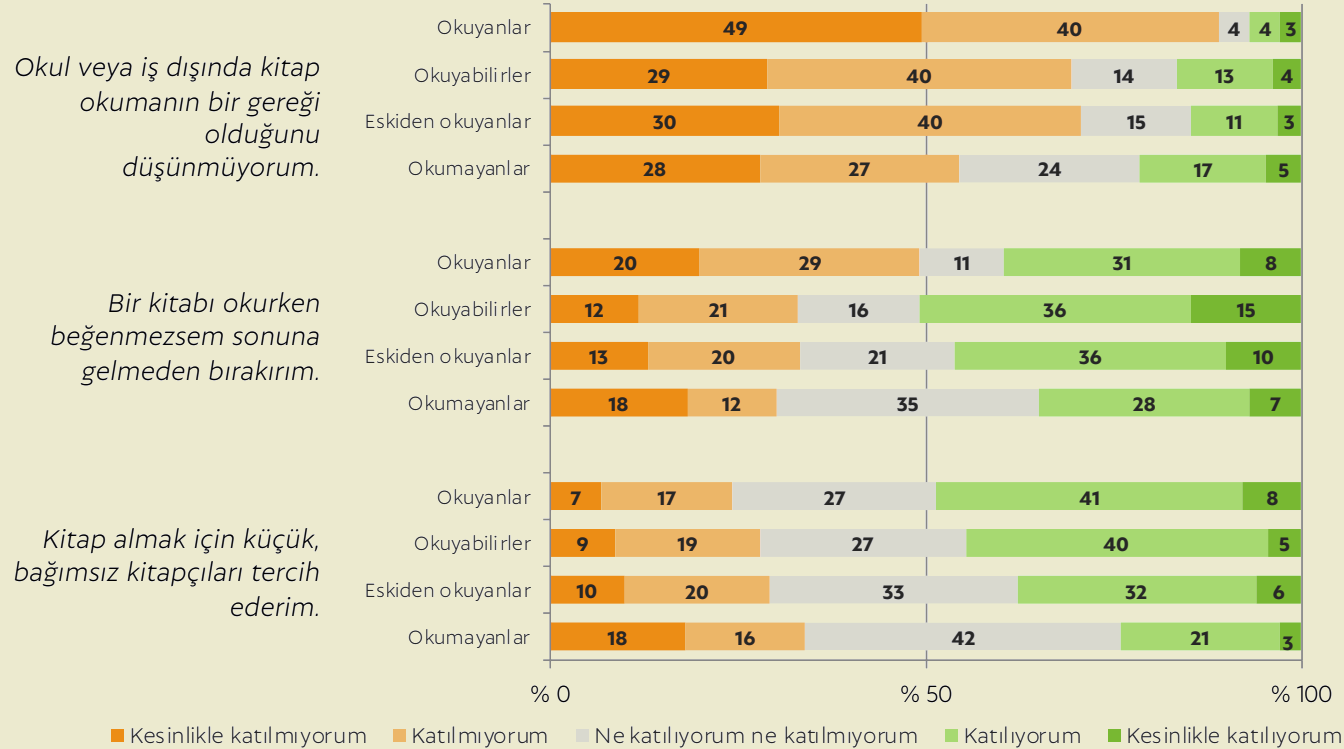
Okumaya Bakış

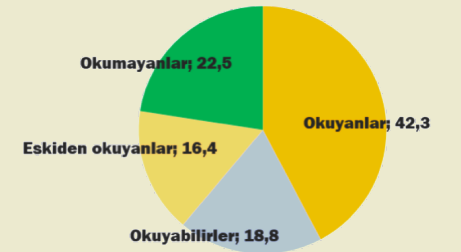
Keyif için okumayı gereksiz bulanlar sadece yüzde 13.

Kişilere, keyif için okumanın gereksiz olduğu önermesi sorulduğunda ciddi oranda bir karşı duruşla karşılaşmıştır. Okul veya iş dışında kitap okumanın gereğine inanmayan sadece yüzde 13'lük bir kesim bulunmaktadır. Toplumun yüzde 41'i, bir kitabı bitirmeyebileceğini ifade ederken bu oran «okuyanlar» kümesinde de düşmemiştir. Bağımsız kitabevlerine dair olumlu algı, kitap alışverişine dair daha önceki soruda görülmektedir.

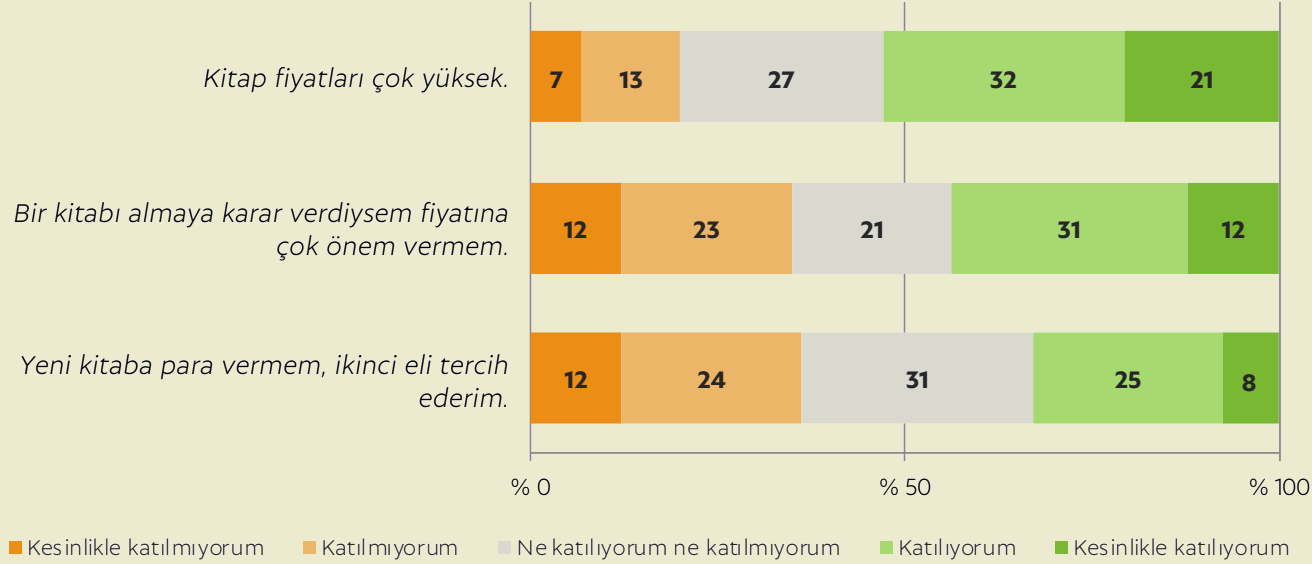
Okumaya Bakış

Bu ifadelerle verilen yanıtlarda okuma kümelerine göre büyük değişimler olmadığı iddia edilebilir. «Okuyanlar» ve diğer kümeler arasındaki en belirgin fark, keyif için okumaya yaklaşımla ilgili önermede karşımıza çıkmaktadır. Okuyanların sadece yüzde 7'si iş veya okul dışı okumayı gereksiz bulurken bu, diğer kümelerde yüzde 15'in üzerinde seyretnmektedir.

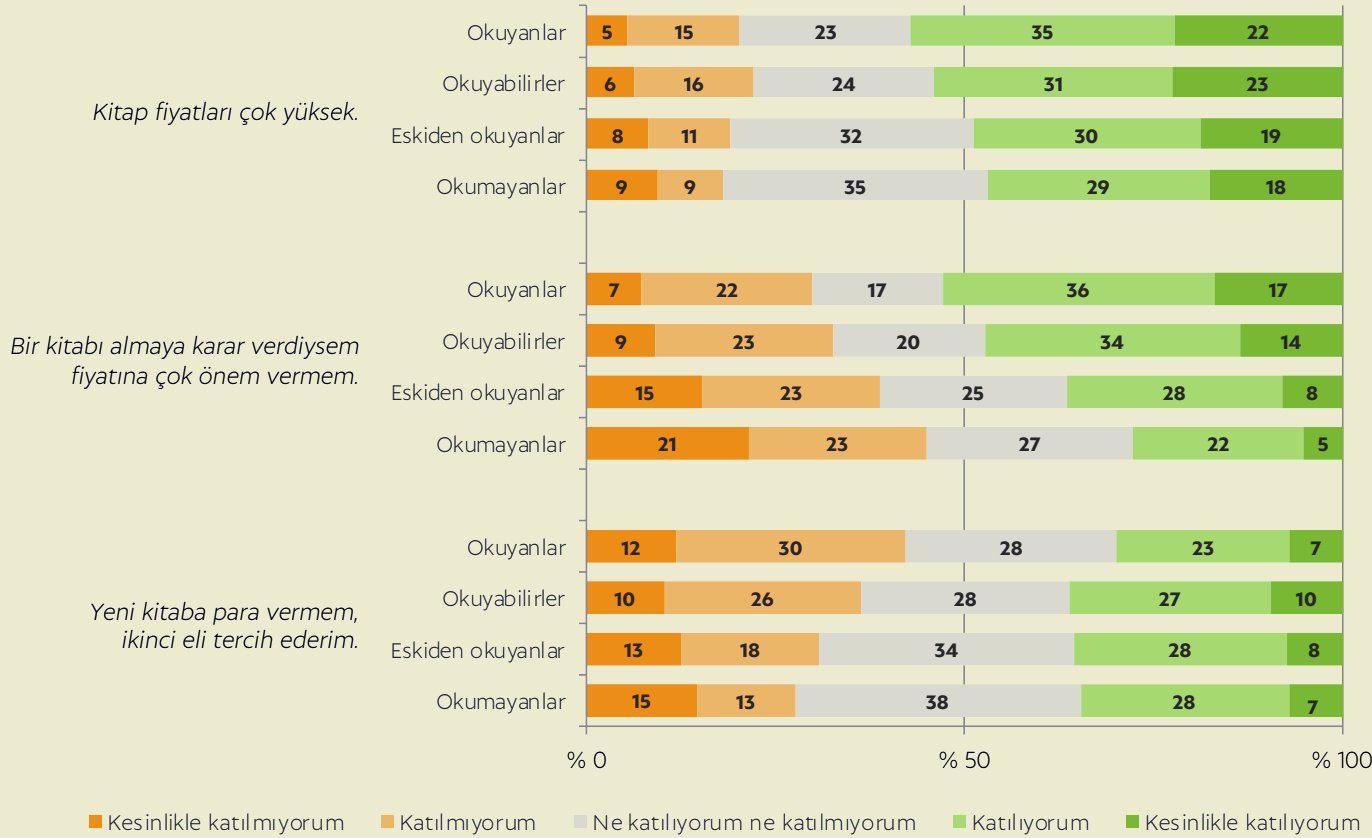

Okumaya Bakış (Fiyat)

Kitap fiyatları konusuyla ilgili sorulara bir arada bakıldığında ilk göze çarpan, katılımcıların yarıdan fazlasının kitap fiyatlarını yüksek bulmasıdır. Sonraki sayfada da görülebileceği gibi bu oran «okuyanlar» kümesinde daha yüksek çıkmaktadır.

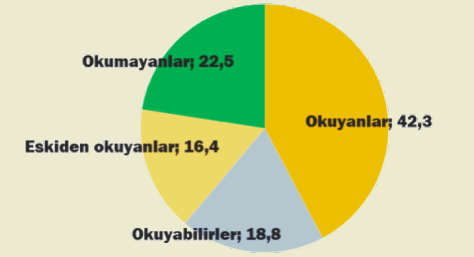
Okumaya Bakış (Fiyat)

Daha fazla kitap alanlar ve okuyanlar kitap fiyatlarının yüksek olduğunu daha fazla söylemektedir.

Ancak diğer yandan, alacağı kitabın fiyatını önemsemeyeceğini söyleyenler de yine aynı kümelerde artmaktadır.

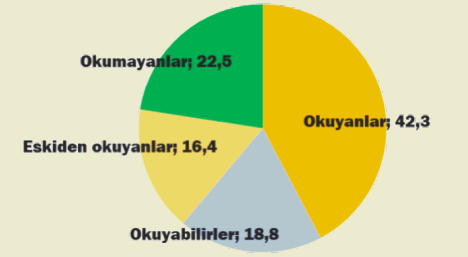
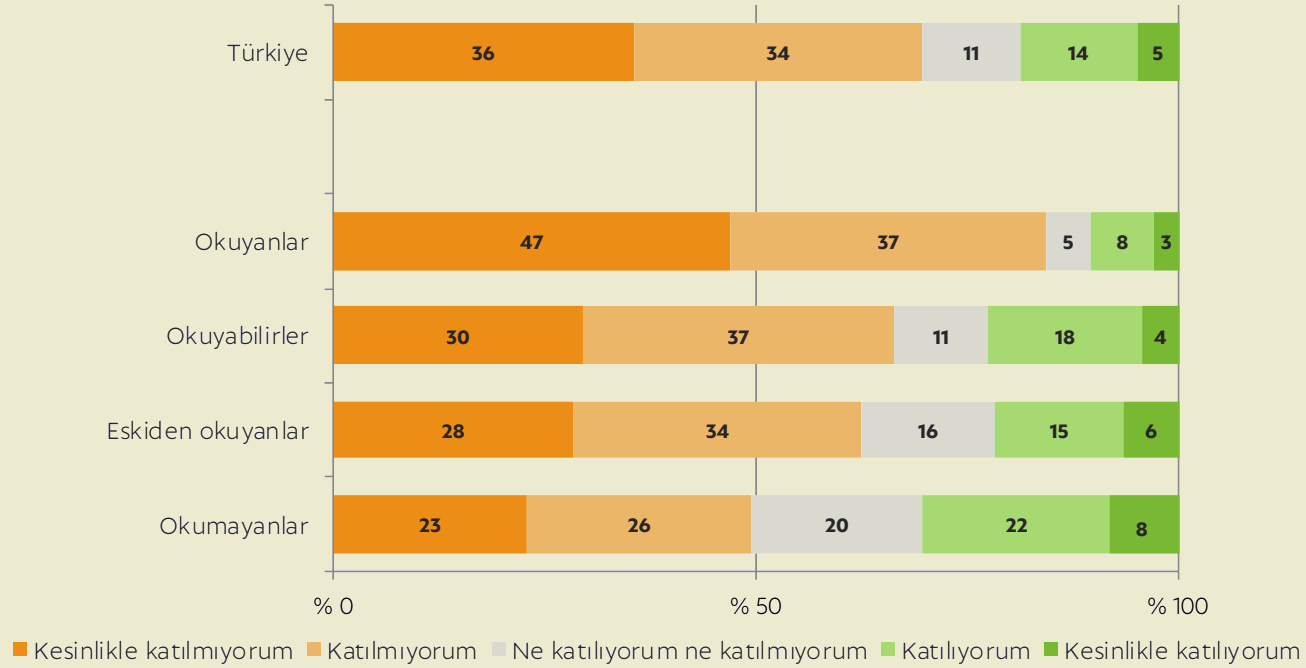
İkinci el kitabı tercih edeceğini söyleyenlerin oranı da «okuyanlar» içinde yüzde 30 olarak gözükmektedir.

DİJİTAL DÜNYA, MEDYA TERCİHLERİ VE OKUMA KÜLTÜRÜ

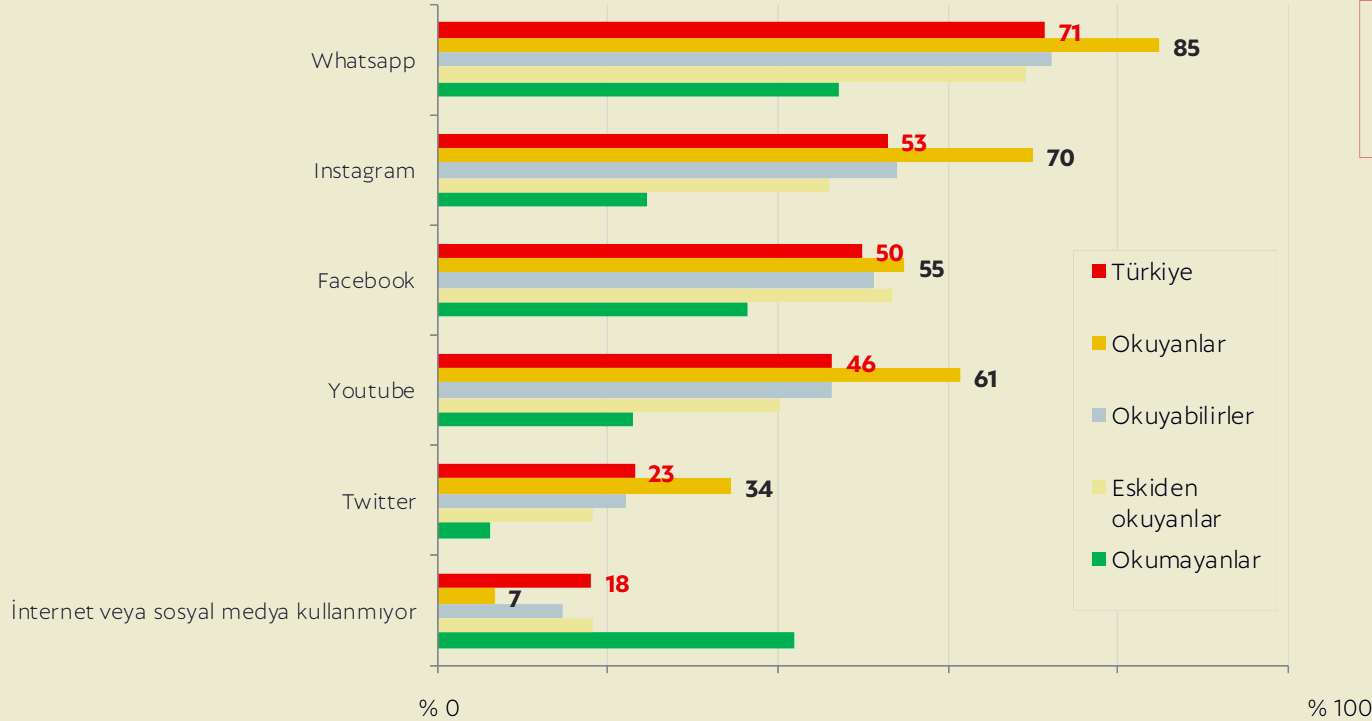
Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

İnternette bu kadar görülecek şey varken artık kitap okunmaz.

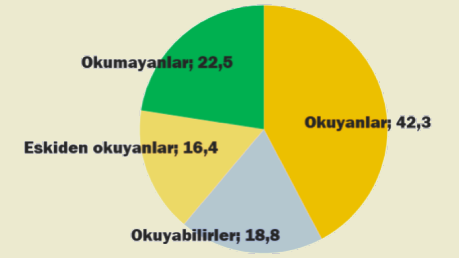

Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

Okuma kümelerinin sosyal medya kullanım oranları*

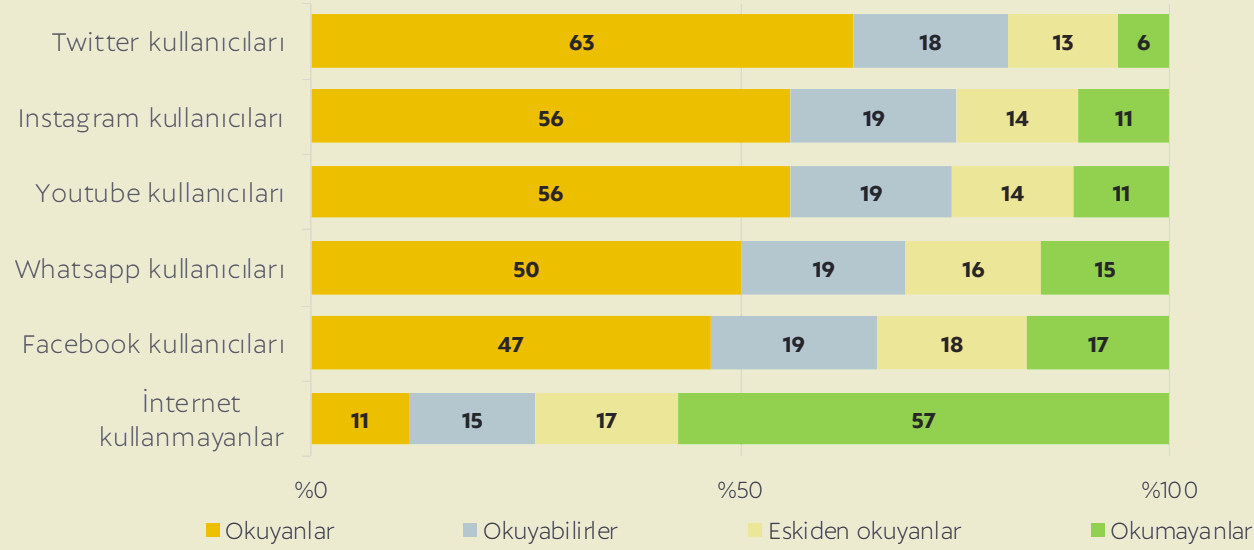
«Okuyanlar» aynı zamanda sosyal medyayı da yoğunluklu kullanan kişiler olarak karşımıza çıkmaktadır.

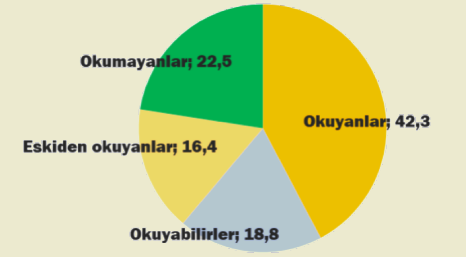
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

Kullanılan sosyal medya kanalına göre okuma kümeleri dağılımı

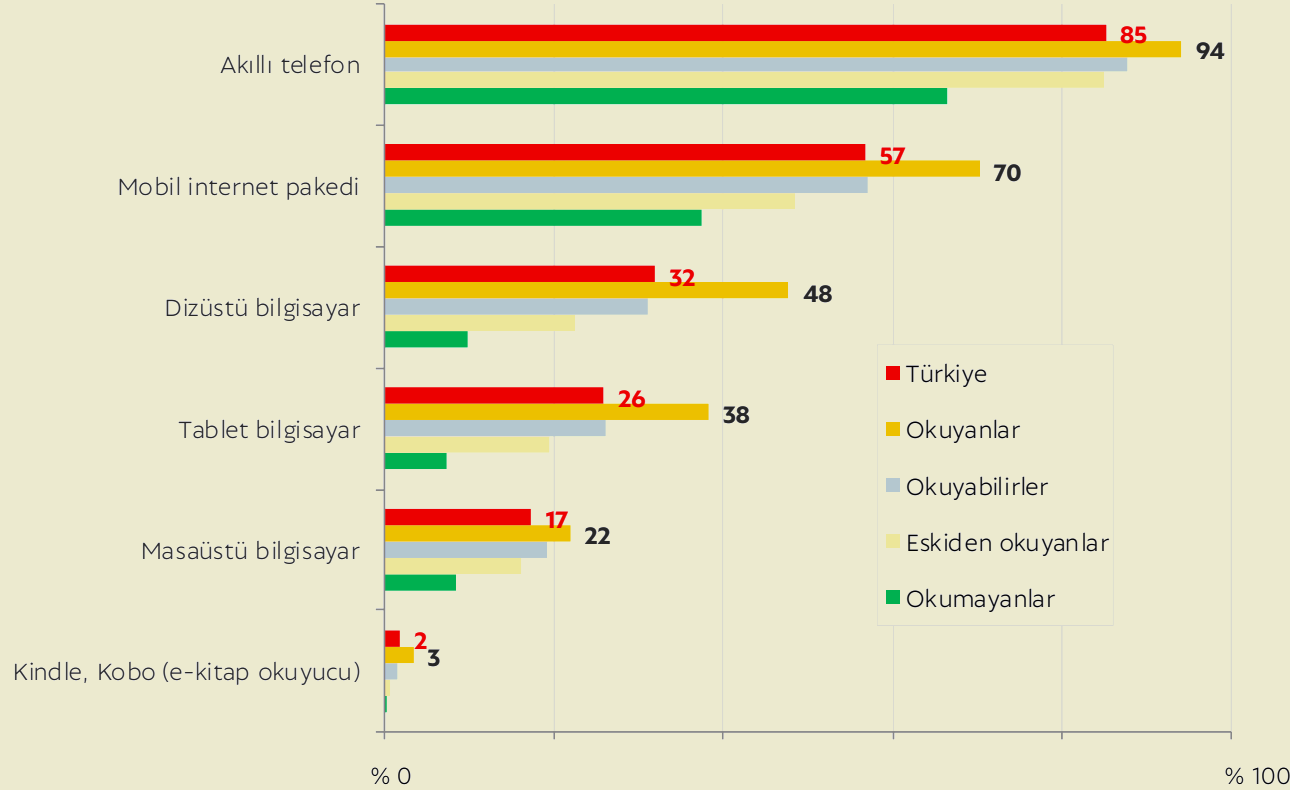

Sosyal medya kullananlar daha fazla kitap okuyor.

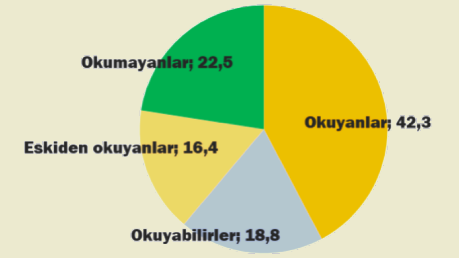

Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

Okuma kümelerine göre cihaz sahiplikleri

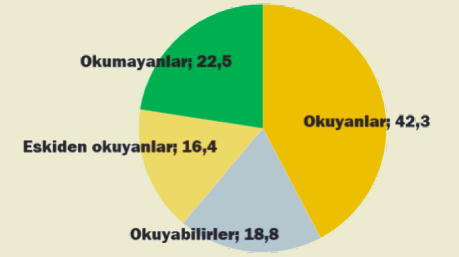
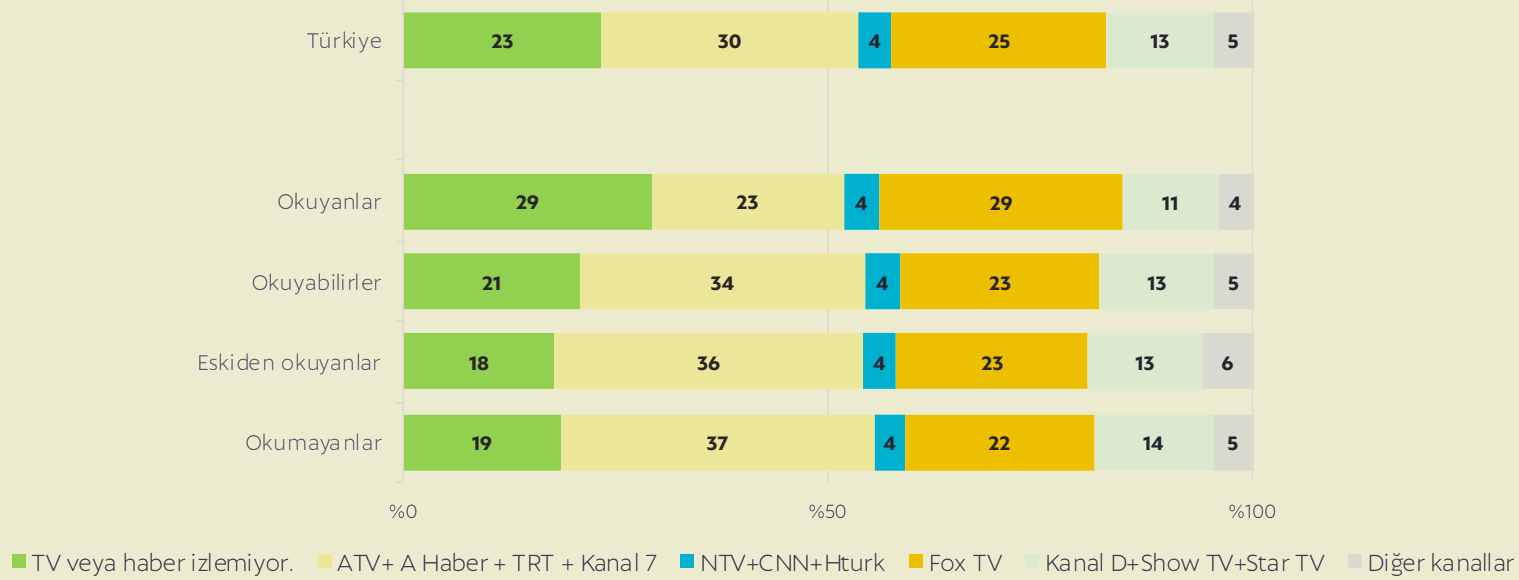
E-kitap okuma cihazına sahip kişiler toplumun yüzde 2'sini teşkil ediyor.

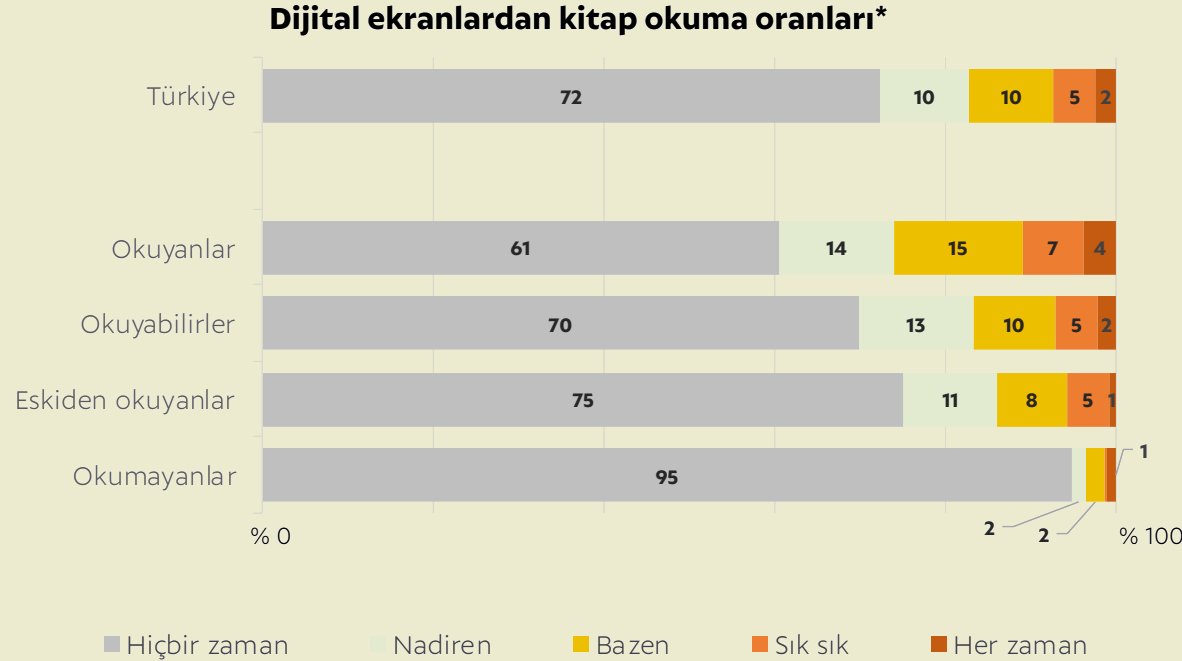
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

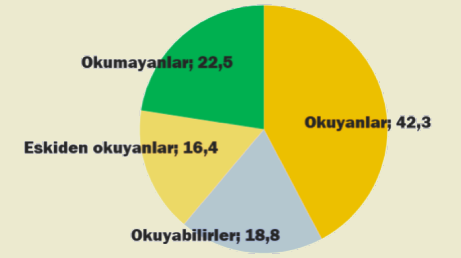
Okuma kümelerine göre haber için tercih edilen TV kanalı

Dijital Dünya, Medya Tercihleri ve Okuma Kültürü

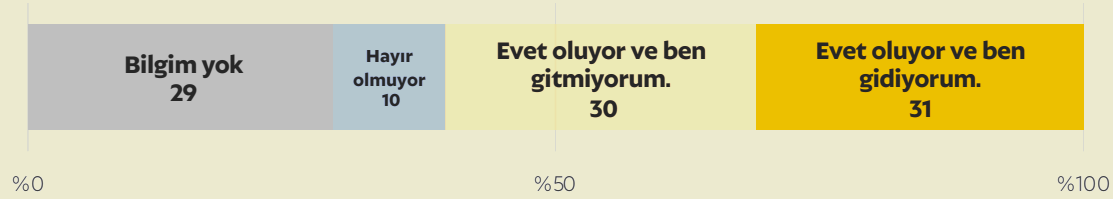
*Tablet, kindle (e-kitap okuyucu), bilgisayar veya telefondan, diğer bir deyişle dijital ekranlardan ne sıklıkta kitap okuyorsunuz?

KÜTÜPHANE, FUAR VE KİTABEVİ İLİŞKİSİ

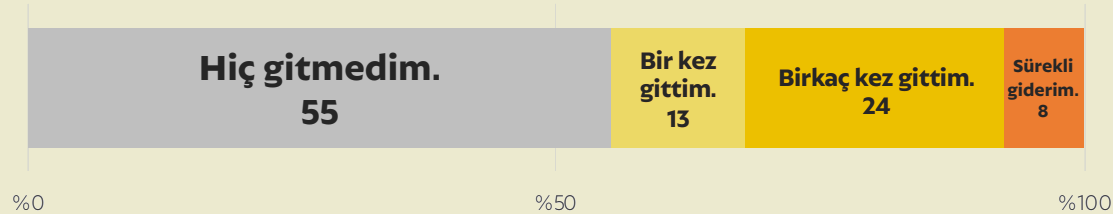
Fuarlar Hakkında

Yaşadığınız şehirde herhangi bir KİTAP FUARI oluyor mu? Kitap fuarına gidiyor musunuz?

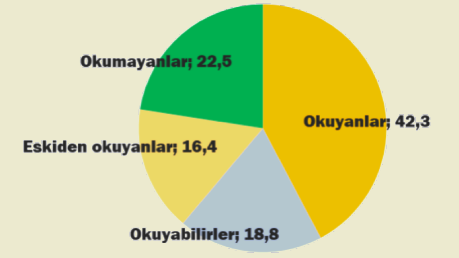
İki sorunun cevabı birlikte incelendiğinde üçte birlik bir kesimin fuarlarla teması olduğu görülmektedir.

Şimdiye kadar KİTAP FUARına gittiniz mi? Ne sıklıkta?

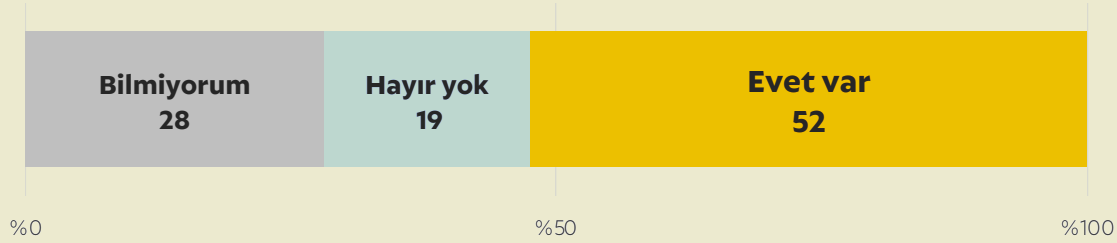
Fuarlar Hakkında

Okuma kümelerinde kitap fuarına gitme sıklığı

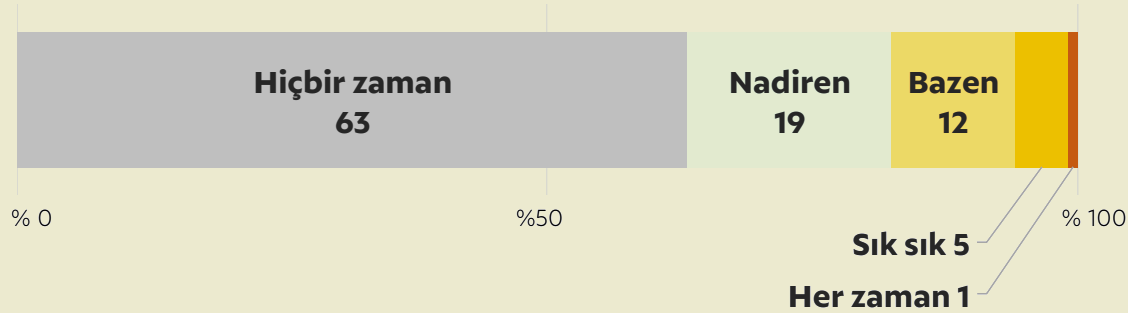
Kütüphaneler Hakkında

Yaşadığınız yerde, ulaşabileceğiniz mesafede bir KÜTÜPHANE var mı?

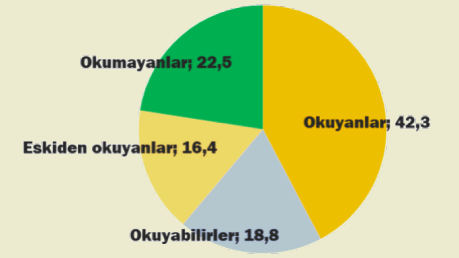
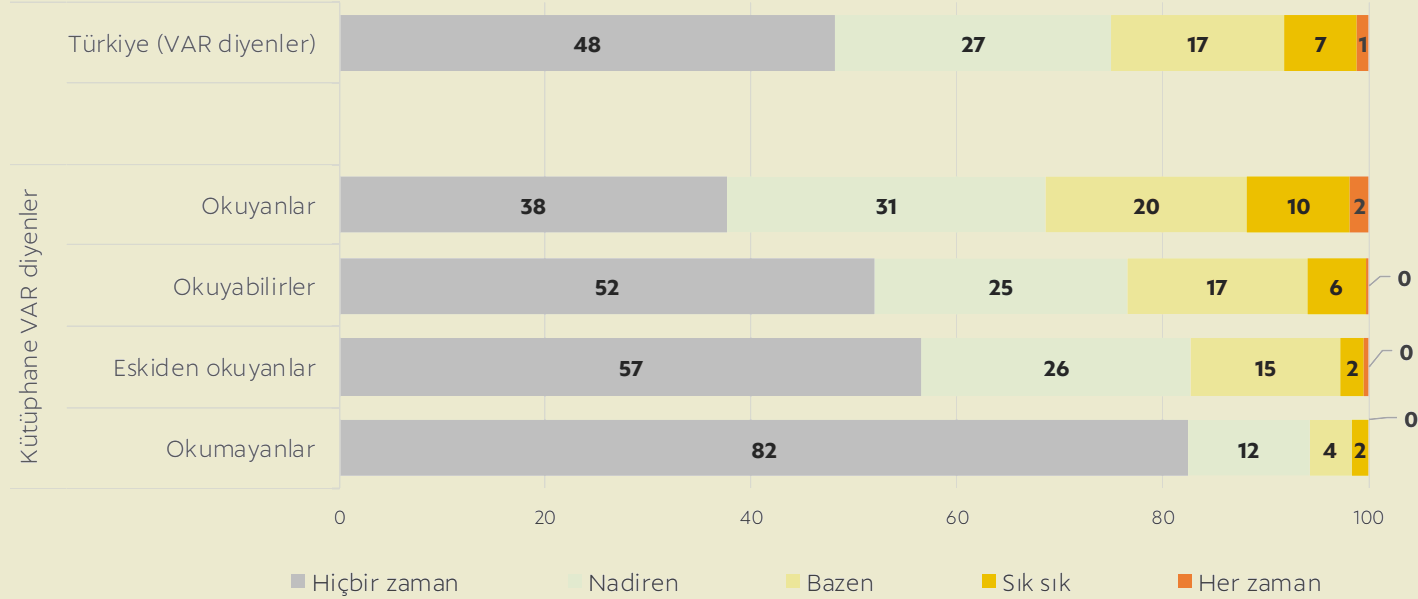
Ülke genelinde kütüphanelerin çok fazla kullanılmadığı söylenebilir.

Bu kütüphaneyi siz ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

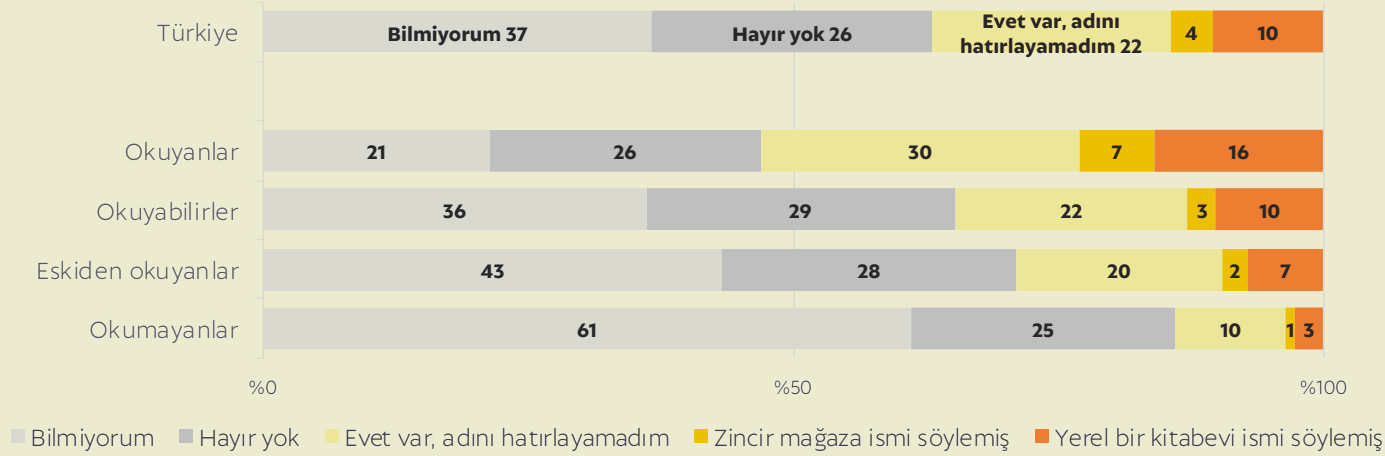
Kütüphaneler Hakkında

Bu kütüphaneyi siz ne sıklıkta kullanıyorsunuz? (Sadece VAR diyenler içinde)

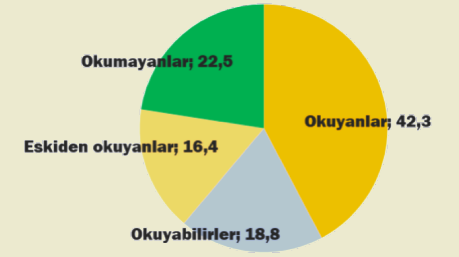
Kitabevleri Hakkında

Yakında KİTABEVİ var mı?*

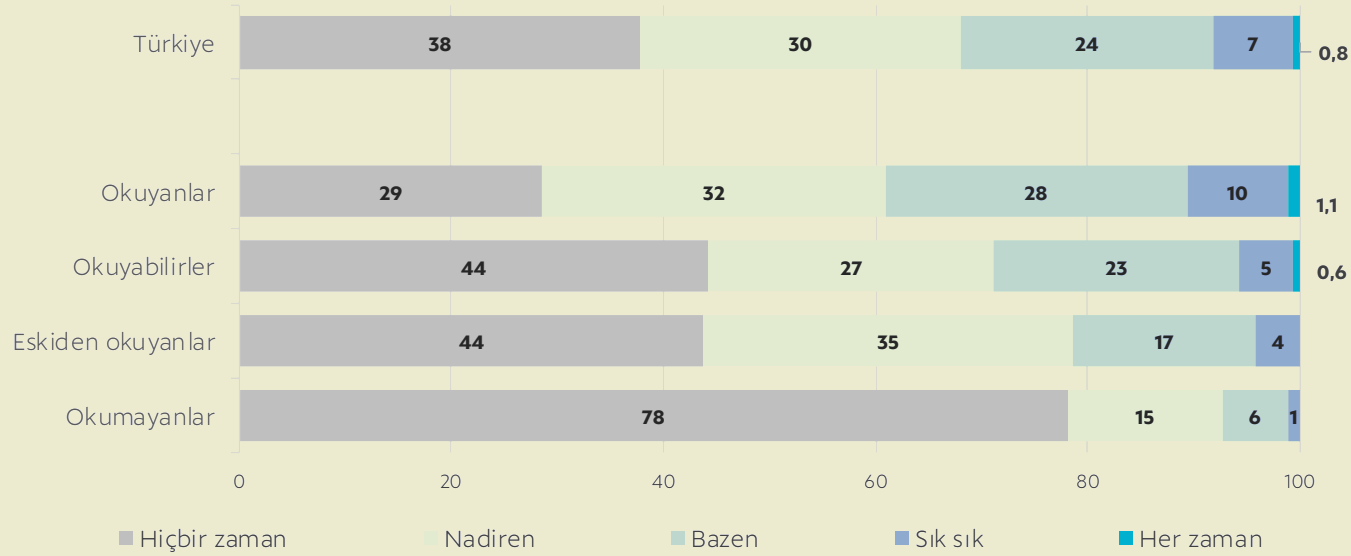
*Yaşadığınız yerde, ulaşabileceğiniz mesafede bir KİTABEVİ var mı?

Adını söyleyebilir misiniz? (Açık uçlu olarak sorunun cevapları kategorize edilmiştir)

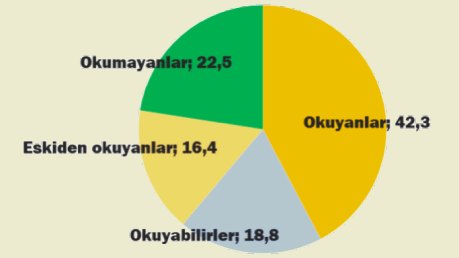

Kitabevleri Hakkında

Siz bu kitabevinde hiç vakit geçiriyor musunuz? Ne sıklıkta? (Sadece KİTABEVİ VAR diyenler)

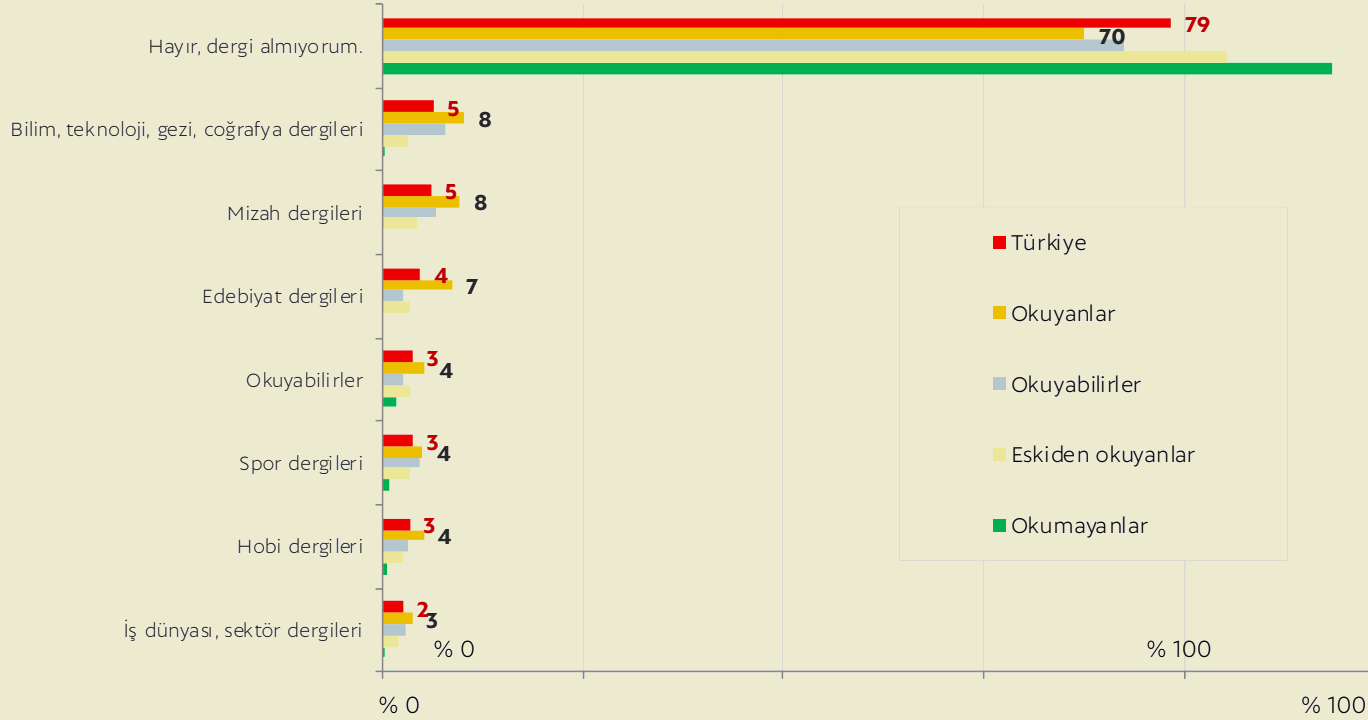
«Okuyabilirler» ve «eskiden okuyanların» içinde azımsanmayacak oranda bir kitabevi teması olduğunu da gözlemlemek mümkün.

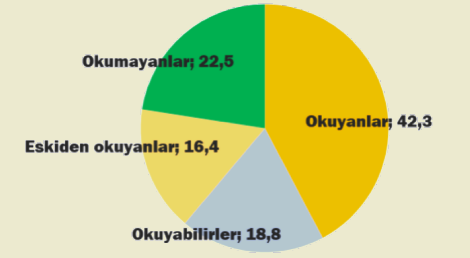
DERGİ OKUNUYOR MU?

Dergi Okunuyor mu?

Takip ettiğiniz, sürekli aldığınız bir dergi/ dergiler var mı? Türleri nedir?*

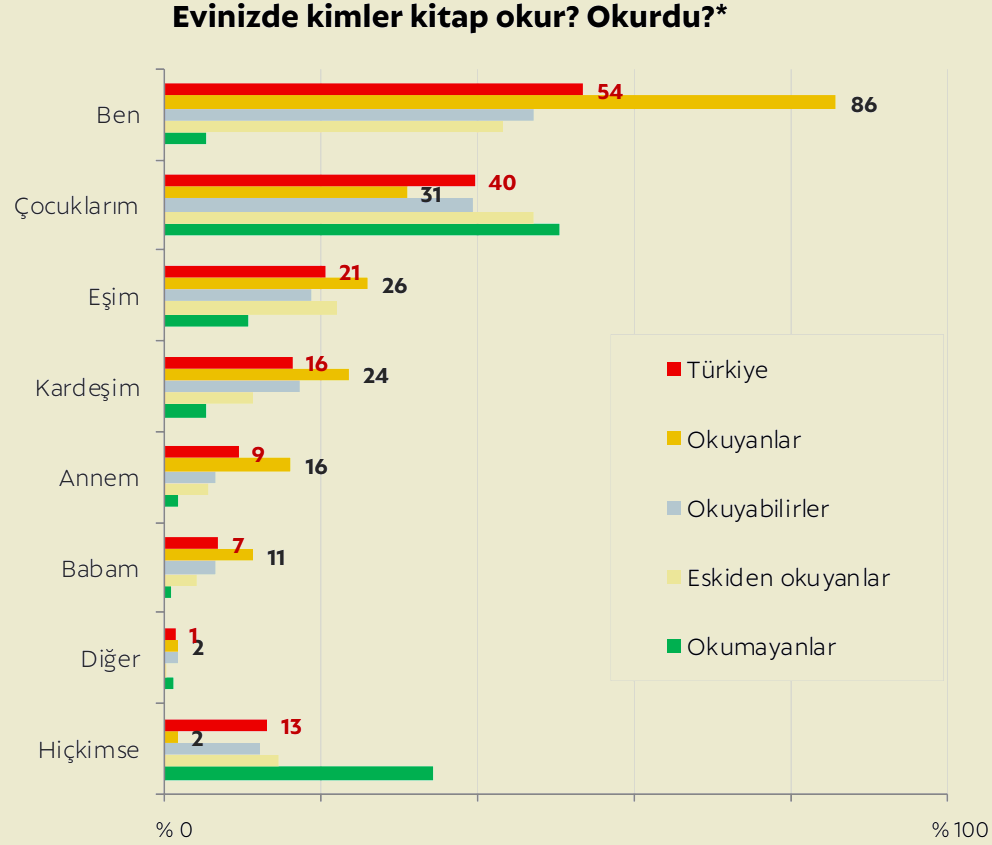
Dergi alan / takip eden yüzde 20; bu, 10 milyonun üstünde bir nüfusa denk geliyor.

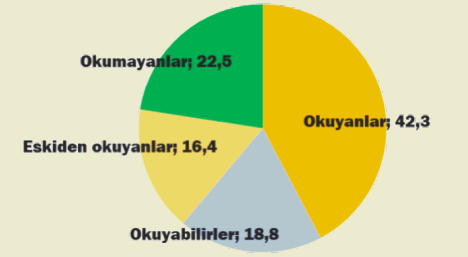
*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

EVDE, AİLEDE, ÇOCUKKEN VE ÇOCUKLA
KİTAP OKUMAK

Evde Kimler Kitap Okuyor?

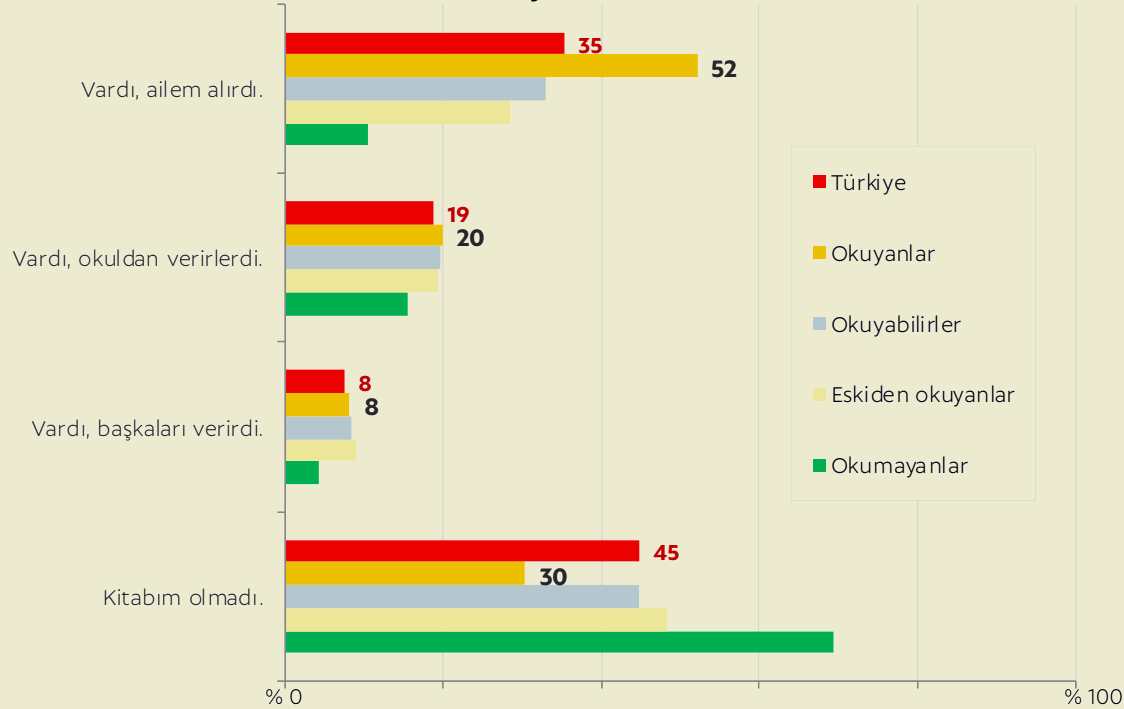

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

Çocukken Kitapla İlişki

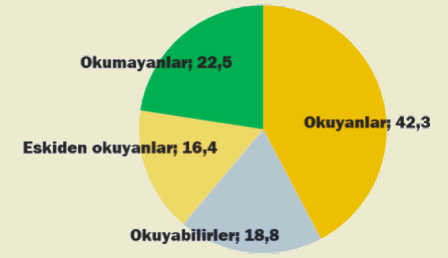
İlkokul ve öncesi dönemde size ait okul, ders kitabı dışında kitabınız var mıydı? Kim alırdı?*

*Soru çok seçenekli olarak deneklerin birden fazla cevap verebileceği şekilde sorulmuştur.

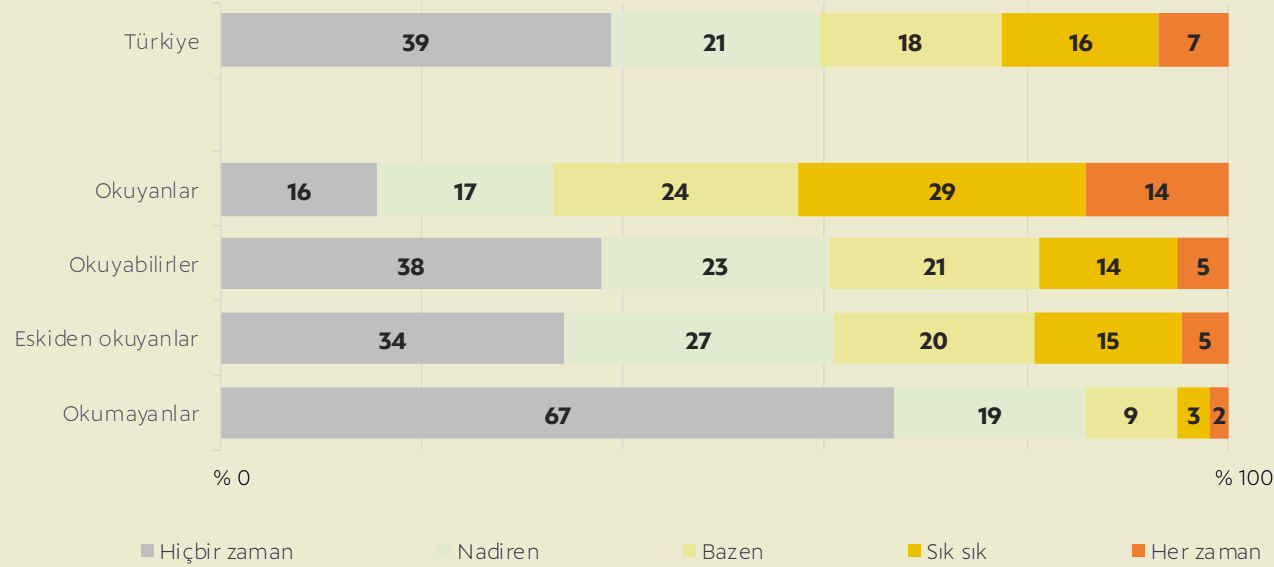
Aile kitap alıyorsa okuma artıyor.

Bu grafikteki en dikkat çekici bulgu kişilerin ailesinin kitap aldığı durumlarda ortaya çıkmaktadır. Türkiye genelinin yüzde 35'i ailesinin kendisine çocukken kitap aldığını belirtirken bu oran «okuyanlar»da yüzde 52'ye çıkmaktadır. Bu tabloya göre ailesi kitap temin etmiş kişilerin kitap okuma olasılığı ciddi oranda artmaktadır.

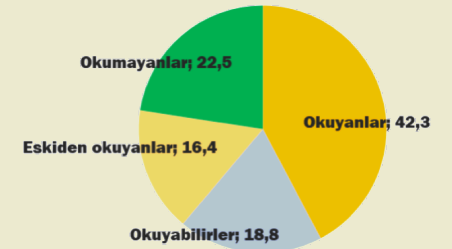
Çocuklara Kitap Okunuyor mu?

**Siz veya eşiniz okul öncesi dönemde çocuğunuza ne sıklıkta kitap okudunuz?
Okuyorsunuz? (SADECE ÇOCUĞU OLANLAR)**

«Okuyanlar» kümesinde bu konuda belirgin ölçüde olumlu bir fark bulunmaktadır. Okuyanların yarıya yakını çocuğuna sık sık veya her zaman kitap okuduğunu belirtmektedir.

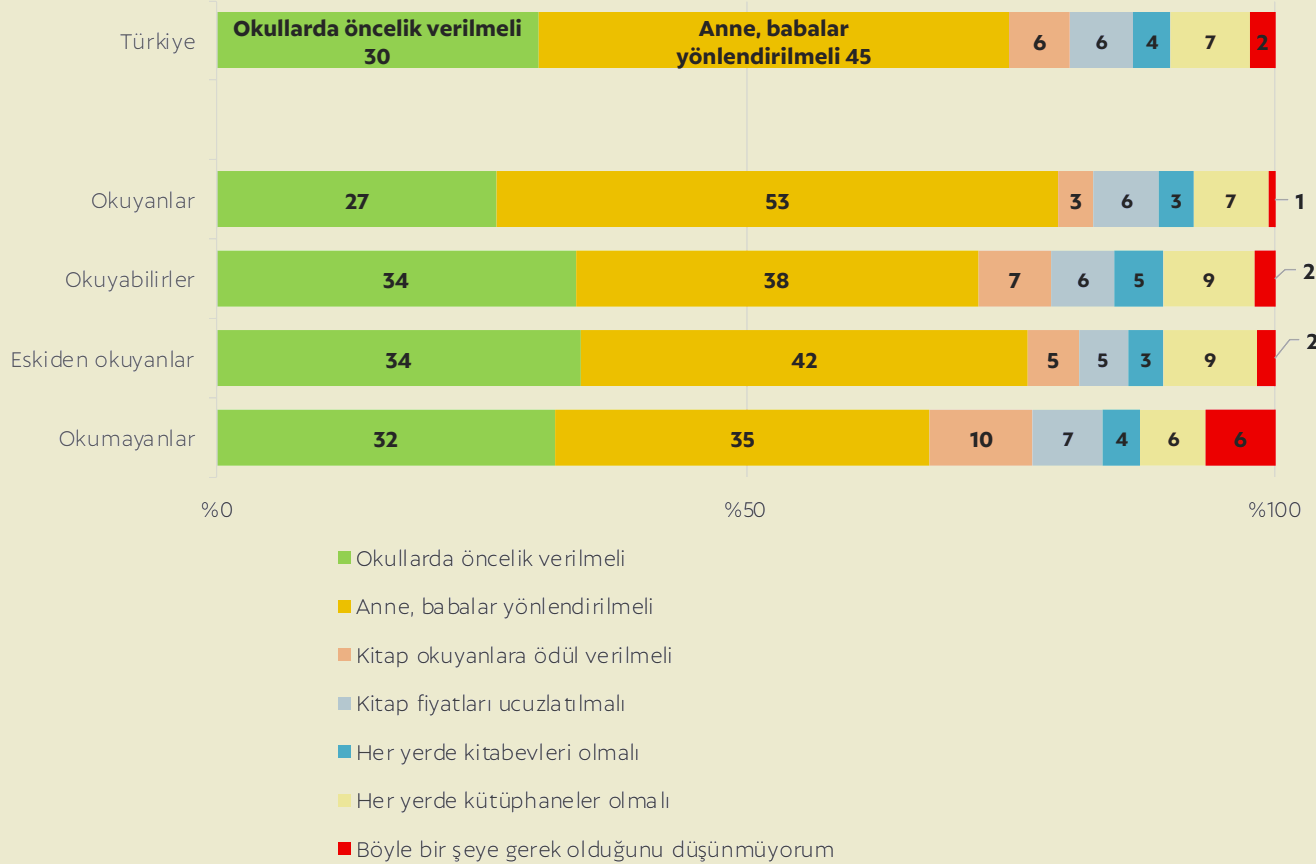
«Okuyanlar» için, çocuğun okumasına destek olmanın önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

OKUMA KÜLTÜRÜ NASIL YAYGINLAŞTIRILIR?

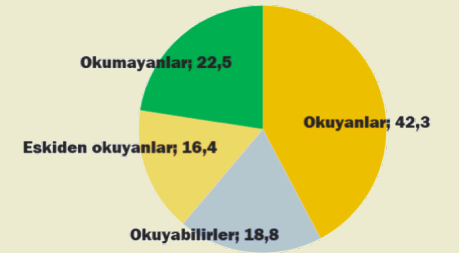
Okuma Kültürü Nasıl Yaygınlaştırılır?

Sizce okuma kültürü nasıl yaygınlaştırılmalı?

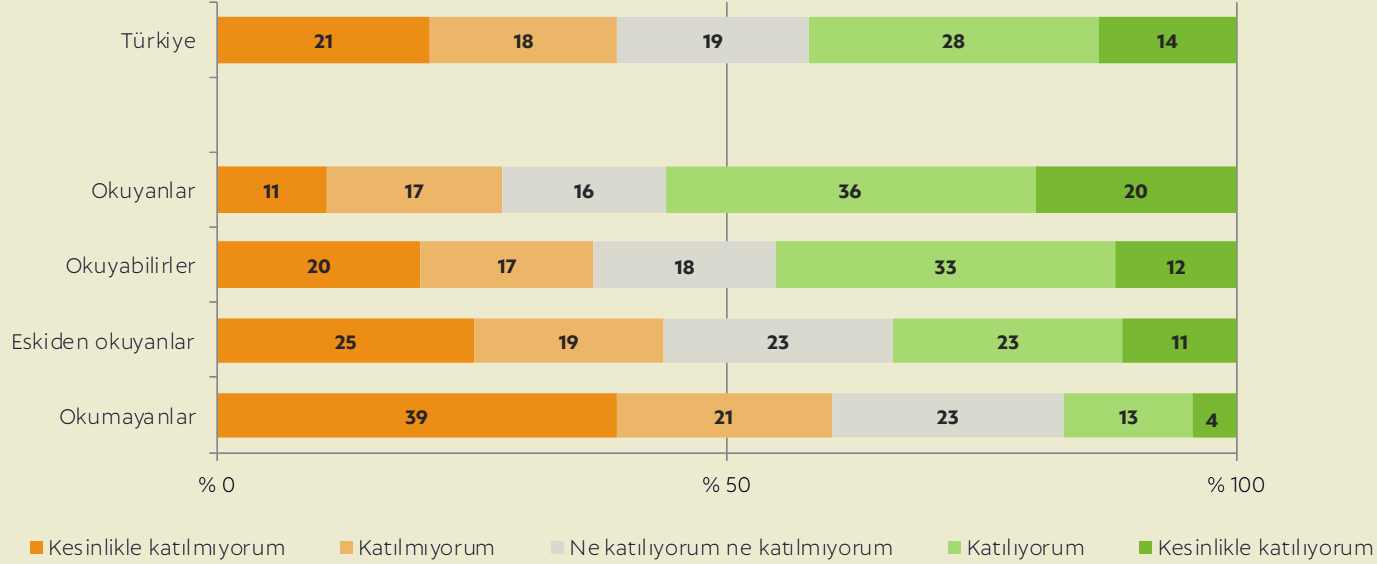
Okuyanlar daha çok «aile» diyor

Okuma kültürünün aile aracılığıyla yaygınlaştırılmasının mümkün olacağını düşünenlerin okullarda öncelik verilmesine işaret edenlerden daha fazla olduğu gözükmemektedir. Bu fark «okuyanlar»da daha net ortaya çıkmıştır.

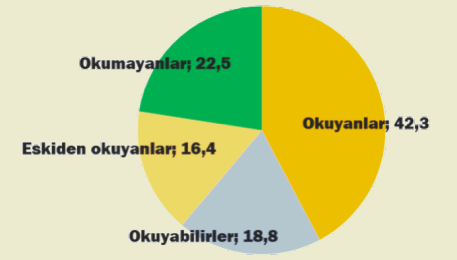

Okuma Kültürü - Aile İlişkisi

Kitap okumak konusunda ailem beni çok destekledi / destekler.

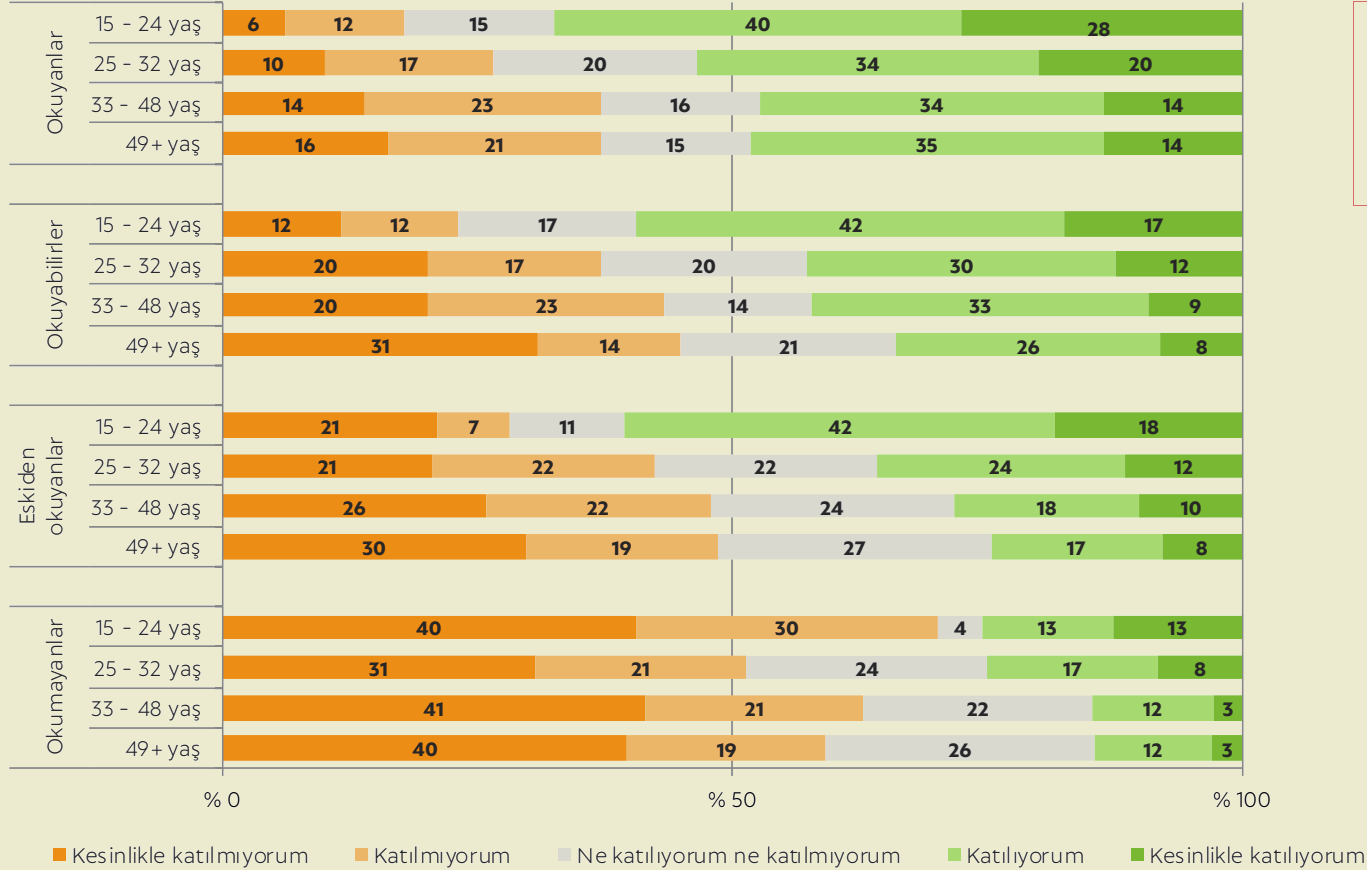

Aile desteklediyse okuma artıyor.

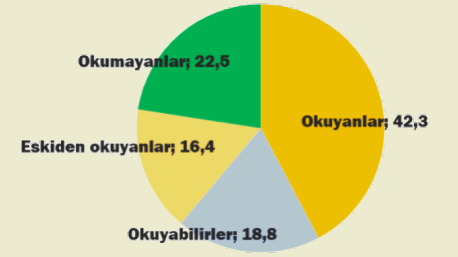

Okuma Kültürü - Aile İlişkisi

Kitap okumak konusunda ailem beni çok destekledi / destekler. (Okuma kümeleri içinde yaş gruplarına göre)

Genç aileler okumaya daha çok destek veriyor. Bu tabloya bakarak genç ebeveynlerin okuma konusunda daha duyarlı olduğu varsayımı yapılabilir.

ARAşTIRMADA ÖNE ÇIKAN TEMEL BULGULAR

Araştırmada Öne Çıkan Temel Bulgular

- Araştırma raporunda okuduğu tespit edilen yüzde 42' "okuyanlar" kümesi olarak tarif edilmiştir. Bu kümedekiler nasıl sorulursa sorulsun kitapla teması olduğunu belirtiyor ve son 3 ayda ortalamada dörtten fazla kitap okuduğunu söylüyor. Bu küme ağırlıklı olarak genç, eğitilmiş ve metropolde yaşıyor. Ancak, azımsanmayacak oranda kırdaki yaşayan, eğitimi düşük ve 49 yaş üstü insan da "okuyanlar" kümesine dahil oluyor.
- Arka arkaya sorulan okuma pratiklerine dair soruların her birine kişilerin okumadığını belli edecek bir şekilde ayrı ayrı cevap vermeleri çok zor. Tüm okuma sorularına okumadığını belirterek cevap vermiş yüzde 10 oranında bir grup olduğunu söyleyebiliriz. Ancak çoğunluk durumunda, bir kişi eğer aslında kitapla ve okumayla arası çok zayıf olsa bile 10 farklı okumayla ilgili sorudan biri veya ikisine okuyormuş gibi cevap verebiliyor. Tam anlamıyla yalan söylemiyor fakat gerçeği biraz esnetiyor. Çok eskiden okuduğu bir kitabı okumuş gibi düşünüyor, sayfalarını karıştırdığı bir kitabı son okuduğu kitap olarak söylüyor veya çocuğunun kitap alışverişini kendi alışverişi gibi düşünüp cevap vermiş olabiliyor. Bu ve bunun gibi birçok farklı toplum ve birey davranışı okuma pratiğine dair ölçümlerde ufak farklar ortaya çıkartıyor.
- Okumanın önemli olduğuna toplum olarak inanıyoruz! Okumayanlar ve kitapla teması olmayanlar içinde bile okumanın önemine inanmayanların oranı çok düşük. Hangi açıdan bakarsak bakalım, kitap okuma oranının yüzde 50'nin üstüne çıkmadığı bir toplumda okumayla ilgili negatif ifadelerle yüzde 70'in itiraz ediyor olması ve yüzde 10 ila 15'in de çekimser kalması okuma kültürü adına olumlu bir tablo olarak yorumlanabilir.
- Az okuyanların ve okumayanların okuma kültürüne bakışları olumlu gözüküyor. Okumaya dair düşünce, yaklaşım ve tercihleri okuyanlarla paralel. Dolayısıyla okumayı yaygınlaştırma karşısında zihniyet açısından bir engel yok.

Araştırmada Öne Çıkan Temel Bulgular

- Son 3 ayda okunan kitap sayısı sorulduğunda bir veya daha fazla kitap okuduğunu söyleyenlerin oranı 2008'den bu yana yüzde 30'dan yüzde 64'e çıkmış durumda. Ayrıca bu artış tüm demografik kümelerde görülüyor. Kişilerin kendi okuma durumlarını abartarak söylemiş olduklarını düşünsek bile "kitap okuma"nın 11 sene öncesine göre çok daha olumlu bir imaj haline geldiğini iddia edebiliriz.
- Gençler daha fazla okuyor. Okuma ayrıca eğitim, gelir, kültür tüketimi gibi parametrelere göre de artıyor. En fazla okuyan küme öğrenciler.
- Okuma oranının yüksekliğinde birincil etken aileden gelen destek. Aileden destek almış kişilerin okuma seviyesi birebir orantılı olarak artıyor. Toplum da bunun farkında. Ama hâlâ çocuğuna kitap okumayan çok ebeveyn var. Ancak genç ebeveynler çocuklarına daha fazla kitap okuyor.
- Dünyada gençlerin sosyal medya kullanımı artarken okuma oranı düşüyor ancak Türkiye'de sosyal medyayı yoğun kullanan gençlerin okuması da artıyor. Bu toplumsal bir avantaj olabilir.
- Hayat pratikleri daha kısıtlı ve eğitim seviyeleri daha düşük olsa da kadınlar daha fazla kitap okuyor. Anneler de çocuklarına daha fazla kitap okuyor.
- Türkiye, ortalamada 3 ayda 2,7 kitap okumuştur. Bu sayı «okuyanlar» kümesinde 4,2 kitaba kadar çıkmaktadır. «Okuyabilirler» kümesinin ortalamada Türkiye geneline yakın bir sayıda kitap okumuş olması potansiyel okuyucu olduklarını teyit etmektedir. **Okuma kümeleri dağılımında oranları yüzde 18,8 olan potansiyel okuyuculara okuma alışkanlığı kazandırmak için çalışılmalıdır.**

Araştırmada Öne Çıkan Temel Bulgular

Türkiye'deki okuma kültürünü anlamaya yönelik gerçekleştirilen bu çok boyutlu araştırmanın sayısal verilerinin içinde araştırılacak ve incelenecek başka ipuçları da bulunabilir. Ancak bu araştırma verilerini ne kadar genel çerçevede veya derinlemesine incelersek inceleyelim Türkiye toplumunun okuma kültürüyle gelişen bir ilişki içinde olduğunu gözlemliyoruz. Avrupa ortalamasıyla karşılaştırdığımızda hâlâ yeteri kadar okumayan bir toplum olduğumuz düşünülebilir, ancak okuma oranları artan ve kuşaklar arasında bu konuda çok gelişme kaydeden bir toplum olduğumuzu da araştırmadan net bir şekilde gözlemliyoruz. Önceki senelerde yapılmış araştırmalarla karşılaştırdığımızda “okuyorum” diyenlerin çarpıcı biçimde artmış olması bu konuda olumlu bir gösterge. Ancak sadece bu araştırma bile Türkiye toplumunun okumanın önemini benimsediğini, okumanın gelişmesi için yapılması gerekenlerin ne olduğunu anladığını ve bu doğrulara göre hareket etme eğiliminin arttığını gösteriyor. .

TABLULAR

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Bu bölüm araştırmanın tüm verilerini okuma kümeleri çerçevesinde incelemeye olanak veren tabloları içeriyor.

Her bir sorunun ülke genelindeki cevap oranlarının yanı sıra her sorunun okuma kümelerindeki dağılımlarını da görebiliyoruz.

Bölümün ilk sayfasında tabloların nasıl anlaşılabilceğine dair kılavuz anlatım yer almaktadır.

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Cinsiyet	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kadın	53,4	43,3	47,2	50,2	49,8
Erkek	46,6	56,7	52,8	49,8	50,2
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Düşeyde 100'e toplanır. Okuma kümeleri içindeki o değişkenin dağılımlarını gösterir. Örneğin, «okuyanlar»ın yüzde 53'ü kadınlardır. Yüzde 37,2'si 15-24 yaşındakilerden oluşmaktadır.

Bu kolon değişkenlerin ülke genelindeki dağılımını gösterir. Örneğin, görüşülenlerin yüzde 25'i 15-24 yaş arasındadır.

Yaş	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
15 - 24 yaş	37,2	26,8	15,3	8,4	25,1
25 - 32 yaş	16,7	16,9	17,2	12,0	15,7
33 - 48 yaş	30,1	34,0	35,4	35,0	32,8
49+ yaş	16,0	22,2	32,2	44,6	26,3
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
45,3	16,4	15,6	22,8	100,0
39,1	21,2	17,3	22,4	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Yatayda 100'e toplanır. O değişkenin içinde okuma kümelerinin dağılımını gösterir. Örneğin kadınlar arasında «okumayanlar» kümesinin oranı yüzde 22,8'dir. Tablonun bu tarafında en alt satır her zaman Türkiye genelindeki okuma kümeleri dağılımını gösterir.

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
62,5	20,0	10,0	7,5	100,0
44,6	20,1	17,9	17,3	100,0
38,7	19,4	17,7	24,1	100,0
25,7	15,8	20,2	38,4	100,0
42,2	18,7	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Eğitim durumu (son bitirilen okul)	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
Okuryazar değil	0,2	3,9	3,8	18,3	5,6	1,9	13,0	11,2	73,9	100,0
Diplomasız okur	0,3	2,2	1,7	6,5	2,3	6,1	18,2	12,1	63,6	100,0
İlkokul mezunu	11,1	24,3	30,1	37,0	22,5	20,6	20,3	22,0	37,0	100,0
İlköğretim / Ortaokul mezunu	15,4	20,4	17,5	17,7	17,2	37,6	22,4	16,8	23,2	100,0
Lise mezunu	39,6	33,8	32,2	17,9	32,4	51,4	19,7	16,4	12,4	100,0
Yüksek okul mezunu	8,0	5,3	5,3	1,4	5,6	60,6	18,1	15,6	5,6	100,0
Üniversite mezunu	22,8	8,3	8,4	1,1	12,8	75,0	12,2	10,9	1,9	100,0
Yüksek lisans	2,5	1,7	1,1	0,2	1,6	66,7	20,0	11,1	2,2	100,0
Doktora	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	50,0	50,0	0,0	0,0	100,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,1	18,9	16,5	22,5	100,0

Anne eğitim durumu (son bitirilen okul)	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
Okuryazar değil	15,6	32,8	32,7	58,4	31,4	21,0	19,7	17,1	42,2	100,0
Diplomasız okur	3,7	5,5	8,2	5,5	5,2	30,0	20,0	26,0	24,0	100,0
İlkokul mezunu	48,9	39,5	41,1	28,0	41,1	50,1	18,0	16,4	15,4	100,0
İlköğretim / Ortaokul mezunu	13,8	10,7	8,4	5,5	10,5	55,6	19,2	13,2	11,9	100,0
Lise mezunu	12,0	8,7	6,8	2,1	8,3	61,1	19,7	13,4	5,9	100,0
Yüksek okul mezunu	0,6	0,6	0,4	0,3	0,5	50,0	21,4	14,3	14,3	100,0
Üniversite mezunu	5,1	2,0	2,1	0,2	2,9	73,8	13,1	11,9	1,2	100,0
Yüksek lisans	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	50,0	25,0	25,0	0,0	100,0
Doktora	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,1	18,8	16,4	22,7	100,0

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Çalışma durumu	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
Devlet memuru	8,5	4,0	2,9	0,8	5,0	71,7	15,2	9,7	3,4	100,0
Özel sektör	8,9	6,1	5,9	2,3	6,4	58,9	17,8	15,1	8,1	100,0
İşçi	6,7	10,8	12,4	12,1	9,6	29,4	21,1	21,1	28,3	100,0
Esnaf	5,8	11,9	9,7	7,9	8,1	30,3	27,8	19,7	22,2	100,0
Tüccar / iş adamı	0,4	1,1	0,2	0,8	0,6	29,4	35,3	5,9	29,4	100,0
Serbest meslek sahibi	3,4	2,4	1,1	0,8	2,2	64,1	20,3	7,8	7,8	100,0
Çiftçi, ziraatçı, hayvancı	0,7	1,7	1,9	6,6	2,4	11,6	13,0	13,0	62,3	100,0
Çalışıyor, diğer	6,7	5,7	4,8	3,7	5,5	50,9	19,5	14,5	15,1	100,0
Emekli	7,1	8,8	15,1	14,8	10,5	28,6	15,8	23,7	31,9	100,0
Ev kadını	17,0	23,3	31,1	38,2	25,3	28,3	17,3	20,2	34,2	100,0
Öğrenci	27,4	15,4	7,6	1,8	16,1	71,7	18,0	7,7	2,6	100,0
İşsiz	6,3	6,6	6,5	6,0	6,3	42,1	19,7	16,9	21,3	100,0
Çalışamaz halde	1,0	2,0	0,8	4,4	1,9	21,4	19,6	7,1	51,8	100,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,1	18,8	16,5	22,6	100,0

Medeni durum	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
Bekar	48,5	36,1	21,9	13,4	33,9	60,3	20,1	10,7	8,9	100,0
Evli	46,4	59,1	72,0	77,1	59,9	32,6	18,6	19,8	29,0	100,0
Sözlü/Nişanlı	1,1	1,5	0,8	0,5	1,0	46,4	28,6	14,3	10,7	100,0
Boşanmış	1,9	0,9	1,7	1,7	1,6	48,9	10,6	17,0	23,4	100,0
Dul (eşi vefat etmiş)	2,2	2,4	3,5	7,3	3,6	25,7	12,4	16,2	45,7	100,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,1	18,9	16,5	22,5	100,0

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Haber seyrettiği TV kanalı	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
Haberleri TV'den izlemiyorum.	12,0	8,7	7,4	5,9	9,3	54,9	17,4	13,3	14,4	100,0
TV izlemiyorum.	10,1	6,1	6,2	4,4	7,4	57,8	15,2	13,7	13,3	100,0
Haber takip etmiyorum.	7,1	5,9	4,2	8,2	6,6	45,0	16,4	10,6	28,0	100,0
A Haber	3,8	4,8	4,5	5,4	4,5	36,2	19,7	16,5	27,6	100,0
ATV	9,5	16,7	16,1	17,6	13,7	29,2	22,5	19,4	28,9	100,0
CNN Türk	1,1	1,1	1,3	0,9	1,1	41,9	19,4	19,4	19,4	100,0
Fox TV	28,6	24,0	22,5	22,2	25,3	47,8	17,5	14,7	19,9	100,0
Haber Türk	1,2	1,1	1,7	1,2	1,3	40,5	16,2	21,6	21,6	100,0
Halk TV	1,7	0,4	1,3	0,5	1,1	65,6	6,3	18,8	9,4	100,0
Kanal 7	0,7	1,5	1,1	2,5	1,3	23,7	21,1	13,2	42,1	100,0
Kanal D	3,2	4,2	4,5	6,2	4,3	32,0	18,0	17,2	32,8	100,0
NTV	2,0	1,7	1,1	1,6	1,7	50,0	18,8	10,4	20,8	100,0
Show TV	5,6	7,2	5,9	5,4	5,9	40,2	22,5	16,6	20,7	100,0
Star TV	2,2	2,1	3,0	2,3	2,3	39,4	16,7	21,2	22,7	100,0
TRT	8,6	10,6	14,6	11,4	10,6	34,4	18,5	22,8	24,2	100,0
Ulusal Kanal	0,4	0,4	0,0	0,5	0,4	50,0	20,0	0,0	30,0	100,0
Diğer kanallar	2,0	3,4	4,7	3,7	3,1	27,3	20,5	25,0	27,3	100,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	42,3	18,5	16,6	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Şu sayacaklarımdan hangilerine şahsen sahipsiniz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Akıllı telefon	94,2	87,9	85,2	66,8	85,4
Tablet bilgisayar	38,0	26,3	19,4	7,6	25,9
Dizüstü bilgisayar	47,9	31,6	22,7	10,2	32,2
Masaüstü bilgisayar	22,2	19,6	16,1	8,7	17,7
Mobil internet paketi	70,3	57,4	49,0	38,0	57,1
E-kitap okuyucu	3,4	1,5	0,6	0,2	1,9
Toplam					

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
46,6	19,4	16,4	17,7	100,0
61,9	19,1	12,3	6,6	100,0
62,8	18,5	11,6	7,2	100,0
53,1	20,8	15,0	11,1	100,0
51,9	18,9	14,1	15,0	100,0
77,8	14,8	5,6	1,9	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Sosyal Medya	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Sosyal medya kullanıyor	93,2	85,1	81,0	56,9	81,6
Sosyal medya kullanmıyor	6,8	14,9	19,0	43,1	18,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
48,7	19,5	16,1	15,7	100,0
15,6	15,1	16,8	52,5	100,0
42,6	18,7	16,3	22,5	100,0

Hangi sosyal medya araçlarını kullanıyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Facebook	55,3	51,7	54,3	37,3	50,4
Twitter	34,6	22,9	18,5	6,4	23,4
Whatsapp	84,7	72,1	69,3	47,5	71,4
Youtube	61,6	46,6	40,9	23,4	46,8
Instagram	69,8	54,3	46,3	25,0	52,9
İnternete hiç girmiyor	3,8	11,0	14,2	35,6	14,1
Toplam					

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
46,2	19,3	17,7	16,7	100,0
62,4	18,4	13,1	6,2	100,0
50,0	19,0	16,0	15,0	100,0
55,6	18,7	14,4	11,3	100,0
55,6	19,3	14,4	10,6	100,0
11,5	14,7	16,6	57,2	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Demografi)

Son 3 ay içinde şu kültürel etkinliklerden hangilerine gittiniz, katıldınız?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Konser	31,3	19,9	15,0	7,1	21,0
Sinema	42,2	26,9	20,5	8,8	28,2
Tiyatro	14,3	8,8	4,4	1,1	8,7
Müze	14,8	9,7	5,4	1,1	9,2
Sergi	11,0	5,7	4,6	1,4	6,8
Hiçbirine gitmedim.	33,7	53,7	62,4	81,3	52,9
Toplam					

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
62,7	17,8	11,8	7,7	100,0
63,1	17,9	11,9	7,1	100,0
69,8	19,0	8,3	2,8	100,0
67,9	19,8	9,7	2,6	100,0
68,5	15,7	11,2	4,6	100,0
26,9	19,1	19,4	34,7	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Hayat tarzı kümesi	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Modern	50,4	37,3	25,7	15,4	36,0
Geleneksel Muhafazakâr	38,4	40,1	47,8	45,8	41,9
Dindar Muhafazakâr	11,2	22,6	26,6	38,8	22,1
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
59,3	19,5	11,6	9,6	100,0
38,8	18,0	18,6	24,6	100,0
21,5	19,3	19,6	39,6	100,0
42,4	18,8	16,3	22,5	100,0

Aylık hane geliri	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
1200 TL ve altı	2,7	6,5	4,4	11,3	5,6
1201 - 2000 TL	9,8	14,9	18,7	26,3	15,9
2001 - 3000 TL	25,3	33,1	32,7	33,1	29,8
3001 - 5000 TL	36,3	28,0	29,3	21,9	30,4
5001 - 8000 TL	15,3	11,1	11,8	5,1	11,7
8001 TL ve üstü	10,5	6,3	3,2	2,4	6,7
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
20,1	22,1	12,8	45,0	100,0
26,1	17,8	19,2	37,0	100,0
36,0	21,2	18,0	24,8	100,0
50,6	17,5	15,8	16,1	100,0
55,7	18,1	16,5	9,7	100,0
66,3	18,0	7,9	7,9	100,0
42,3	19,0	16,4	22,4	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

İşinize veya eğitiminize yönelik bir şey okuyor musunuz? Nereleden okuduğunuzu belirtebilir misiniz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hayır, okumuyorum.	25,3	56,9	58,0	90,6	51,4
Basılı kitaplar.	52,8	18,1	12,7	1,7	28,1
İnternette sayfalar, bloglar.	26,4	13,2	9,4	2,0	15,6
İnternette gazete ve dergiler.	28,0	13,7	13,8	2,3	17,2
Sosyal medyadan yazılar.	28,1	19,2	15,2	1,8	18,4
Basılı gazete ve dergiler.	15,2	7,9	13,1	3,5	10,9
İşe veya okula özel basılı dokümanlar (raporlar, ders notları vb.).	14,7	7,1	5,2	0,8	8,6
E-kitaplar.	5,0	2,7	0,4	0,0	2,7
Toplam					

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
20,8	20,8	18,6	39,8	100,0
79,1	12,1	7,4	1,3	100,0
71,4	15,9	9,9	2,9	100,0
68,8	15,0	13,2	3,0	100,0
64,5	19,6	13,6	2,2	100,0
59,2	13,6	19,9	7,3	100,0
72,4	15,6	10,0	2,0	100,0
78,2	19,2	2,6	0,0	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

İş, ders veya okul DIŞINDA kendi ilginiz veya merakınız için bir şeyler okuyor musunuz? Nereleden okuyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hayır, okumuyorum.	9,6	51,9	49,2	84,3	40,9
Basılı kitaplar.	71,9	17,0	17,5	2,1	36,9
İnternette sayfalar, bloglar.	26,5	11,9	12,7	4,4	16,5
İnternette gazete ve dergiler.	26,9	13,9	14,8	4,3	17,3
Sosyal medyadan yazılar.	29,0	21,4	20,0	4,1	20,5
Basılı gazete ve dergiler.	19,0	9,7	14,0	7,6	13,8
İşe veya okula özel basılı dokümanlar (raporlar, ders notları vb.).	7,8	2,6	3,5	0,2	4,4
E-kitaplar.	5,6	2,0	1,5	0,0	3,0
Toplam					

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
9,9	23,8	19,8	46,5	100,0
82,2	8,7	7,8	1,3	100,0
67,7	13,5	12,7	6,0	100,0
65,3	15,0	14,1	5,5	100,0
59,7	19,6	16,1	4,5	100,0
57,8	13,2	16,6	12,4	100,0
75,0	10,9	13,3	0,8	100,0
79,3	12,6	8,0	0,0	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

İNANÇ kitapları veya ders kitapları DIŞINDA BASILI KİTAP okuyor musunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hayır, okumuyorum.		100,0	0,0	100,0	39,4
Eskiden okurdum.			86,0	0,0	14,6
Evet okuyorum.	100,0	0,0	14,0		46,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
0,0	40,7	0,0	59,3	100,0
0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
94,8	0,0	5,2	0,0	100,0
43,6	16,0	17,0	23,3	100,0

Sizin okumayı en çok tercih ettiğiniz KİTAP TÜRLERİ hangileri?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
İNANÇ kitapları	25,8	34,9	48,6	35,3	33,4
AKADEMİK (üniversite) kitaplar	16,5	6,2	5,0	0,6	9,1
EĞİTİM (ders ve yardımcı) kitaplar	30,7	15,4	17,1	2,7	19,3
ÇOCUK VE İLK GENÇLİK kitapları	10,6	6,2	7,1	1,1	7,0
Roman, öykü, şiir gibi KURGU kitaplar	72,9	30,9	32,2	2,4	42,4
Araştırma, inceleme gibi KURGU DIŞI kitaplar	25,8	12,6	9,8	2,1	15,4
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
32,6	19,6	23,9	23,8	100,0
76,5	12,9	9,1	1,5	100,0
67,2	15,0	14,6	3,2	100,0
63,4	16,6	16,6	3,4	100,0
72,5	13,7	12,5	1,3	100,0
70,9	15,4	10,5	3,1	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Roman, öykü, şiir gibi KURGU KİTAPLARDA hangi konularda okumaktan hoşlanıyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Tarihi	38,9	27,1	31,1	7,8	28,4
Macera/polisiye	35,6	21,6	18,8	3,2	22,9
Romantik/ duygusal	31,0	16,3	17,9	3,0	19,8
Psikolojik	31,4	11,3	9,2	1,7	17,3
Gerilim	13,0	5,7	6,7	1,5	8,0
Diğer	6,1	10,6	16,9	28,4	13,8
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
57,9	17,9	18,0	6,2	100,0
65,6	17,7	13,5	3,2	100,0
66,1	15,5	15,0	3,5	100,0
76,7	12,3	8,7	2,2	100,0
68,5	13,4	13,8	4,3	100,0
18,7	14,5	20,2	46,6	100,0
42,2	18,8	16,4	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Araştırma, inceleme gibi KURGU OLMAYAN KİTAPLARDA hangi konularda okumaktan hoşlanıyorsunuz?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Tarih	40,1	26,7	32,6	8,1	29,1
Coğrafya	9,4	6,4	6,9	0,6	6,5
Psikoloji	27,7	13,7	10,4	2,1	16,5
Felsefe	13,6	6,4	3,3	0,2	7,5
Bilim	14,3	9,1	6,9	1,8	9,3
Sanat	13,1	7,3	7,7	0,2	8,2
Mizah	14,1	12,1	8,4	2,0	10,0
Kişisel gelişim	28,3	11,9	15,2	2,4	17,2
Diğer	6,6	10,6	21,7	27,4	14,5
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
58,1	17,2	18,4	6,3	100,0
61,7	18,6	17,6	2,1	100,0
71,0	15,7	10,4	2,9	100,0
76,3	16,0	7,3	0,5	100,0
64,8	18,5	12,2	4,4	100,0
67,4	16,7	15,5	0,4	100,0
59,2	22,6	13,7	4,5	100,0
69,3	13,0	14,6	3,2	100,0
19,1	13,7	24,6	42,6	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Son üç ayda kaç kitap okudunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kitap okumadım	9,3	43,8	53,2	91,5	36,2
1-2 kitap okudum	43,7	32,2	33,2	8,3	33,9
2-5 arası kitap okudum	27,8	14,3	10,0	0,3	18,0
5-10 arası kitap okudum	12,4	7,7	2,4	0,0	7,9
10dan fazla kitap okudum	6,9	1,9	1,2	0,0	3,9
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
12,8	21,7	21,7	43,8	100,0
64,3	17,0	14,5	4,2	100,0
77,3	14,3	8,2	0,2	100,0
78,1	17,5	4,4	0,0	100,0
86,8	8,8	4,4	0,0	100,0
50,0	17,9	14,8	17,3	100,0

En son okuduğunuz kitabı söyler misiniz? (gruplanmış)	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
En son okuduğu kitabın adını söylemiş.	81,8	51,0	43,5	11,4	53,8
En son okuduğu kitap için bir ad söylememiş	18,2	49,0	56,5	88,6	46,2
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
64,1	17,8	13,3	4,8	100,0
16,7	19,9	20,1	43,3	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

En son okuduğunuz kitabı söyler misiniz? (gruplanmış)	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kurgu	49,8	25,7	18,6	2,9	29,6
İnanç kitapları	7,1	8,8	11,3	6,1	7,9
Kurgu dışı	10,8	5,3	6,1	0,9	6,8
Kişisel gelişim	5,1	2,2	2,1	0,0	2,9
Akademik kitaplar	2,4	1,6	1,0	0,2	1,5
Çocuk kitapları	1,2	2,9	1,3	0,8	1,4
Eğitim	0,7	1,5	0,6	0,2	0,7
Tarih	1,2	0,7	0,4	0,0	0,7
Diğer	2,9	2,2	2,3	0,5	2,1
Hatırlamıyor	2,7	4,2	7,5	5,5	4,4
Okumuyor	0,2	0,5	1,0	3,2	1,1
Cevap yok	15,6	44,3	47,8	79,9	40,8
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
71,1	16,4	10,3	2,2	100,0
38,0	21,0	23,6	17,5	100,0
67,5	14,7	14,7	3,0	100,0
74,1	14,1	11,8	0,0	100,0
66,7	20,0	11,1	2,2	100,0
35,7	38,1	14,3	11,9	100,0
42,9	38,1	14,3	4,8	100,0
71,4	19,0	9,5	0,0	100,0
58,1	19,4	17,7	4,8	100,0
25,8	18,0	28,1	28,1	100,0
9,4	9,4	15,6	65,6	100,0
16,1	20,4	19,3	44,2	100,0
42,2	18,8	16,4	22,6	100,0

Ne sıklıkla kitap satın alıyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	9,9	39,3	49,8	92,3	40,4
Yılda bir kez	18,3	25,3	25,5	5,0	17,8
6 ayda bir kez	26,7	15,7	14,9	1,4	17,1
Ayda bir kez	37,1	15,9	8,1	1,3	20,4
Haftada bir kez	8,1	3,7	1,7	0,0	4,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
10,5	17,5	20,5	51,5	100,0
44,1	25,6	23,9	6,4	100,0
67,1	16,6	14,5	1,9	100,0
78,0	14,0	6,6	1,4	100,0
78,4	15,2	6,4	0,0	100,0
42,9	18,0	16,6	22,5	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Kitap alışverişi için hangilerini tercih ediyorsunuz?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Küçük, bağımsız kitabevleri	39,2	31,1	27,1	5,3	28,0
Zincir mağazalar	41,4	19,7	16,7	1,1	24,2
Marketler	6,9	6,0	4,6	0,8	5,0
2. El satış yerleri (sahaf)	21,1	15,2	13,6	0,9	14,2
İnternet satış siteleri	33,6	12,4	9,4	0,0	18,0
Havaalanı, otogar gibi yerlerdeki büfe tipi kitap/dergi satış noktaları	0,9	1,3	0,6	0,2	0,8
Kitap almıyorum	7,2	23,8	44,8	91,3	35,5
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
58,9	20,8	15,9	4,3	100,0
72,3	15,3	11,4	1,0	100,0
58,6	22,8	15,2	3,4	100,0
62,7	20,1	15,7	1,5	100,0
78,5	13,0	8,6	0,0	100,0
50,0	31,8	13,6	4,5	100,0
8,6	12,6	20,8	58,0	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Hangi İKİSİ bir kitabı SATIN ALMANIZDA önemli olur?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Arkadaş tavsiyesi	35,5	29,3	22,1	2,4	24,7
Çok satanlar bölümünde olması	10,4	8,0	6,7	0,6	7,1
Fiyatı	5,7	7,1	4,8	1,1	4,8
Hakkında, internette yazılanlar bloglar	13,6	7,5	5,4	0,2	8,1
Hakkında, sosyal medyada paylaşılanlar	6,3	4,2	2,5	0,0	3,8
Kitabevi çalışanlarının tavsiyesi	3,1	2,6	2,1	0,2	2,2
Konusu	46,4	30,7	24,4	1,4	29,6
Türü	22,7	11,3	11,9	0,9	13,9
Yayınevi	2,7	2,2	1,7	0,3	1,9
Yazarı	23,2	14,3	11,1	1,4	14,6
Kitap satın almıyorum.	4,6	19,4	45,0	93,9	34,2
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
60,7	22,3	14,8	2,2	100,0
61,5	21,2	15,4	1,9	100,0
50,4	28,1	16,5	5,0	100,0
71,1	17,4	11,1	0,4	100,0
68,8	20,5	10,7	0,0	100,0
60,3	22,2	15,9	1,6	100,0
65,9	19,5	13,6	1,0	100,0
69,1	15,3	14,1	1,5	100,0
60,0	21,8	14,5	3,6	100,0
67,1	18,4	12,5	2,1	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorsunuz: Evde	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	2,5	21,5	27,9	78,6	27,1
Nadiren	11,3	21,3	22,6	9,3	14,5
Bazen	26,2	26,2	23,9	5,3	21,1
Sık sık	34,3	16,5	14,7	2,6	20,8
Her zaman	25,7	14,4	10,9	4,3	16,5
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
4,0	14,0	17,3	64,8	100,0
33,9	25,8	26,0	14,3	100,0
53,8	21,8	18,9	5,6	100,0
71,6	13,9	11,8	2,7	100,0
67,7	15,4	11,0	5,8	100,0
43,4	17,5	16,7	22,3	100,0

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorsunuz: Kafe, park gibi kamusal yerlerde	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	65,7	81,8	90,0	98,9	80,0
Nadiren	15,0	8,9	6,1	0,3	9,2
Bazen	13,4	7,2	2,4	0,5	7,6
Sık sık	4,5	1,1	0,9	0,2	2,3
Her zaman	1,4	1,1	0,7	0,2	0,9
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
35,7	17,7	18,9	27,8	100,0
71,3	16,7	11,2	0,8	100,0
76,8	16,4	5,3	1,4	100,0
84,4	7,8	6,3	1,6	100,0
65,4	19,2	11,5	3,8	100,0
43,5	17,3	16,8	22,5	100,0

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorsunuz: Toplu taşımada	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	64,5	83,8	85,9	99,2	79,2
Nadiren	13,4	7,6	7,4	0,3	8,5
Bazen	11,7	5,5	4,6	0,3	6,9
Sık sık	6,8	1,5	1,5	0,0	3,5
Her zaman	3,6	1,7	0,7	0,2	2,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
35,5	18,3	18,2	28,1	100,0
69,0	15,5	14,7	0,9	100,0
74,1	13,8	11,1	1,1	100,0
85,3	7,4	7,4	0,0	100,0
78,2	14,5	5,5	1,8	100,0
43,5	17,3	16,8	22,4	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorsunuz: Okulda veya işte	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	48,9	69,1	79,0	98,2	68,5
Nadiren	9,8	9,8	6,5	0,7	7,2
Bazen	18,9	11,1	8,9	0,8	11,8
Sık sık	15,5	7,7	4,5	0,2	8,8
Her zaman	7,0	2,3	1,1	0,2	3,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
30,9	17,6	19,4	32,1	100,0
58,9	23,9	15,2	2,0	100,0
69,4	16,4	12,7	1,5	100,0
75,7	15,2	8,6	0,4	100,0
83,0	11,0	5,0	1,0	100,0
43,3	17,4	16,9	22,4	100,0

Nerelerde, ne sıklıkta kitap okuyorsunuz: Kütüphanede	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	62,9	80,8	88,2	99,5	78,5
Nadiren	13,4	5,1	4,6	0,2	7,5
Bazen	10,9	7,6	4,1	0,2	6,8
Sık sık	7,4	3,8	2,0	0,0	4,2
Her zaman	5,5	2,7	1,1	0,2	3,1
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
34,9	17,9	18,8	28,4	100,0
77,6	11,7	10,2	0,5	100,0
69,9	19,4	10,2	0,5	100,0
76,5	15,7	7,8	0,0	100,0
77,4	15,5	6,0	1,2	100,0
43,5	17,3	16,7	22,4	100,0

Tablet, kindle (e-kitap okuyucu), bilgisayar veya telefondan, diğer bir deyişle dijital ekranlardan ne sıklıkta kitap okuyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	60,5	69,9	75,2	94,9	72,4
Nadiren	13,5	13,4	10,8	1,6	10,3
Bazen	14,9	9,6	8,3	2,3	10,0
Sık sık	7,3	4,9	4,9	0,2	4,9
Her zaman	3,7	2,2	0,8	1,1	2,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
35,8	17,3	17,3	29,6	100,0
56,0	23,2	17,4	3,4	100,0
63,7	17,3	13,7	5,3	100,0
64,5	18,1	16,7	0,7	100,0
67,2	16,4	6,0	10,4	100,0
42,8	17,9	16,6	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Hangi ikisi bir kitabı OKUMAYA karar vermeniz önemli olur?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Konusu	51,4	37,3	30,9	0,0	33,8
Arkadaş tavsiyesi	36,8	32,7	25,9	0,0	25,9
Türü	25,6	16,6	12,7	0,0	16,0
Yazarı	23,0	15,2	9,6	0,0	14,2
Hakkında, internette yazılanlar bloglar	12,7	7,7	5,6	0,0	7,7
Çok satanlar bölümünde olması	9,0	8,2	6,7	0,0	6,4
Hakkında, sosyal medyada paylaşılanlar	5,5	6,0	3,1	0,0	4,0
Fiyatı	4,6	5,1	3,5	0,0	3,5
Kitabevi çalışanlarının tavsiyesi	2,4	2,6	1,3	0,0	1,7
Yayınevi	1,1	2,9	1,3	0,0	1,2
Kitap okumuyorum.	0,0	4,8	39,0	100,0	29,9
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
64,2	20,8	15,1	0,0	100,0
59,9	23,7	16,4	0,0	100,0
67,4	19,5	13,1	0,0	100,0
68,7	20,1	11,2	0,0	100,0
69,3	18,7	12,0	0,0	100,0
58,8	24,1	17,1	0,0	100,0
58,6	28,4	12,9	0,0	100,0
55,4	27,7	16,8	0,0	100,0
59,2	28,6	12,2	0,0	100,0
37,1	45,7	17,1	0,0	100,0
0,0	3,0	21,5	75,5	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Takip ettiğiniz, sürekli aldığınız bir dergi/ dergiler var mı? Türleri nedir?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Edebiyat dergileri	6,9	2,0	2,7	0,0	3,7
Mizah dergileri	7,9	5,5	3,5	0,0	4,9
Bilim, teknoloji, gezi, coğrafya dergileri	8,1	6,4	2,5	0,3	5,1
İş dünyası, sektör dergileri	2,9	2,6	1,9	0,3	2,1
Hobi dergileri	4,1	2,6	2,1	0,5	2,6
Spor dergileri	4,3	3,8	2,9	0,6	3,2
Diğer	4,2	2,2	2,7	1,4	3,0
Hayır, dergi almıyorum.	69,9	74,0	83,9	94,8	78,6
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
78,0	10,1	11,9	0,0	100,0
67,4	20,8	11,8	0,0	100,0
67,1	23,5	8,1	1,3	100,0
59,0	23,0	14,8	3,3	100,0
64,9	18,2	13,0	3,9	100,0
57,6	22,8	15,2	4,3	100,0
60,5	14,0	15,1	10,5	100,0
37,5	17,7	17,6	27,2	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

İnternette bu kadar görülecek şey varken artık kitap okunmaz.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	47,0	29,5	28,4	23,0	35,5
Katılmıyorum	37,3	36,8	34,1	26,4	34,3
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5,3	11,2	15,7	20,4	11,4
Katılıyorum	7,5	18,2	15,3	22,2	13,9
Kesinlikle katılıyorum	2,9	4,3	6,5	8,0	4,9
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
57,4	15,2	13,3	14,1	100,0
47,1	19,6	16,5	16,8	100,0
20,1	17,9	23,0	39,0	100,0
23,3	23,8	18,2	34,6	100,0
25,7	16,2	22,1	36,0	100,0
43,3	18,3	16,6	21,8	100,0

Kitap almak için küçük, bağımsız kitapçıları tercih ederim.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	6,8	8,6	9,8	17,9	10,0
Katılmıyorum	17,5	19,3	19,5	16,2	17,9
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	27,2	27,3	32,8	41,9	31,3
Katılıyorum	40,7	40,2	31,7	21,0	34,9
Kesinlikle katılıyorum	7,9	4,6	6,2	3,1	6,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
30,0	15,8	16,1	38,1	100,0
43,1	19,6	18,0	19,2	100,0
38,3	15,9	17,3	28,5	100,0
51,4	20,9	15,0	12,8	100,0
57,9	14,0	17,1	11,0	100,0
44,1	18,2	16,5	21,3	100,0

Bir kitabı okurken beğenmezsem sonuna gelmeden bırakırım.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	20,0	11,8	12,9	18,2	17,0
Katılmıyorum	29,2	21,2	20,3	11,9	22,6
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	11,2	16,1	20,7	35,0	18,7
Katılıyorum	31,4	36,1	35,9	28,0	32,2
Kesinlikle katılıyorum	8,2	14,8	10,2	7,0	9,5
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
52,3	12,4	12,6	22,7	100,0
57,3	16,8	14,8	11,1	100,0
26,5	15,4	18,4	39,6	100,0
43,2	20,0	18,4	18,3	100,0
38,5	28,0	17,9	15,6	100,0
44,4	17,9	16,6	21,1	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Okul veya iş dışında kitap okumanın bir gereği olduğunu düşünmüyorum.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	49,3	28,9	30,4	27,8	37,9
Katılmıyorum	39,5	40,3	40,2	26,6	37,0
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4,3	14,2	14,7	24,1	12,0
Katılıyorum	4,0	12,6	11,3	16,7	9,5
Kesinlikle katılıyorum	2,9	4,0	3,3	4,8	3,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
57,3	13,9	13,2	15,7	100,0
47,0	19,9	17,8	15,3	100,0
15,8	21,5	20,0	42,7	100,0
18,5	24,2	19,6	37,7	100,0
35,7	20,4	15,3	28,6	100,0
44,0	18,2	16,4	21,3	100,0

Bir kitabı almaya karar verdiğem fiyatına çok önem vermem.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	7,4	9,1	15,4	21,4	12,0
Katılmıyorum	22,5	23,4	23,3	23,5	23,0
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	17,2	20,1	24,8	27,5	21,2
Katılıyorum	35,9	33,7	28,4	22,5	31,4
Kesinlikle katılıyorum	17,1	13,6	8,1	5,2	12,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
27,0	13,8	21,2	38,0	100,0
43,1	18,4	16,7	21,8	100,0
35,8	17,2	19,3	27,7	100,0
50,4	19,5	14,9	15,3	100,0
60,5	19,9	10,7	8,9	100,0
44,1	18,1	16,5	21,3	100,0

Bir kitabı, telefon, tablet veya bilgisayar ekranından okuyunca da aynı keyfi alıyorum.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	43,9	35,9	36,4	30,5	38,5
Katılmıyorum	33,3	33,0	30,8	20,5	30,2
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	9,7	15,0	17,8	35,9	17,4
Katılıyorum	9,4	11,3	12,3	9,6	10,3
Kesinlikle katılıyorum	3,6	4,9	2,7	3,4	3,7
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
51,0	17,0	15,5	16,6	100,0
49,3	19,9	16,7	14,2	100,0
24,8	15,6	16,7	42,9	100,0
40,9	19,9	19,6	19,6	100,0
43,9	24,5	12,2	19,4	100,0
44,6	18,2	16,4	20,9	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Kıtap fiyatları çok yüksek.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	5,5	6,3	8,3	9,3	6,9
Katılmıyorum	14,9	15,8	10,6	8,8	13,1
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	22,5	23,9	32,2	34,8	27,0
Katılıyorum	34,8	31,4	30,0	29,5	32,2
Kesinlikle katılıyorum	22,3	22,5	18,9	17,6	20,8
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
34,8	16,6	19,8	28,9	100,0
50,3	22,0	13,3	14,4	100,0
36,7	16,1	19,6	27,6	100,0
47,4	17,8	15,2	19,6	100,0
47,2	19,7	14,9	18,1	100,0
44,0	18,2	16,4	21,4	100,0

Yeni kitaba para vermem, ikinci eli tercih ederim.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	11,8	10,2	12,5	14,6	12,2
Katılmıyorum	30,4	26,1	18,2	13,0	24,0
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	27,9	27,6	33,7	37,7	30,9
Katılıyorum	22,8	26,5	28,0	27,5	25,3
Kesinlikle katılıyorum	7,0	9,6	7,5	7,2	7,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
43,0	15,2	16,7	25,2	100,0
56,5	19,7	12,3	11,4	100,0
40,4	16,2	17,7	25,7	100,0
40,1	19,0	18,0	22,9	100,0
41,3	22,8	16,0	19,9	100,0
44,6	18,1	16,2	21,1	100,0

Kıtap okumak konusunda ailem beni çok destekledi / destekler.	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kesinlikle katılmıyorum	10,6	20,0	25,2	39,1	20,9
Katılmıyorum	17,4	17,0	18,5	21,1	18,3
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	15,9	17,8	22,5	22,9	18,8
Katılıyorum	36,3	33,4	22,5	12,5	28,4
Kesinlikle katılıyorum	19,8	11,9	11,2	4,3	13,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
22,2	17,5	19,6	40,6	100,0
41,5	17,1	16,5	25,0	100,0
36,8	17,3	19,5	26,4	100,0
55,8	21,6	12,9	9,6	100,0
63,6	16,0	13,4	7,0	100,0
43,6	18,4	16,3	21,7	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Sizce okuma kültürü nasıl yaygınlaştırılmalı?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Okullarda öncelik verilmeli	26,7	34,2	34,0	32,1	30,5
Anne, babalar yönlendirilmeli	52,9	37,6	42,6	35,2	44,4
Kitap okuyanlara ödül verilmeli	3,5	7,2	4,7	9,8	5,8
Kitap fiyatları ucuzlatılmalı	6,2	6,1	4,5	6,5	6,0
Her yerde kitabevleri olmalı	3,1	4,6	3,4	3,6	3,5
Her yerde kütüphaneler olmalı	7,1	8,7	9,0	6,2	7,5
Böyle bir şeye gerek olduğunu düşünmüyorum	0,6	1,7	1,7	6,5	2,3
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
37,2	20,7	18,3	23,8	100,0
50,7	15,6	15,7	17,9	100,0
25,5	23,0	13,3	38,2	100,0
44,1	18,8	12,4	24,7	100,0
37,0	24,0	16,0	23,0	100,0
40,2	21,5	19,6	18,7	100,0
10,6	13,6	12,1	63,6	100,0
42,5	18,5	16,4	22,6	100,0

Evinizde kimler kitap okur? Okurdu?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiç kimse	1,7	12,2	14,6	34,6	13,2
Ben	85,7	47,0	43,4	5,5	53,4
Eşim	26,1	18,8	22,3	10,5	20,6
Çocuklarım	30,6	38,9	46,9	50,3	39,3
Annem	16,2	6,8	5,8	1,7	9,4
Babam	11,4	6,8	4,4	0,8	7,0
Kardeşim	23,6	17,9	11,5	5,3	16,4
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
5,5	17,4	18,2	59,0	100,0
67,7	16,5	13,4	2,3	100,0
53,5	17,2	17,8	11,5	100,0
32,8	18,6	19,7	28,9	100,0
72,4	13,5	10,2	4,0	100,0
69,0	18,2	10,3	2,5	100,0
60,6	20,5	11,5	7,3	100,0
42,2	18,8	16,5	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

İlkokul ve öncesi dönemde size ait okul, ders kitabı dışında kitabınız var mıydı? Kim alırdı?*	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Kitabım olmadı.	30,4	44,8	48,1	69,1	44,7
Vardı, ailem alırdı.	52,1	32,7	28,5	10,5	35,2
Vardı, okuldan verirlerdi.	19,9	19,9	19,6	15,7	18,9
Vardı, başkaları verirdi.	8,2	8,4	9,0	4,4	7,5
Toplam	*soru çok seçenekli olarak sorulduğundan toplamı 100 olmaz.				

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
28,6	18,8	17,7	34,8	100,0
62,4	17,5	13,4	6,7	100,0
44,4	19,8	17,1	18,7	100,0
46,1	21,0	19,6	13,2	100,0
42,2	18,8	16,4	22,6	100,0

Siz veya eşiniz okul öncesi dönemde çocuğunuza ne sıklıkta kitap okudunuz? Okuyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Çocuğu yok	52,0	36,7	25,9	17,7	37,0
Hiçbir zaman	7,5	23,9	25,3	55,1	24,4
Nadiren	8,3	14,4	19,7	15,6	13,0
Bazen	11,6	13,2	14,9	7,5	11,5
Sık sık	13,8	8,7	10,8	2,8	9,8
Her zaman	6,7	3,1	3,4	1,4	4,3
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
59,0	18,2	11,8	11,0	100,0
12,9	18,0	17,4	51,8	100,0
26,8	20,3	25,5	27,4	100,0
42,4	21,1	21,7	14,9	100,0
58,7	16,3	18,5	6,5	100,0
65,8	13,3	13,3	7,5	100,0
41,9	18,4	16,8	22,9	100,0

Çocuğunuzun okul öncesi dönemde hiç kitabı oldu mu?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Çocuğu yok	2,0	2,3	0,0	0,8	1,3
Hayır olmadı	19,0	35,8	35,4	60,2	37,6
Evet oldu	79,1	61,9	64,6	39,1	61,1
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
50,0	31,8	0,0	18,2	100,0
16,5	17,2	17,8	48,5	100,0
42,4	18,3	20,0	19,4	100,0
32,8	18,0	18,9	30,3	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Yaşadığınız şehirde herhangi bir KİTAP FUARI oluyor mu? Kitap fuarına gidiyor musunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Bilgim yok	12,2	27,0	36,2	56,1	28,9
Hayır olmuyor.	8,0	12,0	10,4	14,2	10,6
Evet oluyor ve ben gidiyorum.	50,0	25,7	19,7	7,6	30,9
Evet oluyor ve ben gitmiyorum.	29,8	35,3	33,7	22,0	29,7
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
17,9	17,3	20,6	44,2	100,0
32,2	21,1	16,1	30,6	100,0
68,5	15,4	10,4	5,6	100,0
42,5	22,0	18,6	16,9	100,0
42,4	18,5	16,4	22,7	100,0

Şimdiye kadar hiç KİTAP FUARına gittiniz mi? Ne sıklıkta?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiç gitmedim.	29,3	60,0	68,9	90,0	55,2
Bir kez gittim.	16,2	13,5	12,1	5,2	12,5
Birkaç kez gittim.	39,7	21,6	16,9	4,1	24,6
Sürekli giderim.	14,8	4,9	2,1	0,6	7,7
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
22,5	20,1	20,4	37,0	100,0
54,8	19,9	15,8	9,4	100,0
68,6	16,3	11,3	3,8	100,0
81,9	11,8	4,5	1,8	100,0
42,4	18,5	16,4	22,7	100,0

Yaşadığınız yerde, ulaşabileceğiniz mesafede bir KÜTÜPHANE var mı?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Bilmiyorum	14,6	23,2	35,3	51,5	27,9
Hayır yok	16,7	23,9	18,5	22,4	19,6
Evet var	68,7	52,9	46,2	26,1	52,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
22,1	15,6	20,7	41,6	100,0
35,9	22,8	15,5	25,8	100,0
55,4	18,9	14,5	11,2	100,0
42,2	18,8	16,4	22,6	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

(Kütüphane var dendiye) Bahsettiğiniz kütüphane aşağıdaki tanımlardan hangisine uyuyor?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Halk kütüphanesi	55,0	45,5	44,9	34,5	48,2
Belediye kütüphanesi	27,0	27,9	23,1	10,6	23,7
Çocuk kütüphanesi	0,9	1,5	1,0	0,6	0,9
Araştırma kütüphanesi	1,1	0,6	0,0	0,0	0,6
Üniversite kütüphanesi	5,0	4,4	2,4	2,1	4,0
Bilmiyorum	11,0	20,2	28,6	52,1	22,5
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
56,2	16,9	14,4	12,5	100,0
56,0	21,1	15,1	7,8	100,0
44,4	27,8	16,7	11,1	100,0
83,3	16,7	0,0	0,0	100,0
61,8	19,7	9,2	9,2	100,0
24,1	16,1	19,6	40,2	100,0
49,2	18,0	15,5	17,4	100,0

Bu kütüphaneyi siz ne sıklıkta kullanıyorsunuz?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	46,7	64,7	72,9	92,2	63,3
Nadiren	26,8	18,0	16,3	5,4	19,2
Bazen	16,6	13,0	8,9	1,6	11,7
Sık sık	8,3	4,0	1,7	0,7	4,9
Her zaman	1,7	0,3	0,3	0,2	0,9
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
33,9	18,3	18,6	29,2	100,0
63,9	16,8	13,8	5,6	100,0
65,1	19,9	12,3	2,7	100,0
77,3	14,5	5,5	2,7	100,0
85,0	5,0	5,0	5,0	100,0
45,9	17,9	16,2	20,1	100,0

Tüm Veri Tabloları (Okuma)

Yaşadığınız yerde, ulaşabileceğiniz mesafede bir KİTABEVİ var mı?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Bilmiyorum	21,2	35,8	43,1	60,7	36,5
Hayır yok	25,6	29,4	28,0	25,0	26,6
Evet var, adını hatırlayamadım	30,4	21,7	19,3	10,5	22,4
Bir zincir mağaza ismi söylemiş	6,8	2,6	2,3	0,8	3,9
Yerel bir kitabevi ismi söylemiş	16,0	10,4	7,2	2,9	10,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
24,6	18,2	19,5	37,7	100,0
40,8	20,5	17,4	21,3	100,0
57,3	17,9	14,2	10,6	100,0
73,2	12,5	9,8	4,5	100,0
64,2	18,2	11,3	6,3	100,0
42,3	18,6	16,5	22,6	100,0

(Kitabevi var dediyse) Siz bu kitabevinde hiç vakit geçiriyor musunuz? Ne sıklıkta?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Hiçbir zaman	38,2	58,9	66,0	90,9	55,2
Nadiren	26,8	19,4	19,3	6,1	20,8
Bazen	23,6	16,6	11,8	2,7	16,9
Sık sık	9,9	4,3	2,9	0,4	6,3
Her zaman	1,4	0,8	0,0	0,0	0,9
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Toplam
34,8	17,8	18,7	28,6	100,0
64,9	15,5	14,6	5,1	100,0
70,0	16,3	10,9	2,7	100,0
80,0	11,6	7,4	1,1	100,0
84,6	15,4	0,0	0,0	100,0
50,3	16,7	15,7	17,4	100,0

OKUYAY PLATFORMU HAKKINDA

Sivil Toplum Sektörünün Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı kapsamında Türkiye Yayıncılar Birliğine verilen hibeye kurulan OKUYAY Platformu, okuma kültürünü desteklemeye çalışan STK'lere, aktivistlere, gönüllülere destek vererek Türkiye ve Avrupa'daki iyi örnekleri Türkiye geneline yaymayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda planlanan etkinliklerden biri olan Türkiye'de Okuma Kültürü Araştırması'nın ise birincil amacı Türkiye'deki kitap ve okuma kültürünü farklı boyutlarıyla ortaya koymaktır. Araştırma sonucu elde edilen veriler, okuma kültürünü yaygınlaştırma amacıyla oluşturulan işbirlikleri ve etkinliklerde yol gösterici olması ve bu doğrultuda yapılan çalışmalarda ülke ihtiyaçlarını karşılayan çözüm ve içeriklerin oluşturulması ve uygulanması açısından önem taşımaktadır.

Demokratik ve çağdaş bir toplum ancak kendini gerçekleştirmiş, okuma kültürü edinmiş bireylerle oluşturulabileceği gerçeğini temel alarak geliştirilen bu projenin beklenen sonuçları;

- Okuma kültürünün desteklenmesi ve kitaplara erişim konularında çalışan STK'ler arasında bir ağ platformu yaratmak,
- Hedeflenen STK'lerin etkinlikleri, bu örgütlerin yönetim ve kurumsal kapasitelerini geliştirmek,
- STK'lerin politika ve karar alma süreçlerine daha aktif katılabilmelerini sağlayacak bir mekanizma yaratmaktır.

Projenin tamamlanmasının ardından OKUYAY Platformu'nun sürdürülebilirliği Türkiye Yayıncılar Birliğinin hedefleri arasındadır.

OKUYAY Platformu hakkında daha fazla bilgi için:

okuyayplatformu.com

KÜNYE

TÜRKİYE OKUMA KÜLTÜRÜ ARAŞTIRMASI 2019

1. Baskı, Aralık 2019

Proje Sahibi

Okuma Kültürünü Yaygınlaştırma Platformu / Türkiye Yayıncılar ve Yayın Dağıtımçıları Birliği Derneği

ISBN 978-975-365-029-8

Baskıya Hazırlayan

Yaratım

Baskı

Acar Basım Cilt Sanayi Tic. Aş.

Beysan Sanayi Sitesi Birlik Caddesi No:26 Acar Binası

34524 Haramidere / Beylikdüzü / İSTANBUL

Adres

Türkiye Yayıncılar ve Yayın Dağıtımçıları Birliği Derneği

İnönü Caddesi No: 55/2 Daire 2

Gümüşsuyu, 34437 Beyoğlu/ İstanbul

T. +90 212 512 56 02

Bu yayın Avrupa Birliğinin maddi desteği ile hazırlanmıştır.

İçerik tamamıyla Türkiye Yayıncılar Birliği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

ORTAKLIKLAR ve AĞLAR HİBE PROGRAMI // GRANT SCHEME FOR PARTNERSHIPS AND NETWORKS

OKUMA KÜLTÜRÜNÜ YAYGINLAŞTIRMA PLATFORMU // PLATFORM FOR DISSEMINATION OF READING CULTURE

Gümüşsuyu Mah. İnönü Cad. Işık Apt. No: 53 K: 2 D: 3 Beyoğlu İstanbul - Turkey | T. +90 212 243 75 93 | info@okuyayplatformu.com | www.okuyayplatformu.com

[Facebook/okuyayplatformu](https://www.facebook.com/okuyayplatformu) | [Twitter/okuyayplatformu](https://twitter.com/okuyayplatformu) | [Instagram/okuyayplatformu](https://www.instagram.com/okuyayplatformu)